NAZLI ERAY



AYIŞIĞI SOFRASI

OSTİGA

POSTİGA YAYINLARI: 78
Roman 18

Kitabın adı: **Ayışığı Sofrası**
Yazar: **Nazlı Eray**
Genel Yayın Yönetmeni: **Ece Özbaş Korkmaz**
Kitap Editörü: **Işık Önoğlu**
Sayfa Tasarımı: **Atiye Yaprak**
Kapak Tasarımı: **Zeynep Coşkun**

Yazarla iletişim için:
nazlieray@hotmail.com
twitter.com/nazlieray
facebook.com/nazli.eray

ISBN **978-605-5711-79-5**
Birinci Baskı **Can Yayınları Ekim 2000**
İkinci Baskı **Can Yayınları Kasım 2000**
Üçüncü Baskı **Mayıs 2012**

Baskı ve Cilt
Kurtiş Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti.
Tel: 0 212 613 68 94
www.kurtis.com.tr

POSTİGA YAYINLARI
Maltepe Mah. Litros Yolu Fatih San. Sit.
No: 12/74 Topkapı İSTANBUL
Tel: 212 501 51 07 Faks: 212 613 68 96
www.postigayayinlari.com
bilgi@postigayayinlari.com

© Nazlı Eray / Postiga Yayınları (2012)
Yayınevinden yazılı izin alınmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Nazlı Eray

AYIŞIĞI SOFRASI

POSTİGA

Nazlı Eray

Ankara'da doğdu. İngiliz Kız Ortaokulu, İstanbul Arnavutköy Amerikan Kız Koleji ve İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde okuduktan sonra T.C. Turizm ve Tanıtma Bakanlığı'nda tercüman olarak çalışmaya başladı. Çeşitli gazetelerde köşe yazarlığı yaptı. Edebiyatçılar Derneği'nin kurucuları arasında yer alan Eray, Türkiye Yazarlar Sendikası ile Uluslararası Yazarlar Birliği (PEN) üyesi ve 1977 ve 1978 yıllarında Yaratıcı Yazın dersleri verdiği ABD Iowa Üniversitesi'nin Onursal Üye'sidir.

Yazmaya 1959'da henüz ortaokuldayken kaleme aldığı öyküsü "Mösyö Hristo" ile başlayan Eray'ın ilk öykü kitabı "Ah Bayım Ah" 1975'te çıktı. "Laz Bakkal" başta olmak üzere pek çok öyküsü kültleşti. Sayıları otuzu geçen öykü ve romanlar yanında altı tane de çocuk kitabı yazan Nazlı Eray, "Karanfil Gece Kursu" öyküsüyle 1988 Haldun Taner Öykü Ödülü'nü, "Aşkı Giyinen Adam" romanıyla 2002 Yunus Nadi Roman Ödülü'nü, 2009 yılında Türk Kütüphaneciler Derneği En İyi Romancı Ödülü'nü aldı. Başkent Rotary Kulübü'nün Meslek Ödülü'ne layık görüldü (2010). "Frej Apartmanı'nın Esrarı" isimli çocuk kitabı, Çocuk ve Gençlik Yayınları Derneği'nin "Yılın En İyi Çocuk Kitabı" ve "Yılın En İyi Çocuk Kitabı Tasarımı" ödüllerini aldı (2010).

Nazlı Eray'ın öykü, roman ve oyunları pek çok dile çevrildi. "Erostratus" (1977) adlı oyunu, Sartre, Montaigne, Camus, Unamuno, Pessoa ve Bauer'in Erostratus yorumlarıyla birlikte "Blood and Ink"te (Kan ve Mürekkep) yer aldı. Bazı öykülerinden kısa film ve televizyon dizileri yapıldı. "Monte Kristo" ve "Rüya Sokağı" öyküleri 2005'te İtalyan yönetmen Angelo Savelli tarafından "L'ultimo Harem" (Son Harem) adıyla oyunlaştırıldı, İtalya ve Türkiye'de sahnelendi. Oyun İtalya'da sekiz yıldır kapalı gişe oynamaya devam etmektedir.

Kitapları üzerine doçentlik ve doktora tezleri hazırlanan, İngilizce ve Fransızca bilen yazarın öyküleri, ülkemizde ilköğretim ders kitaplarında yer almaktadır.

Ayışığı Sofrası'nın yeniden baskıya hazırlanmasında büyük emeği olan sevgili Işık Önoğlu'na çok teşekkür ediyorum.

Nazlı Eray

Aşo'yu belki de bu dünyada hiç göremeyeceğim fikri yavaş yavaş beynimde yerleşmeye başlamıştı; evinin perdeleri her gün sımsıkı kapalıydı. İşin kötüsü onun ruhuna da bir perde çekmiş olduğunu biliyordum. Gene de evinin önünden geçerken, başımı iyice yana çevirip uzun uzun kapalı perdelere bakıyor; bakışlarımı beyaz kalın perdeleri delercesine bizi ayıran yolun üstünden atlatıp camına yapıştırıyordum sanki.

Aşo mu beni yitirmişti, ben mi Aşo'yu kaybetmiştim, hiçbir şey belli değildi; telefonlarının borçtan kesik olduğunu biliyordum; bir not yollamıştım ona kapıcı ile, yanıt vermemişti. Belki de beni arıyor, bulamıyordu ama içimden bir ses onun istese beni hemen bulabileceğini fısıldıyordu kulağıma. Ne yapmalıydım? Kapısını çalıp gidebilirdim ona. Ama ben de bunu yapamıyordum işte. Zaman yalama olmuş bir musluktan akan su gibi hıçkıra hıçkıra yok olup gidiyordu; eline para geçmiş olsa, durumunu biraz düzeltmiş olsa, bir şekilde ararda beni; demek tümüyle yitirmişti umudunu, beş parası yoktu. Benimle gülüp konuşurken yumuşacık olan Aşo, uzaklaşınca katılaşıp zırhını çekmiş olmalıydı. Nerde, nasıl bulacaktık birbirimizi bir daha; bilemiyordum bunu işte. Aşo'nun garip suskunluğu beni ürkütüyor, kapısına dayanıp onu bulmama mani oluyordu.

En iyi dostumdu Aşo, yan sokakta oturuyordu; bir süre sonra oturduğu evden de çıkartılacağını biliyordum,

kontratı yedinci ayda bitiyordu. Aşo o evden taşınırsa onu bir daha bulabilmem oldukça güçleşecekti. Yedinci ayda Aşo'nun ne telefonunu ne de adresini biliyor olacaktım. Bu kalabalık kentin içine sızmış, kılcal damarlarından birinde yok olup gitmiş olacaktı o.

Bunu düşündükçe içim acıyla doluyordu; onu son gördüğümde bitkindi. Sarı saçlarını kısa kestirip kahverengiye boyatmıştı.

Evet, yedinci ayda Aşo evden çıktıktan sonra belki de onu bir daha hiç bulamayacaktım. Kurumuş, çorak toprağın üstüne yağan yağmur gibi kentin çatlaklarından içeriye süzülecek, Ankara'nın belki de hiç bilmediğim semtlerinden birinde sonsuza dek yitip gidecekti.

Geçen yılın başında değişik bir rüya görmüştüm. Gece evine uğradığımda, koltuğun üstüne oturup anlatmıştım Aşo'ya rüyamı. Karşılıklı kahvelerimizi yudumluyor, sokaktaki ağaçları kırbaçlayan rüzgârın ve yağmurun sesini dinliyorduk.

Rüyamda Aşo'nun salonundaydım. Eşyalar her zaman durdukları yerlerdeydi. Oda yarı karanlıktı, bir mağara içi rengi kaplamıştı her yanı. Duvarlara balçık rengi gölgeler vurmuştu; sanki birisi safra kusmuştu, onun yeşilimsi renklerinin içinde, salonun ortalarına doğru ilerlemeye çalışıyordum. Nedense suda yürür gibiydim; yürürken zorluk çekiyor, kollarımı bacaklarımı güçlükle oynatıyordum. Birden garip bir parlaklık, değişik bir ışıltı gözlerimi kamaştırdı. Kollarım ve bacaklarım birden hafiflemiş, beni çevreleyen o safra yeşili plasentamsı rüya sıvısı çekilip gitmişti sanki. Gözlerim Aşo'nun köşedeki kaloriferinin üstünden gelen keskin pırıltıya takılmıştı, oraya doğru akıyordum şimdi. Salonun ortasından bir yerden alçaktan uçarak kaloriferin yanına varmıştım.

Gördüğüm manzara gözlerimi kamaştırmıştı. Kaloriferin üstünde bir çekmece duruyordu, içi altın ve değerli taşlarla doluydu. En üste eşsiz takılar yerleştirilmişti. İri zümrütlerden ve yakutlardan yapılmış bir yüzük gözlerimi kamaştırdı. Başka yüzükler, gerdanlıklar, bir iki iribaşlı bilezik, altınların ve pırlantaların üstüne serpiştirilmişti. Gördüğüm akıl almaz güzellikte bir şeydi; üstelik paha biçilmez bir servet yatıyordu oracıkta. Durduğum yerden bir sevinç çığlığı atmıştım. Elimi yavaşça çekmeceye uzatıp o yakut ve zümrütten yapılmış yüzüğe uzandım. Değişik bir tasarımı vardı, unutamadım o yüzüğü bugüne değin, hiçbir kuyumcu vitrininde benzerine rastlamadım henüz. İşte o yüzüğü usulca çekmecenin içinden alıp elimde tuttum bir an.

Yüreğim sevinçten patlarcasına çarpıyordu.

"Aşo!" diye seslendim var gücümle. "Aşo! Şuraya bak! Bir hazine. Paha biçilmez bir hazine bu! Senin kaloriferin üstünde. Artık hiç yokluk çekmeyeceksin. Bütün istediklerini alabilecek kadar paran olacak. Kimse seni evinden çıkartamayacak, elektriğin kesilmeyecek, telefonların hep açık olacak! Aşo, kurtuldun! Kurtuldun!"

Aşo salonun dip kısımlarından bir yerden yanıma gelmişti. O da büyülenmiş gibi kaloriferin üstünde duran, içi sanki ışık saçan çekmeceye bakakalmıştı.

"Bak gördün mü, her şey birden halloldu!" diye bağırıyordum. Gözlerimden sevinç gözyaşları akıyor, kulaklarım, yokuştan aşağıya son hız inen, freni tutmayan bir eski zaman tramvayının sesi gibi çın çın ötüyordu; heyecandan tir tir titriyordum. Aşo da elini uzatmış, yavaşça ışık saçan bu çekmeceye dokunmuştu. Mavi gözleri hülyalanmıştı, dalgın dalgın bakıyordu çekmecenin içindeki eşsiz parlaklıktaki takılara... Kimbilir neler geçiyordu kafasından o

anda, ama kurtulmuştu işte! Son anda yaşamın onu kıstırmış olduğu o penceresiz, daracık, yarı karanlık dehlizin içinden kurtulmuş feraha çıkıvermişti.

"Bunları paraya çevirirız. Paranı ben işleteceğim! Biri on yapacağım. Sen hovardasın, elin açık; para parmaklarının arasından incecik kum gibi akıp gider Aşo! Paranı ben işleteceğim!" diye bağırıyordum.

Usulca başını sallıyordu. Çekmeceden aldığım yüzüğü yerine bıraktım.

Uyandım o anda. Rüyanın etkisi beni sarıp sarmalamıştı sanki; işte o gece zamanı, keyif kahvesinin paketini rafın yanına bir yere bırakmış, rüyamı Aşo'ya anlatmıştım. Dikkatle dinlemişti beni.

"O yüzük!" diyordum heyecanla. "O yüzüğü unutamam. Elime alıp iyice baktım ona. İnanılmaz güzellikte bir tasarımı vardı. Sanki bir kelebek veya bir tavus kuşu gibiydi. Kanatları zümrüt ve yakutlarla bezenmiş, platin bir tavus kuşu. Gövdesi de pırlantadandı sanıyorum. Aşo, bir tek bu yüzük bile her şeyi halledebilirdi."

İkimiz de kaloriferin üstüne bakıp duruyorduk.

Sonra durup dururken, yaz başında Aşo'nun sol ayak bileği kırıldı. Sıcaklar birden bastırıvermişti. Aşo salona açtığı karyolada yatıyordu. Nasıl mı olmuştu bu iş, evet... Çok ender dışarıya çıkan Aşo, Erol'dan aldığı yüksek topuklu terliklerle dışarıya çıkmış, belki de caddenin kenarında gözü kararıp başı dönmüştü. Arabanın altına yuvarlanacakken, kendini zar zor döndürüp kaldırımın kenarına bir külçe gibi yığılmış, ayağı da burkularak altında kalmıştı.

Acıdan hüngür hüngür ağlıyor, ayağı dakikalar geçtikçe morarıp şişiyordu.

Çok sonra yatağında sarılı ayağı ile yatarken, "Ceviz kabuğunun içindeydim. Şimdi Tanrı beni fındık kabuğunun içine soktu," demişti.

Bodrum Gölköy'de, güzel bir akşamüstü, Orkide Çay Bahçesi'nde oturmuş yazıyordum bu satırları. Tepeden bir yerden, ulu ağaçların arasından bir guguk kuşu ötüyordu.

Yusufçuk idi bu, biliyordum onun sesini. Çocukken Kızıltoprak'taki bahçede ne çok öterdi yusufçuk. Babaannem bana onun öyküsünü anlatmıştı. Bütün gerçekler gibi hazindi ama ne tuhaf şey, gerçek değildi. Neydi, nasıldı Yusufçuk'un öyküsü tam anımsamıyorum şimdi; kaybolan bir bebeğin babasının sesiydi sanırım. "Yusufçuk, Yusufçuk," diye kaybolan çocuğunu arıyordu. Babaannem öyküyü anlattığında bana, üzülmüştüm; ne zaman kuşun sesini duysam hüzünlenirim, çocukluğum gelir aklıma. Oysa çok mutlu bir çocuktum. Her zaman sevildim ve korundum. Hiç yokluk görmedim.

... Gece zamanı, yatağımda yatıyorum. Başucumdaki lambayı yavaşça söndürdüm. Bir karanlığa daldı gözlerim. Boynuma sanki bir çift kol sarıldı, birisi beni yatağımdan çekip çıkartmaya çalışıyordu; birden anladım, penceremin dışındaki, sabaha değin uyanık olan kentin ta kendisiydi bu. Kent kendine doğru çekiyordu beni, uyumamı istemiyordu. Bir vantuz gibiydi, güçlüydü, ona karşı koyacak kuvveti kendimde bulamıyordum; az sonra yatağımdan kalkmış, üstüme rastgele bir şey geçirip, dışarıya çıkmıştım.

İşte şimdi bir nabız gibi zonklayan, deniz kokan, yosun kokan bir liman kentinin gecesinin içindeydim. Bildik bir kent miydi bu, yoksa yabancı mıydım ben, az sonra öğrenecektim. Bu gece kentinin sokaklarında neler giz-

liydi? Arayıp bulacağım, sonuna dek yaşayacağım olaylar mı hazırlanmıştı köşe başlarında benim için? Cebimde bulduğum bilet ne biletiydi acaba, nereye gitmek üzere çıkmıştım kapıdan dışarıya... Bir rüyaya girmiş gibi dalmıştım gece kentinin eğri büğrü sokaklarına. Adımlarımın sesi kulaklarımda yankılanıyordu. Saat kaçtı acaba? Günlerden hangi günün içindeydim; mevsim yaz mıydı yoksa sonbahar mı başlamıştı, ayın kaçı olabilirdi şu an... Ne tuhaf şeylerdi tüm bunlar, hiçbirini bilmeden yürüyüp duruyordum. Arkamdan birinin gelmekte olduğunu hissettim o an. Az önce kendi ayak seslerim sandığım sesler başka birine aitti; gölgesi arkamdan bir sağa bir sola doğru oynamaya başlamıştı; birden olduğum yerde durdum; kendini ayarlayamadı, önüme geçti.

Genç bir erkekti bu. Gece karanlığında dikkatle yüzüne baktım, daha önce görüp tanıdığım biri mi diye.

Hiç görmediğim, bilmediğim birisiydi bu. Aynı içinde bulunduğum kent gibi... Şifrelerini bir türlü bilemediğim; içinde bulunduğum zaman dilimi gibi.

Bir yabancı...

"Kimsiniz?" diye fısıldadım. Ondan korkmalı mıydım, bilmiyorum, ama içimde korku yoktu. İpi kesilmiş bir sandal gibi, bilmediğim sularda ilerliyordum yavaş yavaş. Tuhaf bir rahatlık içindeydim. Zamanı ve mekânı çoktan yitirmiştim. Sonsuz bir özgürlük duygusu yüreğimi kaplamıştı. Gece karanlığında kimliksiz olduğumu fark ettim. Kimdim, neyin nesiydim, bilmiyordum; belli değildi hiçbir şey. Ben bendim ama kimdim, hiçbir fikrim yoktu. Anam kimdi, babam kimdi. Hayatta mıydılar?

Neydi şu cebimdeki bilet, merak etmiştim. Cebimi karıştırıp buldum onu. Buruşmuştu. Baktım da ne tuhaf bir biletti bu; uçak bileti miydi, otobüs bileti mi yoksa bir tren

bileti miydi cebimin kıvrımlarında kalmış olan bu garip bilet? Anlayamamıştım, katlayıp yeniden cebime koydum onu. Gece kenti beni yatağımdan çıkartmış, tenha sokaklarına çekmişti ya; oyun oynar gibi benimle, bir oraya bir buraya savurup duruyordu ruhumu.

Kimdim ben, neyin nesiydim? Nereden gelip, nereye gidiyordum? Hiçbir şey bilmiyordum, anımsadığım bir şey de yoktu. Sonsuz bir özgürlük duygusu tüm benliğimi kaplamıştı. Sert bir içki içmiş gibiydim, ama ayıktım; rüzgârı ile hafifçe saçlarıma dokunan, yanaklarımı okşayan gece yeli değişik bir keyif veriyordu bana; tüy gibi hafiftim, peşimden gelen gölge yolun karşı tarafına geçmiş, bir kapının girişinde duruyordu. Boş verdim onu; bir yokuştan aşağıya koşmaya başladım. İçimde coşku ve heyecan vardı; on dokuz yaşımda gibiydim, yerimde duramıyordum. Gölge gene belirmişti arkamda. Hızlı adımlarla bana yetişmişti anlaşılan. Sık soluğunu ensemin dibinde duyuyordum.

Birden döndüm arkamı. Göz gözeydim şimdi onunla. Yirmi beş yaşlarında genç bir erkekti bu. Ani dönüşüm ürkütmüştü onu, bir adım geriledi.

"Kimsin sen!" diye sordum.

"Yemliha," dedi. "Ben Yemliha'yım."

"Yemliha mı?"

Şaşırmıştım bir an. Bildik bir isimdi sanki söylediği. "Yemliha..."

Oracıkta yeni baştan çocukluğumun derinliklerine dalıvermiştim bir an. Babaannemin, başım ağrıdığı zaman bana okuduğu eski bir nazar duasını anımsadım.

... Yemliha, Mekselina, Meslina, Mernuş, Tebernuş, Şazenuş, Kefeştatayyuş, Kıtmir...

"Çok eski bir dua bilirim," dedim karşımdaki genç erkeğin gözlerine bakarak. Bir nazar duası.

"Adım Yemliha," dedi o yeniden. " 'Hayat' demek. Eshab-ı Kehf Mağarası'ndaki Yedi Uyuyanlar'dan biriyim. Bu gece uyandım."

Söyledikleri şaşırtmıştı beni. "Eshab-ı Kehf Mağarası'ndaki Yedi Uyuyanlar'dan biri misin? Yedi Uyuyanlar'ı duydum. Üç yüz dokuz yıl uyuduktan sonra uyanan yedi kişi ve köpekleri... Az önce mi uyandım dedin?"

"Evet, az önce uyandım," dedi genç adam.

"Ne kadar uyuduğunu biliyor musun, bir fikrin var mı yani?"

"Belki bir gün. Belki bir günden fazla," dedi o.

Sesimi çıkartmadan onu izliyordum. Ne kadar uzun bir süre uyuduğunu bilmiyordu, anlamıştım.

"Arkadaşların neredeler?"

"Mağaradalar onlar. Ben yiyecek bir şeyler bulmak için dışarıya çıktım."

"Para var mı yanında?"

Elini cebine sokup karıştırdı. Parlayan birkaç gümüş parayı uzattı bana.

"Yanımda bu kadar var."

Gösterdiği gümüş sikkelere bir göz attım. Çok eski paralardı bunlar. Toprağın içinde bulunan cinsten, kararmış gümüş paralardı.

"Geçmez ki bunlar."

"Geçmez mi?" diye hayretle sordu.

"Geçmez. Çok eski paralar bunlar. Ama zararı yok. Gel peşimden. Bir market bulalım, bir şeyler almana yardımcı olurum."

"Ama nasıl olur?" dedi o.

"Gel gel. Kartım var. Bir şey tutmaz. Sonra ödersiniz."

Bana bakıyor, besbelli bir şeyler düşünmeye çalışıyordu.

"Bilmem ki olur mu..." diye mırıldandı.

"Olur olur. Hadi gel."

Cebimi karıştırıp visa kartımı bulmuştum. Gene o deminki bilet geçti elime, katlayıp öbür cebime koydum onu.

"Köpek de var değil mi?" diye sordum.

"Evet köpek de var. Kıtmir," dedi.

"Ona da köpek maması alırız."

Yemliha ile gecenin karanlık sokaklarında yürüye yürüye uzaktan bir ışık görmüştük sonunda.

"Gel," dedim. "Yirmi dört saat açık bir market. Girelim içeriye."

Kasadaki sarışın kız, uykulu gözlerle bize baktı. Yemliha ile aydınlık süpermarketten içeriye girdik. O hayret dolu bakışlarla deterjan ve bisküvilerin bulunduğu renkli reyonların arasına sapmıştı.

"Mağarada su var, bir oyuktan akıyor," dedi.

"Burada pet şişelerde yumuşak içme suyu var, onlardan birkaç koli alalım. İlkin sen şuradaki arabalardan birini getir bana," dedim.

Bir yandan da üç yüz dokuz yıl hiçbir şey yemeden uyuyan kişilerin neler yiyebileceğini düşünüyordum.

Marketi baştan aşağıya dolaşmış, arabayı tepeleme doldurmuştuk. Hazır yiyecekler, karton kutuda süt, reçel, beyaz peynir, ekmek, bal, yumurta, çay, kahve, kesme şeker, meyve, birkaç paket tereyağı, yoğurt, margarin, mısır gevreği, konserve yaprak sarması, patlıcan kızartma, turşu,

çerkez tavuğu almıştım. Kıtmir'e üç dört kutu köpek maması, belki içerler diye birkaç paket sigara da koymuştum.

"Bak," dedim Yemliha'ya. "Bu incir reçeli, şu da böğürtlen. Bir paket hurma, şurada. Dilimli çavdar ekmeği de koyuyorum üç paket. Sen suları çıkart sepetten. Hadi bunları ödeyelim."

Alışverişimizi kartımla ödeyip kasadan geçtik.

Yemliha elindeki plastik bir çakmağı çakıp duruyordu.

"Hadi yardım et, poşetlere koyalım aldıklarımızı," dedim.

Naylon poşetleri doldurmuştuk.

"Yoğurtları üste koy, akmasınlar."

"Taşıyabilecek misin hepsini?"

"Taşırım," dedi Yemliha.

"Mağara yakın mı?"

"Buraya yakın. Taşırım ben bunları."

"Hadi öyleyse," dedim.

Yemliha her iki eline de dörder poşet almıştı.

"Seni nerede göreceğim?" diye sordu bana.

"Bulursun beni. Gecenin içindeyim."

"Gecenin içindesin değil mi?"

"Gecenin içindeyim. Burada bulursun beni."

Elinde poşetler hızlı adımlarla yolun sonuna doğru yürüdü, sağa saptı; gözden kaybettim onu. Yavaş yavaş yürüyerek ışıklı marketin önünden uzaklaştı.

Gecenin içindeydim; nereye gidiyordum... Bütün bu düşünceler bir kez daha beynimin içinden gelip geçti. Ama şimdi kafama yerleşmiş somut bir olay vardı; bildiğim kadarıyla üç yüz dokuz yıl, altı arkadaşı ve bir köpekle birlikte Yedi Uyuyanlar Mağarası'nda uyumuş olan Yemliha

ile karşılaşmış, onunla birlikte bu gece uyanan arkadaşları için süpermarketten kartımla yiyecek almıştım.

"Evet, şimdi somut bir olay var kafamda. Az önce yaşadığım bir şey..." diye mırıldandım kendi kendime.

Baktım karşı kaldırımdan biri bana doğru geliyor. Su içinde karides gibi bir o yana bir bu yana yalpalayarak yürüyor, ayağındaki kösele ayakkabılar hafifçe gıcırdıyordu.

"Karı Şefik!" diye mırıldandım gelenin yüzünü sokak lambasının ışığında seçince... "Karı Şefik bu gelen... Kovduydum onu, gene buldu beni. Ne arıyor acaba gece yarısının içinde?"

Karı Şefik yaklaşmıştı bana, elimi yakalayıp şap! diye öptü. Onu görmediğim son dokuz ay içinde hiç değişmemişti, dev bir vantuz gibiydi, gelip yapışmıştı bana işte!

"Ablacığım nasılsın, iyi misin? Saygılarımı sunarım sana. Bu gece zamanı yalnız başına sokakta ne yapıyorsun ablacığım? Araba yakında mı, anahtarı ver, hemen alıp getireyim," dedi.

"Arabaya binmek istemiyorum Şefik. Biraz yürüyeceğim. Sen nasılsın, ne var ne yok?" diye gönülsüzce sordum.

Karı Şefik nefes almadan anlatmaya başlamıştı.

"Ablacığım, sakın yanlış anlama. Sana olan saygım sonsuz. Çocuklar iyiler, ellerinden öperler. Hanım hamileydi ya, doğurdu; bir oğlum daha oldu. Evin kirasını ödeyemiyoruz, ben takside çalışıyorum; oğlanın ilaç parasını arkadaşlar aralarında topladılar; eskiden çöp kamyonunda çalışırken bulduğum cep saatini satmaya çalışıyorum ama yelkovan kırıkmış ablacığım, ne de olsa çöpe atılmış bir saat; midem ağrıyor, senin verdiğin o ilaçlar bitti; hanımın

sütü bebeğe yetmiyor, mama alacak parayı bulamadım. Pazar yerindeki arkadaşlardan borç istemeye geldim," dedi.

Karı Şefik, o ince sesiyle miyavlar gibi bitmez tükenmez sorunlarını dile getirmeyi sürdürüyordu. Her zaman onu dinlerken olduğu gibi başıma hafif bir ağrı girmişti. Şefik ağlayan sesiyle, karı gibi mızırdanmaya devam ediyordu.

"Kaynana köyden telefon etti. 'İneği satacağım,' dedi ablacığım. Hanımla kaynana telefonda kavga ettiler; kayınpeder hacı, onun kulağı ağır duyar, kaynananın sesi düdük gibi, hanımın siniri bozuldu; elinde ahize bağırmaya başladı. 'Bağırma hanım,' diyorum, dinlemedi beni. O gece sütü kesildi. Kaynana gene telefon açtı, ineği satmış; ben köyden aileyi buraya taşırken su kaplumbağamı orada unutmuştum, kaynana ona bakmaz, hayvan ölür; telefonu ben aldım elime, kaynana karşı taraftan o tiz sesi ile bağırıyor ablacığım, ben kaplumbağayı söyledim, 'komşunun oğlu iki sinek tutsun versin ona ne olur' dedim, kaynana, 'Allah belanı versin aptal herif,' dedi bana; hanım elimden kaptı telefonu; benim büyük oğlanın siniri tuttu, söyledim ya, sinir hastası benim oğlan, başladı bağırmaya; kaplumbağanın adı Celalettin, beni tanır, ben odaya girince başını sudan çıkartıp bakar bana. Boncuk gibi gözleri, Allah inandırsın seni ablacığım; oğlan ayakkabıyı fırlatınca cam kırıldı; bebek beşikte ağlıyor; cebimde bir milyon vardı, onu hanıma verdim, kapattı telefonu; işte böyle ablacığım," dedi.

Şefik'ten kurtulamayacağımı anlamıştım, cebimi karıştırıp bir iki milyon çıkarttım.

"Al bunları Şefik. Üstümde fazla yok. Bir yere yetişecektim, beni bekliyorlar," dedim.

"Gecenin bu saatinde arabasız, nasıl yalnız dolaşırsın ablacığım. Biz köyden geleli perişan olduk, tuttuğum ev

çok uzakta. Metrodan indikten sonra hiç dolmuş geçmiyor, Allah inandırsın seni iki saat yürüyorum; depremde evin arka duvarı çatlamış. Başbuğ'un yardımcısı bir zamanlar bana haber yollattıydı, makam arabasını kullanayım diye, ama o zaman senin yanında çalışıyordum, ben bırakmadım seni ablacığım, sen beni bıraktın," dedi.

Karı Şefik parazitli bir radyo istasyonu gibi yanıbaşımda cızırdayıp duruyordu; içim daralmıştı, elini versen kolunu kapıyordu. Sokağın köşesine doğru kayıyordum yavaş yavaş; Şefik yanımdaydı, habire anlatıp duruyordu.

"Geçen bayram Abdurrahman abilere telefon açtım, Ferdi çıktı. 'Alo Ferdi Abi, nasılsın, bayramın kutlu olsun,' dedim. Telefonu çat! diye suratıma kapattı. Ya, işte böyle ablacığım. Ben saygımdan ötürü açmıştım o telefonu, canım sıkıldı, mideme ağrı saplandı; ben pavyonda hela temizlerken dansöz bana fermuvarını kapattırırdı, vallahi aklıma hiçbir şey gelmezdi ablacığım; her gece dansöz, elbisesinin fermuvarını bana çektirirdi, işte böyle; sen beni tanırsın, kimse için kötü bir şey düşünemem ben, Ferdi Abi için de düşünmedim. Açtım işte o telefonu bayram sabahı. Loto oynadım. Bir kolon. Eskiden depoyu temizlerken ben, Fiko Dayı, 'Sen çok safsın Şefik,' derdi bana. Fiko dayı çok görmüş, geçirmiş adam..."

Arkamı dönüp hızla koşmaya başladım. Önüme çıkan ilk sokağa saptım, koşmaya devam ettim. Ter içindeydim, nefes nefese kalmıştım. Arada başımı çevirip Karı Şefik arkamda mı diye bakıyordum. Besbelli saptığım sokağı görmemişti. Bir süre daha koştum; göğsüm körük gibi inip kalkıyordu. Taş bir duvara dayanıp terimi sildim. Karı Şefik görünürde yoktu. Kurtulmuştum, kurtulduğuma bir türlü inanamıyordum. Bir süre daha gecenin sesini dinledim.

Karı Şefik yok olmuştu. Derin bir nefes alıp yan sokaklardan birine daldım.

Kendimi kentin kollarından kurtarıp yeniden yatağıma döndüğümde, zaman sabaha yaklaşıyordu. Yorulmuştum, tabanlarımın altı ağrıyordu. Gecenin içinde duyduğum o hafiflik duygusu azalmıştı; yorgun bedenim usul usul yatağımın kıvrımlarına kendini yerleştiriyor, başım yastığa gömülerek derin bir uykuya hazırlanıyordu.

Birazdan gözlerim kapanacak, beynimin kapıları yavaş yavaş açılacaktı.

Başucumdaki bir bardak suyu içip yan döndüm. Aklıma Aşo gelip takılmıştı yeniden.

Aşo'yu bu dünyada belki de bir daha hiç göremeyeceğim fikri beni şaşırtıyor, derin derin düşündürüp uykumu kaçırıyordu.

Aşo'nun kedisi Felix miyavladı bir yerden. Yatağımda doğrulup, iyice dinledim evin içini. Kedinin miyavlaması birden kesildi.

Aşo'nun kedisi Felix'in bu gece zamanı evin içinden bir yerden miyavlaması hayret verici bir şeydi, olacak şey değildi bu; çünkü bir yaz günü Aşo, artık bakmakta güçlük çektiği kedisini bir karton kutuya koyup bana vermiş, ben de Karı Şefik'le birlikte kediyi ondan sonra rahat yaşayabileceğini tahmin ettiğim bir evin bahçesine bırakmıştım. Karı Şefik, kedinin içinde bulunduğu üstüne delikler açılmış karton kutuyu arabanın bagajından almış, bizim mahalleden çok uzak bir yerde, kentin bitimine yakın bahçeli evlerin bulunduğu bir kısımda kutuyu açarak kediyi yüksek çitli bir bahçeden içeriye bırakmıştı.

Hüzünlenmiştim o sabah zamanı; bütün kış evin içinde oynamasına alıştığım sarılı beyazlı kedi, hiç bilmediği bir bahçeden içeriye girmiş, yeni bir hayata başlamıştı.

Kutuyu almadan önce Aşo'ya defalarca sormuştum. "Artık Felix'i bir daha hiç göremeyeceksin. Emin misin onu bırakmak istediğine? Bak gene 'kedim!" diye tutturursan, bulamayız artık onu. Bu kentin sonsuz sokaklarından birine karışıp gitmiş olacak Felix, ona göre," demiştim.

"Eminim," diye yanıtlamıştı beni Aşo. Sesi acı içindeydi.

"Eminim. Ona bakamıyorum, aç kalıyor. Gittiği yeni yerde daha mutlu olabilir."

Aşo kedisini bir daha hiç göremedi. Felix, Karı Şefik'in onu bıraktığı bahçeden içeriye acı acı miyavlayarak atlamış, bahçenin kenarını çevreleyen gül fidanlarının ve çalıların arasında kaybolup gitmişti.

Aşo'yu bu dünyada belki de bir daha hiç göremeyeceğim fikri beni şaşırtıyor, derin derin düşündürüp içime tuhaf bir acı tortusu bırakıyordu. Daha önce dediğim gibi, perdeleri sımsıkı kapalıydı. İşin kötüsü, onun, ruhuna da kalın bir perde çekmiş olduğunu artık biliyordum.

Aşo kedisini birkaç kez rüyasında gördü. Gece zamanı yan yana oturuyorduk üstü sarı örtü ile kaplı koltukta. Birer fincan kahvemiz önümüzdeydi, Aşo kahvenin yanına maden suyu getirmişti.

"Dün gece Felix'i rüyamda gördüm," dedi. "Mutluydu. İyi gördüm onu. Yanıma geldi. Her zaman yaptığı gibi eteklerime süründü. Onu kucağıma alıp iyice sevdim."

Kahvelerimizden birer yudum alıp susmuştuk.

Karı Şefik'in arkamdan, eşimle dostumla konuşması, kendini acındırıp para istemesi bezdirmişti beni.

Gece karanlığında tavuk dolu bir kümese süzülerek giren bir sansar kadar sessizce yapıyordu bu işi Karı Şefik.

"Açım. Çoluk çocuk aç. Onlara bakamıyorum. Karım hamile. Doktora götüremedim onu. Evde yiyecek bir şey yok. Hasta oğlumun ilaçlarını alamıyorum; kış geliyor, odun paramız yok. Aldığım maaş ile geçinmeye olanak yok..." diye ben duymadan anlatıp duruyordu.

Karı Şefik, tanıdığım birini yalnız bulunca sülük gibi yapışıyor, kendini acındırarak parasız olduğunu anlatmaya başlıyordu.

"Ben sana aileni köyden Ankara'ya getirme demedim mi? Aldığın maaş belli. Yaptığın iş belli. Kaç kez söyledim sana, büyük kent sizi yutar; ev kirasını yetiştiremezsin, kışın ısınamazsın, aldığın paranın iki mislini de alsan, yol parası, çocukların okul parası... Evin masrafları... Yetmez hiçbir para sana. Niçin köyden getirdin onları? Karına, kendine ve üç çocuğuna zor bakarken dördüncü çocuğu niçin doğuruyor karın? Sen hiç mi idare, hesap bilmiyorsun Şefik?" diye azarlardım onu.

Karı Şefik sesini çıkartmaz, yanaklarını oynatır; arabanın arkasındaki bezlerin ve deterjanların arasında bir yerde kaybolur, bir süre bana görünmezdi.

Hırslanıyordum ona. O miyavlar gibi ağlayan sesiyle her gün para istemesi yormuştu beni; yüzlerce sorun sıralıyordu önüme. Onu dinlerken içime afakanlar basıyor, üstümde kurduğu o garip yoksulluk baskısından bunalıyor, artık onu dinlemek istemiyordum. Ne yapsam ona yardımcı olamıyordum, çünkü o ve karısı bitmek bilmez bir çilenin başoyuncuları idi.

Karı Şefik bir gün işe gelmemiş, hiçbir haber çıkmamıştı ondan. Bana verdiği numarayı çevirip, komşusundan onu istedim. Karısı geldi telefona.

"Şefik hasta. Onun için gidemedi işe," dedi.

"Keşke bir haber verseydiniz, bekledim onu."

"Bizim telefonumuz yok," dedi kadın.

Sesindeki soğuk eda dikkatimi çekmişti. Karı Şefik'in karısı benden hoşlanmıyordu besbelli, kimbilir Şefik ona neler anlatıyordu.

Kılıbıktı Şefik, aldığı parayı kuruşu kuruşuna götürür eve teslim eder, sonra da, "Param bitti. Açım," diye başımın etini yerdi.

"Mağdur kaldım ablacığım. Cebimde beş param yok!"

"Kendine biraz para ayır Şefik. Sana verdiğim bütün parayı götürüp eve veriyorsun. Elinde biraz para kalsın. Sigaran var, canın bir şey ister, insanlık hali," diyordum.

İlk başlarda acıyordum Karı Şefik'e. Gün geçtikçe içimdeki bu acıma duygusu yerini huzursuzluğa ve bunalıma bırakmıştı. Şefik sorunlarıyla boğuyordu beni, her yeni güne tedirgin başlıyordum.

"Acaba bugün ne söyleyecek, gene neler oldu; kaynanadan ne haber," diye düşünüp duruyordum.

Karı Şefik gelir gelmez başlardı mızırdanmaya. Ben de arkadaşlara dert yanıyordum.

"Bıktım. Bu herif bezdirdi beni. Sanki problem dinlemek için bu adama sürekli para ödüyorum, avans veriyorum. Başıma ağrılar giriyor. Parasını ödeyerek bir dert tuttum kendime. Üstümde kurduğu baskı inanılmaz bir şey. Boğuluyorum," diyordum.

Aşo, "Bu işler daha da kötüye gidecek. Karısının hamileliği ilerledikçe sorunlar artacak. Acaba nasıl kurtulsan bu adamdan? Bu düzelmez, hep böyle ağlar," diyordu.

"Bıktım. Kadın gibi ağlar durur bütün gün. Dilenci ruhlu..."

Karı Şefik bana söyleyemediklerini yakınımdaki insanlara söylüyor, böylece kulağıma gelmesini sağlıyordu.

"Adam kirasını veremiyormuş..."

"Çocuğu hastaymış. İlaç parası yetiştiremiyormuş..."

"Küçük kızını evlatlık vermek istiyormuş..."

"Ayakkabısı yokmuş..."

İşte zaman gece yarısını biraz geçe beni kollarına alıp sımsıkı sarmalayan kentten, penceremin dışındaki gece dünyasından kurtulup yatağıma dönmüş, çarşafımın ve pikemin bildik girinti ve çıkıntılarına gövdemi usul usul yerleştirirken beynimden bu düşünceler gelip geçiyor; bir zamanlar yaşamın bir kıyısında rastlayıp da dünyama soktuğum birtakım insanların ruhumda yaratmayı başardıkları etki, anılarımda debelenen soluk yüzleri, kulağımda çınlayan sesleri, istekleri, arzuları, sorunları, yattığım yerde tüm benliğimi harmanlıyor, bana yaklaşan uykunun o tatlı, yumuşacık bulutlarını kovalıyor, ortalığı açıyor, beni yatağımda bir o yana bir bu yana döndürüyor; ter içinde kalan bedenim çarşafların arasında kendini bir sağa bir sola atıyor, insan seslerinden oluşan bir koro uykunun son bulutlarını da kovalayıp rüyalar alemine koyu kadife bir perdeyi zart! diye çekip kapatıyor, gece zamanını hızla sabaha yaklaştırıyor ve bütün bunlar dinlenmek isteyen bedenimi ve rüya görmek isteyen beynimi huzursuz, yoğun ve aç bırakıyordu.

Evet, tüm bunlar ruhumdan ve beynimden geçip giderken, gecenin o tılsımlı zamanı birden sabaha yaklaşmış olur, ben de başucumdaki saat çalmadan önce son kırk beş dakika ter içinde kıvrılıp rüyasız bir uykuya dalardım.

Başucumdaki saat çalıp da uyandıktan bir süre sonra güne başlamış olurdum. Bir süre sonra Karı Şefik belirirdi

kapının önünde. İlkin beni selamlar, elimi öper, bir zaman sessiz durur; ben tam, "Her şey yoluna girdi belki de. Belki de bir mucize oldu! Bu adam değişti! Yaşamı algılayışı değişti bunun. Ya da birtakım şeyler artık yok oldu herhalde," diye düşünürken, Karı Şefik kedi miyavlaması gibi bir ses çıkartır ve mızırdanmaya bıraktığı yerden başlardı.

Her şey aynıydı. Hiçbir şey değişmiyordu. Şefik etimden çekip koparamadığım bir sülük gibi yakama yapışmış oluyordu; kimsenin hayat görüşü ya da yaşam şartları düzelmiyordu. Başıma bir ağrı saplanmış olur, bir ağrı kesici alıp genzime kaçan suyu Karı Şefik'in yüzüne püskürtürcesine öksürüp camdan dışarıya tükürürdüm.

Bu kent, bu sokaklar, bu gökyüzü, gecenin bu değişik dilimi, kahve fincanının içine çöreklenen kahverengili beyazlı bir dünya, Aşo'nun evinin o garip, merdivenlerle inilen sahanlığı, köşedeki taksi durağı, Karı Şefik'in gün geçtikçe yüreğime basan bir postal gibi baskı ve sıkıntı yaratan yakınmaları, gece saat sekizden sonra Gül Abla'nın Mesnevi Sokak'taki evi, oraya gelen arkadaşlar, bir deste tarot kartı, Gül Abla ile rastgele izlediğimiz vurdulu kırdılı filmler, bakır, üstü kapaklı sahanın içindeki soya kaplı çıtır leblebi ve tuzlu çekirdek, babaannemin şekerleri, gecenin bir saatinde Aşo'nun evine telefon açan bir sapık, mutfakta beni görünce kaçan bir hamamböceği ve batmak üzere olan yarım ay... İşte hepsi benimdi bunların. Tümü benimdi. Benim dünyama aitti tüm bu saydıklarım, seviyordum onları. Kısacası yaşamımdı hepsi.

Aşo'yu belki de bu dünyada bir daha hiç göremeyeceğim fikri gün geçtikçe, yavaş yavaş beynime yerleşiyor, yüreğimi burarak bana tuhaf bir acı veriyordu.

Şöyle bir geriye baktığımda aklıma dondurucu kış geceleri geliveriyordu. Yağan kar üç ay yerden kalkmamış,

gergedan sırtı gibi parlak bir buz tabakası benim apartmanın önünü boydan boya kaplamıştı. Sanki kaldırımın bir parçası idi bu koyu gri renkli buz parçası, erimiyor, bir türlü yok olmuyordu. Evden çıkıp dikkatle üstünde yürüyordum bu buz diliminin. Aşo'nun ışığı köşe başından görünüyordu. Evden çıkarken bir torbaya yünden örülmüş köylü çorapları, kalın bir eşofman üstü, içi tüylü terliklerimi koyardım. Aşo'nun evi ısınmıyordu. Ayazın yüzümü kanatırcasına kestiği bu kış gecelerinde, benim apartmanın önündeki buzu dikkatle aşarak Aşo'nun evinin önündeki daha ince tabakadan oluşan bir buza ulaşırdım. Eldivenli ellerimle ağzımı ve burnumu kapatır, başımdaki yün bereyi gözlerimin üstüne kadar çekerek başımı bu amansız soğuktan korumaya çalışırdım. Aşo'nun oturduğu apartmanın dış kapısına inen on iki basamak merdiven eğer buz tutmuşsa, çok dikkatli olmak gerekiyordu. Sokak kapısının yanındaki demir kafes içindeki fenerlerden biri yanık, biri sönük olurdu her zaman. Merdivende karaltılar oynaşır, insan bir ayağı kaysa, sanki oradan uçup kayan bir yıldız gibi gözyüzünde bir yerde sonsuza değin kaybolup gidebilirdi.

Her seferinde merdivenleri kazasız inmeyi başarır, Aşo'nun isminin yarısının yazılı olduğu zilin düğmesine üç kez üst üste basardım.

Kapı hemen açılır, bu eski apartmanın, insan ruhunun içini anımsatan sarı boyalı, yarı karanlık böğrüne hızla dalardım. Dış kapı kendine özgü bir gürültü ile arkamdan kapanırdı.

Gecenin ön bölümü, arkamdan gelen bir demir kapının çıkarttığı ses ile başlamış olurdu.

Karı Şefik her cuma bir kolon loto oynuyordu. Parasını ben verirdim.

Gece yarısını geçmişti zaman. Yorgun argın dönmüştüm eve. Yatağımın örtüsünü açıp girdim içine. Gövdemi, çarşafımın ve yorganın girinti ve çıkıntılarına, gece boyu insanın haşır neşir olduğu kıvrımlarına göre ayarlıyordum ki, bir çift sıcacık kol boynuma sarıldı. Kulağıma fısıltılar... Fısıltılar...

Bir şey duyamıyorum, hiçbir şey anlamıyorum. Kollar beni çekiyor, yatağımdan çıkartıyordu. Kent gelmişti. Pencerenin dışındaki gece kenti. Bir türlü karşı koyamıyordum ona. Başucuma hazırlayıp koymuş olduğum bir bardak suyu dikip bitirdim. Bu bir bardak su genzimi temizliyor, sanki bana değişik bir güç veriyordu.

Gece rüzgârı hafifçe yanağıma dokundu.

Dışarıdaydım. Sokaklarda yürüyordum.

Bu kent, bu mahalle, bu sokaklar, üstüne bastığım kaldırım taşları, puslu bir ışık yayarak geceyi aydınlatmaya çalışan sokak lambaları, yolun kenarındaki çöp bidonunu eşeleyen sarı bir kedi, o anda Aşo'nun görmekte olduğu bir rüya parçası, mırıldandığım tılsımlı bir dua, arka balkonuma gri kadife bir kese içinde atılmış olan kokmuş yumurta, ayna parçası, sabun, tuz, kesme şeker ve pirinçten oluşan leş kokulu, karmakarışık bir büyü, telefonumu kaldırdığım zaman kulağıma gelen düdük sesi, çantamda şakırdayan anahtarlarım, içimde duyduğum bir fincan kahve içmek isteği, hepsi bana aitti. Benimdi tüm bunlar. Yaşamımdı.

Bunların her biri, bazı şeylerin anlamını bulmaya çalıştığım zamanlar önüme serilen, yaşamın şifresini oluşturan olgulardı.

Artık çok iyi tanıdığım, yaşamaya alıştığım şeylerdi işte bunlar; beni çevreliyorlar, her an yaşadığımı, bu hayatın içinde olduğumu, kısacası var olduğumu anımsatıyorlardı.

Gecenin içinde rastgele yürüyordum.

Kimdim ben, kimin nesiydim? Nereden gelmiş, nereye gidiyordum? Şu gece karanlığında besbelli bir şeyler arıyordum ya, neydi acaba aradığım? Önemli miydi ne aradığımı bilmek... Belki de hiç önemli değildi, artık biliyordum bunu. Bir şeyi ararken bambaşka bir şey buluyor; tüm düşüncemi, rüyalarımı veya umutlarımı yeni bulduğum bu şey üstüne odaklaştırıp yaşamaya devam ediyordum.

Gecenin içinde yaşadıklarım, gündüz yaşadığım olaylardan apayrı şeylerdi, incecik bir zar ayırıyordu bu iki dünyayı birbirinden; benim için çok önemliydi bu incecik zar; gece ile gündüzü ayırıyor, tüm yoğunluğu ile yaşanan iki ayrı dünyayı birbirine karıştırmadan tutuyor, ama onların bir yandan da birbirlerine çok yakın olmasını sağlıyordu. Bu zar yaşamın anlamıydı benim için, kuşkusuz dünyadaki en önemli şeylerden biriydi; onun hiç farkına varmadan hayatı yaşayanlar çoktu, ama benim gibi onu bilen, yaşamın bir anında ona rastlamış ve onu tanımış olan insanlar da vardı. Gece ile gündüzü, rüya ile gerçeği ayıran bu incecik, görünmeyen zar çok önemliydi; onu yitirdiğim zaman ölmüş olduğumu anlayacaktım. Her şey sıradan ve dümdüz olacaktı o zaman; gece ile gündüzün hiçbir farkı kalmayacak, ben tutku ile sevdiğim bütün her şeyden uzaklaşmış olacaktım.

Silkinip beynimden geçen düşünce demetini dağıtıverdim.

Aşo'nun apartmanında, onun oturduğu dairede yıllar önce anneannemin akrabası olan Leziz Teyze otururdu. Yalnız başına otururdu orada Leziz Teyze, emekli bir elişi öğretmeniydi; gövdesini sarmış olan romatizma onu rahatsız ediyor, kolay yürümesini, hareket etmesini engel-

liyordu. 12 numaralı dairede oturduğu zamanlar oldukça yaşlıydı, bir iki kez ziyaretine gitmiştim. Bambaşka bir şekilde döşenmişti evin içi o zamanlar; duvarlarda, Leziz Teyze'nin özenle çerçeveletip astığı, ünlü ressamların tablolarının röprodüksiyonları vardı. Leziz Teyze bana fincanda çay ikram etmiş, eski fotoğraflarla dolu bir albüm göstermişti. Albümün içinde benim bir bebeklik resmim, anneannem ve Leziz Teyze'nin annesi Faika Hanım'ın yan yana çekilmiş fotoğrafları, Leziz Teyzem'in gençliği ve anneciğimin Sofya'da genç kızken çekilmiş çok güzel bir resmi de vardı.

O öğleden sonra, derli toplu salonunda oturup Leziz Teyze ile sohbet etmiş, onun çok özlediği rahmetli anneannem ve annemden bahsetmiştik. Bir fotoğrafımı istemişti Leziz Teyze; yeni çektirdiğim bir fotoğrafı götürmüştüm ona. Leziz Teyze fotoğrafı özenle, kalın albümün sonundaki boş sayfalardan birine yerleştirmişti.

Yerinden kalkarken güçlük çekiyor, tüm mafsalları ağrıyordu. Mutfağa gidip ikinci fincan çayımı kendim doldurmuş, ocağın altını da söndürmüştüm.

"Her zaman gel bana. Bu kadar yakın oturuyoruz, hiç gelmiyorsun!" diye sitem etmişti ben gitmek için kalkarken Leziz Teyze o akşamüstü.

"Her zaman geleceğim sana Leziz Teyze! Söz!" diye bağırmış, asansöre atlayıp apartmanın sahanlığından yukarıya, ağaçlıklı yola çıkan on iki basamak merdiveni koşarak çıkıp sokağın akasyalı gölgeliğinin içine dalmıştım.

Leziz Teyze ile evinde geçirdiğim bu akşamüstünün anıları uzun yıllar öncesine ait. O zamanlar yaşamımda olan insanların bir kısmı artık benim dünyamda değiller, birkaç yeni insan da o zamandan sonra yaşamıma girdiler. İkinci kocam Memduh Bey gibi; yaşamıma sonradan önemli bir

konum ile girip, hiçbir iz bırakmadan geldiği gibi giden bir iki kişi de arada aklımdan gelip geçer. O zamanlar benim yanımda Binnaz Hanım çalışıyordu. Rahmetli anneannemin emektarı olan Binnaz Hanım, onun ölümünden sonra beni bırakmamış, uzun yıllar yanımda kalmıştı.

Binnaz Hanım bazı hafta sonları Leziz Teyze'ye de yardıma gider, ona yemek pişirir, banyodayken sırtını keselerdi. Bir sabah zamanı Binnaz Hanım koşarak yanıma gelmişti, karşımda nefes nefese duruyor, heyecanla bir şeyler anlatıyordu bana.

"Leziz Hanım'ın evinin içi polis dolu! Pencerelerde polisler... Kapıda polisler... Polis kaynıyor içerisi!" diyordu.

Meraklanmıştım.

"Ne oldu acaba, gidip bir bakıver," dedim.

Binnaz Hanım başörtüsünü bağlayıp kapıdan fırlamıştı. Birkaç dakika sonra döndüğünde yüzü bembeyazdı; elleri, dudaklarının kenarı titriyordu.

"Leziz Hanım'ı öldürmüşler! Öldürmüşler onu! Polisler, kapının yanında yerde yatarken bulmuşlar Leziz Hanım'ı. Zavallı kadın yapayalnızdı. Kolundaki bilezikler, parmağındaki yüzükler, boynundaki zincir için öldürdüler onu! Kimbilir kim geldi zannedip de açtı kapıyı? Hep söylerdim ona, 'Leziz Abla, bu bilezikleri takma, zaman kötü' derdim," dedi.

Ağlamaya başlamıştı. Gözlerini yemenisinin kenarı ile sildi.

Mahalle Leziz Teyze'nin cinayet haberi ile çalkalanıp duruyordu. Kapıcılar, bakkal, manav aralarında hunharca işlenen bu cinayeti konuşuyorlardı.

Leziz Teyze'nin evi bir süre kapalı kaldı, sonra boşaltıldı.

Evin önünden geçerken perdesiz, çıplak pencerelere içim ürpererek bakıyordum.

"Yerler hep kan olmuştu. Polisler beni içeriye sokmadılar. Bir gün önce ona zeytinyağlı enginar yapmıştım. Öğleden sonra hayattaydı," diyordu Binnaz, o günü anlatırken. "Leziz Hanım'ı kapının yanında öldürmüşler."

Aşo bir zamanlar Güz Sokak'taki küçük bir evde oturuyordu.

Hiç unutmam Hasan diye bir herif dadanmıştı eve. Kimdi, neyin nesiydi tam belli değildi. Müteahhit olmalıydı, aramızda 'Götten Bacak Hasan' derdik ona; son model bir Mercedes arabası vardı, bodur boylu, gözleri birbirine yakın, esnaf kılıklı, ne idüğü belirsiz bir adamdı. Bir ara Güz Sokak'taki eve gelip gitmiş, bir sekreter kız ile olan maceralarını Aşo'ya anlatmıştı.

Götten Bacak Hasan sonradan yok oldu gitti. Onu bir daha görmedim.

Aşo, Güz Sokak'taki evden çıkıyordu; şöyle bir dolaşmış, birtakım kiralık evlere bakmıştı.

"Senin mahallede bir ev buldum," dedi bir gün. "Eskiden Amerikalılar yapmış o evi. Sana göstereceğim, bayılacaksın. Salon boydan boya pencere. Geniş, güzel, ferah bir ev."

Bir akşamüstü Aşo'nun tarif ettiği eve gittim. Yan sokaktaki Leziz Teyze'nin eviydi bu!

Merdivenlerden çıkıp 12 numaranın zilini çaldım. Aşo'nun tuttuğu daire, Leziz Teyze'nin oturduğu daireydi. Bomboş evde, alçak tahta bir parkenin üstüne oturmuş, sohbet etmiştik. Ev, boşken daha geniş duruyordu. Sokak kapısının yanından korku ile geçmiştim. Aşo ile konuşur-

ken gözüm ister istemez kapının arkasında kalan yarı karanlık yerlere gidiyordu.

Aşo uzun yıllar, o evde otururken; Leziz Teyze'nin evde dolaşan ruhunu gördü.

"Sana bir şey söyleyeyim mi; yaşlı bir kadın var bu evde. Bazen mutfakta görüyorum onu. Sanki güçlükle yürüyor. Bulaşıkları yıkayıp yerlerine yerleştiriyor. Ben mutfağa girince yavaşça kayboluyor," demişti.

Aşo'nun Güz Sokak'taki evi de kışın çok soğuk olur, bir türlü ısınmazdı. Ama oraya geçtiğinde rahat etmiş, bir iki yıl oturmuştu Güz Sokak'taki bu iki katlı, dış duvarının boyaları çatlak, yandaki arsaya bakan ufak evde.

Memduh Bey ile evliydim o zamanlar; evden kaçarcasına çıkar, Aşo'nun evine giderdim.

Benim oturduğum, protokol yoluna bakan, bahçesinde salkım söğütler ve kavak ağaçları bulunan, balkonundan bütün Ankara görünen ev, Aşo'nun mütevazı evinin yanında bir saray yavrusu sayılabilirdi. Evin içindeki değerli eşyalar, binlerce nadide kitap, televizyonlar, videolar, duvardaki raflara yerleştirilmiş yüzlerce film kaseti sanki başka bir dünyanın kapılarını insana açmaya hazır bekleyen bir lamba cininin en görkemli sunusu gibiydi. Apartmanın girişindeki iki yana döşenmiş kayrak taşlarının arasından insana göz kırpan mor menekşeler, oturduğum daireye çıkan merdivenlere döşenmiş kırmızı halı, 'gel, buraya gel' diye insanı çağırır, kendine çekiverirdi sanki.

Ama ne tuhaf şey, bu evin içine yılların tortulaştırdığı bir kasvet hakimdi; içeri girip kapıyı ardımdan kapattıktan sonra bunu hemen sezmiş, orada kolay yaşayamayacağımı anlamıştım. Ev değil, sanki eski bir imparatorluktu orası, içindeki hiçbir şeyin bana ait olmadığı, yarı karanlık bir imparatorluk. Ancak öyle betimleyebilirim evin içindeki o

hafif toz ve küf kokan, gölgelerin çok ağır hareket ettiği atmosferi. Bu yaşlı imparatorluk içimi sıkıyordu. Aşo'nun Güz Sokak'taki derme çatma, kışın soğuk havayı içine alan, yazın çok sıcak olan konforsuz fakat yalın evi, köşedeki sedir hoşuma gider, kendimi oraya attığım zaman içime bir ferahlık gelir, karanlık ve görkemli evimin dehlizlerinde yaşadığım gariplikleri Aşo'ya anlatır, karşılıklı kahvelerimizi içerdik.

İşte Götten Bacak Hasan o sıralar dadanmıştı bu eve. Durmadan ayrılmaya çalıştığı sevgilisini anlatıp duruyordu Aşo'ya. Kız bir devlet dairesinde sekreterdi; Götten Bacak Hasan ona bir ev tutmuş, birtakım takılar almıştı; ama şimdi her şeyin üstüne bir sünger çekip ayrılmak istiyordu kızdan. Kız, Götten Bacak Hasan'dan bir çocuk aldırmıştı. Bunu hiç istemeyerek, zorla yapmıştı; şimdi durmadan ağlıyor, sinir krizleri geçiriyordu. Götten Bacak Hasan bir başka kızı sevmeye başlamıştı, besbelli hercai ruhlu bir erkekti; sanayide dükkânı olduğunu söylüyordu. Bu adama kim dönüp de bakardı acaba, arada düşünürdüm; ama kapıdaki son model Mercedes arabası kurşun rengi bir meteor gibi parlar, Aşo'nun Güz Sokak'taki evine bambaşka bir hava katardı.

Süratli bir erkekti Götten Bacak Hasan; bir telefon açar, fırlar gelir, beş dakika oturur, gene geldiği gibi fırlar giderdi. Sekreter kız ile arasında geçenleri anlattıkça, kafasında hainçe planlar yaptığı, acımasız bir yüreğe sahip olduğu yavaş yavaş ortaya çıkıyordu.

Bir kadından kurtulmaya çalışırken, bir yenisine eskisine yaptığının aynını yapıyor, kadın denen varlıktan balını emdikten sonra hemen kurtulup kaçarak bir yenisini bulmak arzusu ile yanıp tutuşan tuhaf bir benlik sergiliyordu. Birbirine yakın gözleri kor gibi yanıyor, eski sevgilisinden

sıyrılmak için yaptığı planları anlatırken gevrek gevrek gülüyor, kendini bir an önce bir çift bilinmedik kadın bacağının arasında bulmak için sabırsızlanıyor, yerdeki kilimi çoraplı ayağı ile adeta eşeliyordu. Erkekti işte Götten Bacak Hasan; onun da çevresinde pek çok kadın vardı.

"Aşo, bu herif sana sarkıyor olmasın?" demiştim bir akşamüstü.

"Yok, ilgisi yok. Yardım istiyor benden. Sekreter kızdan kurtulmak için," demişti Aşo.

Sonra Götten Bacak Hasan'ın ayağı Güz Sokak'taki evden kesildi. Onu bir daha orada görmez oldum.

... "Aşo, Götten Bacak Hasan'ı hatırlıyor musun?"

"Hatırlıyorum," dedi. "Ne adamdı değil mi? Lop! diye gelir, sedire kendini atıverirdi."

"Ne oldu ona?"

"Bilmem ki... Defoldu, gitti. Telefonum değiştiği için de bir daha bulamadı beni."

"Sokakta filan görür müsün onu?"

"Sokağa çıktığım yok ki! Nereden göreceğim onu," dedi Aşo.

Dışarıda lapa lapa kar yağıyordu. Sırtıma getirdiğim kırmızı anorağı, ayaklarıma desenli köylü çoraplarını ve içi muflonlu pantuf terliklerimi giymiştim.

Bodrum'dan dönerken, Kale'deki Soyluer Petrol Tesisleri'nden, kahvaltımı edip neskafemi içtikten sonra iki çift almıştım bu değişik renkli köylü çoraplarından. Oradaki Buldan bezi örtülerin yanında sıra sıra duruyorlardı, Muğla'da örülüp gelmişlerdi. İkisinin de rengi çok güzeldi; benimki uçuk pembeli, yeşilliydi; Aşo da morlu pembeli olanı seçmiş, ayaklarına geçirmişti.

Aşo'yu belki de bu dünyada bir daha hiç göremeyeceğim fikri; arada, bilinçaltımdan dışarıya bir çekirge gibi fırlıyor, içimde anlatması güç, sonsuz bir hüzün uyandırıyordu.

... Gece zamanı. Kentin karanlık sokaklarında dolaşıyorum. Bu kentin bana ait olduğunu artık iyice biliyorum.

İnsiz cinsiz ara sokaklar, yolun kenarındaki apartmanlardan süzülen salon ışıkları, pencerelerdeki begonyalar, zambaklar ve gelin çiçekleri, oturma odalarında açık televizyonlardan dışarıya yansıyan, gece karanlığında zikzaklar çizen fosforlu ışıklar, Ankara'yı gece zamanı kaplayan o bozkır kenti yalnızlığı, sokak köşelerindeki floresanla aydınlanmış kahvelerde iskambil oynayan soluk benizli adamlar, ışıkları sönmüş kapıcı daireleri, uzaktan bir yerden havlamaya başlayan sahipsiz bir köpek sürüsü, ana caddede müşteri bekleyen bir iki eşcinsel, bir arabanın takılan alarmının gecenin içinde kesik kesik öterek karanlığı sanki dilimleyip bir tabağa yerleştirerek önüme koyması, köşe başında kavga eden bir kadınla bir erkeğin birbirine karışan sesi, sonra çevreyi kaplayan deliksiz bir sessizlik, tepedeki ay ışığı, aklıma gelen koyu renkli bütün eski Ankara apartmanları, Ayrancı'nın üst bölümünü bir hançer gibi yararak Mesnevi Sokak'a çıkan Refik Belendir Sokağı, gece yarısı bomboş olan pazaryeri, içinde bir şoförün uyukladığı köşedeki taksi durağı ve Refik Belendir Sokağı'ndaki Enerji Apartmanı...

Bütün bunların bana ait olduğunu artık biliyorum. Yataklarında uyuyan insanların rüyaları bana ait, mırıldanılan dualar, koparılan takvim yaprakları, yatak yanındaki konsolların üstünde duran su bardaklarından içilen sular, kimi uyku ilaçları, pavyonda açılan bir şişe viskinin ilk ka-

dehi, bir telefon sapığının ahizeye kesik kesik soluduğu nefes. Karanlıkta yalnız kalmış bir türbe, bir hastanenin gürültü ile çalışan jeneratörünün sesi, bomboş bir stadyum ve yan yana duran eski otobüsler, bir bardan dışarıya akan şuh bir kadın kahkahası...

Hepsi benim.

Benim hayatım bunlar.

Refik Belendir Sokağı'ndaki Enerji Apartmanı'nı ilk görüşüm Aşo yüzünden oldu. Yıllar önce, yeni tanıdığım Aşo, bana adresini bir kâğıda yazıp vermişti.

Ertesi gün, azıcık buruşmuş olan beyaz kâğıt parçasını düzeltip üstündeki adresi, bindiğim taksinin şoförüne söylemiştim. Taksi Ayrancı'nın birtakım sokaklarında dönüp dolaştıktan sonra Enerji Apartmanı'nın önünde durmuştu. Taksinin parasını ödeyip, apartmandan içeriye girmiştim.

Ne değişik bir dünya idi bu Enerji Apartmanı'nın içi... Yıllar önce yedi kat yerin altına girip gezdiğim, Göreme'deki Derinkuyu yeraltı kentini anımsatmıştı bana. Çok büyük bir apartmandı Enerji Apartmanı, içi yarı karanlıktı, iyi anımsıyorum, yaz sıcağında bile çok serindi; ana girişten içeriye girdikten sonra apartmanın içi dev bir ahtapotun kolları gibi değişik koridorlara, bölmelere ayrılıyordu. Enerji Apartmanı'nın içinde sanki bir eski İstanbul mahallesinde yürür gibi yürüyordum; bir sağa bir sola sapıp birkaç basamak merdiven çıktıktan sonra, dikkatle daire numaralarını okumaya çalışıyordum. Köşelerde yuvarlak saksıların içinde büyük yapraklı bitkiler vardı, ben yanlarından geçerken sanki uzanıp eteklerimden tutmaya çalışıyorlardı; şaşırmıştım, hiçbir yerden ışık girmiyordu apartmanın içindeki bu yürüdüğüm dehlizlere; gene de bu bitkiler büyümüşlerdi, yemyeşildi yaprakları, kimi çiçek

açmıştı. Kaybolmuştum Enerji Apartmanı'nın kalın bağırsakları arasında, Aşo'nun bana kâğıdın üstüne yazmış olduğu numarayı bir türlü bulamıyordum. Yavaş yavaş en üst kata doğru çıkmaya başlamıştım; kuzey ülkelerindeki fecir ışığı gibi tuhaf bir aydınlık, sahanlıkları aydınlatmaya başlamıştı.

O sırada alt kattan gelen bir ses duydum, Aşo'nun sesiydi bu. Beni çağırıyordu. Merdivenlerden koşarak inip açık sokak kapısından içeriye, geniş bir salona girmiştim.

İşte şimdi gece karanlığında, sessiz sedasız sokaklarda yürürken beynimin içinden bu düşünceler geçiyor; ara sıra sorguladığım hayatımı, karanlığın içinde tüm öğeleri ile yanı başımda görüyor, kaldırım taşlarına basa basa yürürken, bazı çözümsüz kalmış olan soruların yanıtlarını birdenbire buluyor, sonra bambaşka şeyler düşünmeye başlıyordum.

Çevremde uzayıp giden sonsuz gecenin yaşamımla ilgili, yanıtlarını aradığım bazı sorulara yanıt veren bir özelliği vardı. Yıllar önce fark etmiştim bunu. Gece zamanı, el etek çekildikten sonra, ne zaman yalnız başıma karanlıkta yürüsem; birtakım şeyleri çözdüğümü, uzun zamandır kafamdaki sorulara aradığım yanıtları birkaç saniye içinde buluverdiğimi fark etmiştim.

Tuhaf bir şeydi bu, ama artık bildiğim bir gerçekti; gece ve yalnızlık birçok soruma karşılık verebiliyor, bu karanlık, herkesin uykuda olduğu saatleri yaşayan sessiz dünya, sanki bilmediğim ama çok iyi anladığım bir dil ile benimle konuşuyor, tüm öğrenmek istediklerimi bana yavaş yavaş anlatıyordu.

"Nasıl oluyor bu?" diye yavaşça sordum kendi kendime.

"Acaba nasıl oluyor bu?"

"Nasıl olacak, basbayağı oluyor işte!" dedi yanıbaşımdan bir ses.

Korkudan yerimden sıçramıştım. Arkamı dönüp karanlığın içine dikkatle baktım.

Karı Şefik köşe başında duruyordu.

"Merhaba ablacığım, nasılsın?" diyerek, koşup yanıma geldi. Elimi çekmeme meydan vermeden yakalayıp şap! diye öpmüştü.

"Evet ablacığım, basbayağı oluyor işte," diye tekrarladı.

"Sen karanlığın ve gecenin içinde bir yolculuğa çıkmıyorsun, aslında kendi içinde çıktığın bir yolculuk bu. Anlıyorsun değil mi? Bu gece zamanı, bu sessiz sokaklar, bu ayışığı, bu havlayan başıboş köpek sürüsü, bu uzaktan gelen bekçi düdüğü hepsi senin içinde. Sorularının yanıtlarını sen kendin buluyorsun. Senin hayatın bu, ablacığım."

Şaşırmıştım.

Karı Şefik'e dikkatle baktım. Onun böyle derin düşünebilme yeteneğine sahip olduğunu hiç bilmiyordum. Söyledikleri şaşırtmıştı beni.

"Bir daha söyle Şefik? Nasıl yani? Nasıl bir yolculuk kendi içimde çıktığım?" diye sordum.

Şefik birdenbire değişmişti. Sanki az önce konuşan adam gitmiş, yerine başka birisi gelmişti.

"Ablacığım, bu sabah evde kavga koptu. Kaynana köyden telefon açmış; 'Perdeleri vermiyorum,' demiş. Köydeki evde bizim yattığımız odanın perdeleri... Biliyor musun ablacığım, şu yeni taşındığımız evde hiç perde yok. Kaynanadan perdeleri istedik, asalım diye. İşte bu sabah telefon açmış, 'Vermeyeceğim,' demiş, hanım sinirlendi, bağırmaya başladı. Zaten taşındığımız evin suyu da bağlanmadı daha; ben kaynana telefonu kapatmadan önce ahizeyi ha-

nımın elinden alıp kaynanaya benim su kaplumbağasını hatırlattım. 'Ankara'ya aldıracağım yakında,' dedim. Kaynanam telefonun öteki tarafından, 'Allah cezanı versin, aptal herif!' diye bağırıyordu. Hanım kaptı telefonu, o da bağırıyor, benim oğlanın nöbeti tuttu, ayakkabısını çıkartıp havaya fırlattı, salon camı kırıldı. Masraf çıktı işte durup dururken, cam parası... Kaplumbağaya gelince içim yanıyor. Odaya girdiğim zaman onun başını çevirip bana bakışını hiç unutamıyorum. Yakında Ankara'ya aldırtacağım onu ablacığım," dedi.

Ayışığında başını kararlı bir şekilde salladı.

"Evet, getirteceğim onu Ankara'ya," dedi. Gözlerimin içine baktı.

"Celalettin değil kaplumbağanın adı," diye ekledi. "Kızarsın diye asıl adını söylemedim sana. Abdülkadir Geylani benim su kaplumbağasının adı. Abdülkadir Geylani Hazretleri."

Elimde olmadan gülmeye başlamıştım.

Karı Şefik besbelli yüz bulmuştu benim bu yumuşak halimden.

"Ablacığım, bana önümüzdeki ayın maaşından avans verebilir misin? Camı yaptıracağız, oğlanın ilaçları... Hanım hamile. Ultrasona sokmadık, para yok. Yaşı otuz yedi. Biraz avans verir misin bana?"

"Yarın sabah veririm," dedim.

Karı Şefik'in bir an gözleri incelip ağzı büzüldü. Bir süre suskun kaldı.

Gecenin tılsımını bozmuştu densiz herif. Başıma bir ağrı saplanmıştı.

Yavaş yavaş yolun kenarına doğru yürüyüp uzaklaşıyordum ondan.

Birden yan sokağa sapıp var gücümle koşmaya başladım. Bir yandan koşuyor, bir yandan da omzumun üstünden Karı Şefik geliyor mu diye arkama bakıyordum. Görünürlerde yoktu. Besbelli görmemişti hangi sokağa saptığımı. Yarın sabaha kadar kurtulmuştum ondan. Sağ yanımdaki sokak tabelasına bir göz attım. Refik Belendir Sokağı yazıyordu tabelanın üstünde.

Gece yarısı, insiz cinsiz Refik Belendir Sokağı'nda ciğerlerim patlarcasına koşuyordum. Nefes nefese kalmıştım, ter içindeydim. Önümde Enerji Apartmanı belirmişti. Camlı demir kapısı kapalıydı. Kapının yanındaki düğmelerden iki tanesine rastgele bastım. Bir süre eşikte bekledim; üstü ince, uzun, dikdörtgen cam bölmeli demir kapı değişik bir ses çıkartarak açıldı. Birisi kapıyı açmıştı bana; karanlık apartmandan içeriye girip ellerimi duvarlara sürerek otomat düğmesini bulmaya çalıştım.

Enerji Apartmanı'nın kapısı büyük bir gürültü ile arkamdan kapandı. İçerisi zifiri karanlıktı; ellerim duvardaydı, elektrik düğmesini bir türlü bulamıyordum. Kör gibi el yordamıyla ilerliyor, apartmanın derinliklerine doğru giriyordum. Ayağım, karanlıkta görmediğim bir basamağa çarptı, tökezledim. Tüm gövdem sarsılmış sanki göğüs kafesimin içinde ciğerlerim sallanmıştı. Elimi gene duvara atmıştım, sıvanın üstünde sürüyerek elektrik düğmesini arıyordum. Ne tuhaf şey, elimin ulaştığı yerlerde elektrik düğmesi yoktu.

"Karanlıkta düşeceğim, geri dönmeliyim," diye düşündüm. Elimi duvarda sürüyerek apartmanın kapısına doğru döndüm. Az önce takıldığım basamağı arıyordu ayağım, bulmuştum onu; dikkatle inip dış kapıya ulaştım. Göbeğimin hizasında kapının sürgüsünü bulmuştum; yaylı bir

demiri çektim, kapı gürültü ile açıldı. Aralıktan süzülüp kendimi Refik Belendir Sokağı'na attım.

Enerji Apartmanı'nın kapısı değişik bir gıcırtı çıkartarak arkamdan kapandı.

Gece karanlığında bu değişik bir labirenti andıran apartmandan kurtulmuştum. Duvara dayanıp rahat bir nefes aldım. Gene de tuhaf, bilmediğim bir şey beni bu eski apartmanın içine doğru çekip duruyordu.

Refik Belendir Sokağı'ndan aşağıya doğru yavaş yavaş yürümeye başladım.

Arkamda bir karaltı peydah olmuştu. Hızla yaklaşıyordu bana, Karı Şefik olmalıydı bu; demek saptığım sokağı görmüştü. Kurtulamamıştım ondan; hızla dönüp arkama baktım. Peşimdeki karaltı birden arkama dönüvermemden ürkmüştü, iki adım gerilediğini gördüm. Daha dikkatli baktığımda, karaltının Karı Şefik olmadığını anladım. Tanımıştım onu! Yemliha idi Refik Belendir Sokağı'nda peşimden gelen. Eshab-ı Kehf Mağarası'nda üç yüz dokuz yıl uyuyan yedi gençten biriydi.

"Sonunda buldum sizi," diyordu bana. "İki gecedir dolaşıyorum sokaklarda. Gecenin içinde bir yerde bulabileceğimi söylemiştiniz bana. Ben de iki gecedir ara sokaklarda dolaşıp duruyorum. İşte buldum sonunda!"

"Yemliha!" dedim. "Ardımdan gelen ayak seslerini duyunca seni başkası sandım. Nasılsın, arkadaşların ne yapıyorlar? Mağaradan dışarıya çıktınız mı?"

"Altı arkadaşım ve köpeğimiz Kıtmir mağaradalar," dedi Yemliha. "Henüz hiç dışarıya çıkmadılar. Bir tek ben çıktım mağaradan dışarıya. İki gecedir sürekli sizi arıyorum."

Elini mintanının cebine sokmuş, gümüş olduğunu tahmin ettiğim birtakım eski sikkeler çıkartmıştı. Onları bana uzattı.

"Lütfen alın bunları. Bu paraların artık geçmediğini biliyorum ama gene de alın. Bir anı olarak kalsın bunlar sizde. Para olunca, yardımlarınızın karşılığını ödeyeceğiz. Arkadaşlarla konuştuk mağarada," dedi.

Uzattığı sikkeleri aldım.

"Anı olarak alıyorum bunları, mademki vermek istiyorsun," dedim.

Gümüş sikkeleri çantamın bozuk para gözüne koydum.

"Anlat bana Yemliha. Dünyayı nasıl buldun?" diye sordum.

Yemliha heyecan içindeydi. Gece karanlığında, ince gövdesinin tir tir titrediğini görebiliyordum.

"Müthiş bir şey! Gördüğüm şeylere inanamıyorum. İki gündür dışarıdayım; mağaraya dönüp dışarıda gördüklerimi arkadaşlarıma anlattığım zaman hayretler içinde kalıyorlar. Dışarıdaki dünyayı çok merak ediyorlar ama sanki çıkmaya çekiniyorlar, tuhaf bir şey bu; henüz mağaradan hiç çıkmadılar. Ben her akşam mağaraya döndüğümde dışarıdaki değişik dünyayı, bizi çevreleyen kenti onlara anlatıyorum; gece hava kararınca gene çıkıyorum mağaradan sabaha kadar dolaşıyorum. Neler gördüm neler... İnanması güç şeyler. Biz mağaraya girip de uyumaya karar verdiğimiz zaman dışarıdaki dünya böyle değildi; az insan vardı, ışıklar yalnızca gün ışığı ve ateş ışığıydı; inanılmaz bir evrenin içine girdim işte, sanki bir rüyadayım, ama böyle bir rüyayı hayal edecek bir bilincim olmadığına göre, bu gördüklerim gerçek diyorum. Bir sokak kahvesi-

ne takılıyorum iki gecedir. Orada bir iki arkadaş edindim, kimliğimi bilmiyorlar; köyden geldiğimi söyledim onlara; konuşuyoruz aramızda. Bazı şeyleri onlara sorarak öğreniyorum. Kahvede televizyon var!" diye sözünü heyecanla bitirdi Yemliha.

Yedi Uyuyanlar Mağarası'nda yaklaşık iki bin yıl önce uykuya dalıp üç yüz dokuz yıl uyuduktan sonra uyanan bu gence dikkatle bakıyordum. O anlattıkça ben daha çok heyecanlanıyordum; karşımda gördüğüm, benimle konuşan, bulduğu bu yeni dünya karşısında coşku ve hayretini gizlemeyen, etten kemikten bu gencin aslında kendisi olağanüstü bir şeydi, ama o bunun farkında bile değildi.

Düşünüp duruyordum bir yandan, Yemliha ve altı arkadaşının milattan üç yüz dokuz yıl sonra uyanmış olmaları gerekiyordu. Yılları, tarihleri tam olarak bilmiyordum; kütüphanemin bir köşesinde eski bir kitapta Yemliha ve arkadaşları hakkında bazı bilgiler olacaktı. Bulmalıydım o kitabı.

Ama hiç kimse onların ne zaman uyuduğunu, hangi tarihte uyandıklarını tam olarak bilmiyordu; onlar bir efsaneydiler aslında; dilden dile dolaşarak zamanımıza kadar gelmişler, nazar dualarında, eğri büğrü tılsım yazılarında, ebced cetvellerinde sonsuza dek yerlerini almışlardı.

İşte karşımda duran bu genç adam bir mucizeydi, bir efsanenin parçasıydı, inanılmaz bir şeydi; gecenin yavaş yavaş ilerleyen saatlerinde, Ankara'daki Yukarı Ayrancı tarafındaki Refik Belendir Sokağı'nın köşesinde durmuş, bana iki gecedir takıldığı sabahçı kahvesini anlatıyor, konuşurken heyecandan yerinde duramıyor, kahvenin duvarındaki çıkıntıdan izlediği televizyonu anlatırken soluğu kesiliyor, elleriyle saçlarını arkaya atıp kahvede arkadaş olduğu bir iki evinden barkından kopuk gece garibanını

bana ballandıra ballandıra anlatıyordu; "Konuşuyorlar arkadaşlar aralarında," diyordu. "Dinliyorum onları. Bu içine girdiğim yepyeni dünyanın birtakım gizlerini, şifrelerini onlardan öğreniyorum. Neler anlatıyorlar bir bilseniz!"

"Neler anlatıyorlar Yemliha?" diye sordum.

Gece zamanı kahve köşelerinde, sararmış parmaklarının arasında yarı sönük cigaraları, önlerinde bir vadi gibi açılmış tavla kutuları ile, karanlık geceyi, sanki yarı aydınlık bir istasyona çekilip geçiren bu gece insanlarının ne konuştuklarını, birbirlerine neler anlattıklarını hep merak ederdim.

"Her şeyi anlatıyorlar," dedi Yemliha. "Her şeyi!"

Yemliha ile yavaş yavaş Refik Belendir Sokağı'ndan aşağıya doğru yürüyorduk.

O, bir rüyanın, bir mucizenin, kendine göre binbir renkli bir evrenin içine girivermenin akıl almaz coşkusu içindeydi; bu dünyada attığı her adım ona asırlardır unutulmuş ya da hiç bilinmeyen yepyeni bir şeyi öğretiyordu.

Sokağın alt tarafından gelen bir bekçi düdüğünün sesi onu şaşkına çeviriyor; yanımızdan geçen, uykulu bir şoförün sürdüğü ölü ışıklı bir gece taksisi ruhunda inanılmaz yankılar uyandırıyordu.

Ben ise şampanya sarhoşu gibiydim onun yanında. Hafifçe başım dönüyor, kendimi tatlı bir eğimden aşağıya doğru koşar gibi hissediyor, Yemliha yıllardır içinde bulunduğum ve artık çok iyi tanıdığım bu dünyayı, bu karanlık, hareketsiz Ankara gecesini, içinde bulunduğum günü, ayı, saati, bu yaşadığım dakikaları bambaşka bir gözle bana yorumladıkça, kendimi yeni doğmuş gibi hissediyor, içimde sonsuz bir sevinç ve mutluluk duyuyordum.

Asıl ben heyecan içindeydim; yanı başımda yürüyen, açık yüreklilikle bana dünyayı, yaşamı algılayışını, uygarlığın bilmecelerini çözmeye çalıştığını anlatan bu ince bedenli, siyah saçlı genç adam, yaşamımda şimdiye değin gördüğüm tek ve en büyük mucize idi benim için; onu sevdiklerimle paylaşmalı mıydım, yoksa bu gizemli efsane kişisini yalnızca kendi ruhumda kapalı mı tutmalıydım, işte bunu bilemiyordum bir türlü.

Refik Belendir Sokağı'nın bitimine gelmiştik. Sol yanda boş pazaryeri karanlıkla derin bir uykuya dalmıştı sanki.

Gece yeli çürük bir meyve kokusunu burnumuza getirdi.

İkimiz de coşkuluyduk, ikimiz de heyecanlıydık. Yemliha da ben de bir rüyanın içindeydik; her şey ikimiz için de çok şaşırtıcıydı, inanılmazdı, çok güzeldi.

Yemliha'nın mucizesi, mağaradan dışarıya çıktıktan sonra karşılaştığı bu yepyeni dünya idi; benim mucizem, tılsımlarda, nazar dualarında, çetrefilli ebced cetvellerinde asırlar boyunca adı geçen bu genç insan, üç yüz dokuz yıl süren bir uykudan uyanıp dünyaya çıkan Ankara sokaklarında şu gece zamanı yanı başımda yürüyen Yemliha idi.

Aşo ile pencerenin kenarındaki uzun koltukta karşılıklı oturuyorduk. Karı Şefik, kedi Felix'i henüz kentin uzak bir köşesindeki yabancı bir evin bahçe çitinden aşağıya bırakmamıştı.

Felix üstünde tek tük sigara yanığı olan düz gri halının üstünde yuvarlanarak oynuyor, arada gelip mırıldanarak bacaklarıma sürünüyordu.

Mevsim yazdı, hava çok sıcaktı. Aşo, o gün ilk kez salonun dip tarafına kurulan yatağından kalkmış, gelip koltuğa oturmuştu.

Sol ayağı bileğinden aşağıya alçı içindeydi; koltuğun yanında ortopedik baston dayalı duruyordu.

O sabah gelmişti bu baston, Aşo ona dayanarak tuvalete gidebiliyor, köşedeki yatağına kadar rahat yürüyebiliyordu. Baston gelmeden önce alçak bir tabureye dayanarak hareket ediyordu evin içinde. Bu çok zor ve gürültülü bir işti, Ulus meydanında gördüğüm bacakları kopuk bir adam da böyle yürüyordu; Aşo iki gün içinde tabure ile büyük bir hız kazanmayı başarmıştı; nefes nefese kalıyor, her an yuvarlanıp düşecekmişçesine tabure ile evin dört bir yanında dolanıyordu.

Baston gelmişti işte. Avukat Rasim almıştı bu ortopedik bastonu Aşo'ya.

"Aman ne zor aldı bu bastonu. Parayı verirken nasıl zorlandı. Halimi gördü, gene de eli cebine zor gitti cimri. Sonunda parayı çıkartıp verdi. Böyle cimri adam görmedim ben."

Yüzünü buruşturdu. Ağrısı başlamıştı gene.

Bardağa su doldurup masanın üstünde duran Sirdalud'dan bir tane uzattım ona.

Birkaç yudum su ile hapı içti.

"Şimdi bu iyi mi gelecek?"

"İyi gelecek. Daha çok su iç. Böbreğinde birikecek ilaç."

Aşo, birkaç yudum daha içti sudan.

"Zaten böbreklerim berbat," dedi. "Rasim gelsin, kafasında kıracağım bu bastonu. Yüreksiz ve cimri. Sekiz milyonu elleri titreye titreye verdi."

"Belki 'geçmiş olsun'a gelir sana, çiçek getirir," dedim.

Aşo güldü.

"Gelmez. Bak görürsün. Kapımı bile çalmaz. Telefon da etmedi. Böyle durumlarda kaçar," dedi.

Bir sigara yakmış, yanına gelen Felix'i okşuyordu tek eli ile.

"Saçlarımın da boyası geldi. Perişan oldu saçlarım," dedi.

"Fena değil, idare eder daha."

"Olur mu," dedi Aşo. "Baksana dipten bir parmak koyu renk saç çıkmış."

Aşo saçlarını boyatmaya gittiği zaman genellikle berber dükkânında tansiyonu düşer, platine saç boyası onu zehirlediği için, getirilen bir kâse yoğurdu yerdi. Yıllardır kullandığı sürekli bakım isteyen platine renkli saçlarını son zamanlarda fındık kabuğuna boyatmıştı.

Bir Bodrum dönüşü görmüştüm kahverengi saçlarını.

"Aşo! Platine saçların ne oldu? Ama bu da çok güzel olmuş, çok genç göstermiş seni. Genç kız gibi..."

"Zaten gencim," dedi Aşo.

"Yani masum, çocuksu bir ifade vermiş yüzüne," diye ekledim. "Sanki böyle daha güzel olmuş."

"Ceviz kabuğunun içindeydim, şimdi fındık kabuğunun içine sıkıştım," diye mırıldandı Aşo. Parasız olduğu zaman özgürlüğü kısıtlanıyordu; ayağı sakatlanınca evinin içindeki özgürlüğü de gitmiş, yatak ile koltuk arasında gidip gelir olmuştu.

Kedi Felix miyavlamaya başlamıştı. Karnı acıkmıştı besbelli; köşedeki karton kutunun içine girip kutunun dibindeki toprağı tırnakları ile eşelemeye başladı. Ne yapabi-

lirdim, düşünmeye çalışıyordum. Gene de güçlüydü Aşo; yolun kenarında düşüp ayak bileğini kırdıktan sonra eve gelmeyi başarmış; ayağı her geçen dakika morarıp şişerken acı içinde koltuğun kenarına ilişip ağlamıştı.

Sonunda ayarlamıştık hastane parasını. Ama bir türlü yere basamıyordu Aşo; onu aşağıya nasıl indireceğimi bilemiyordum.

Telefon defterini çıkartmış, uçuşan sayfaları karıştırarak bir numara bulmuştu. Tanıdığı bir taksi şoförünün numarasıydı bu.

"Ayağım kırık galiba. Gel beni al. Numune'nin aciline gitmek istiyorum," demişti.

Hastane parasını ve anahtarlarını çantasına koymuştum.

Kapıcıyı çağırdık.

Yaşlı kapıcı kendinden umulmayan bir çeviklikle Aşo'yu sırtına aldı. Canı acıyan Aşo hüngür hüngür ağlıyordu. Kapıcı Aşo'yu sırtına vurmuş, ikisi asonsöre binmişlerdi. Koşarak merdivenlerden aşağıya indim.

Aşo şimdi evin önündeki alçak duvarın üstünde oturuyordu. Yanına oturdum.

"Dayanamayacağım, çok ağrıyor ayağım," dedi.

Ayak morarmış, davul gibi şişmişti.

Yolun başında bir taksi belirdi. Aşo'nun çağırdığı şofördü bu. Kapıcının da yardımı ile Aşo'yu taksiye bindirdik. O akşamüstü kent dışından bir konuğum gelecekti, o yüzden hastaneye gidemiyordum Aşo ile birlikte.

"Onu yalnız bırakmayın," dedim kara yağız şoföre.

"Siz merak etmeyin. Ben ablamı acile götürür, onu orada beklerim," dedi şoför.

Araba hareket etmiş, Aşo el sallayarak yolun sonunda bir yerde, taksiyle birlikte kaybolmuştu.

Aşo'yu belki de bu dünyada bir daha hiç göremeyeceğim fikri yavaş yavaş beynime yerleştikçe, yüreğimde dayanılmaz bir acı duyarım bazı zamanlar.

Aşo arada tek başına dışarıya çıkıp Karum'a giderdi. Çok bunaldığında, evden ve belki de kendisinden, kapıyı çalan alacaklılardan kurtulmak istediği zamanlar yapıyordu bunu.

Bana telefon ederdi. Sesi gergin olurdu.

"Nereye gidiyorsun?"

"Sıkıldım Karum'a gideceğim. Yokum öğleden sonra," derdi.

"Belki bulurum seni orada. Hangi katta olursun?"

"Üçüncü katta. Ama belli olmaz. Dolaşacağım. Ben bir yerden sana telefon açarım."

"Olur. Cebim yanımda."

Birkaç saat sonra bulurdum Aşo'yu Karum'da.

Üst kat merdivenlerinin yanında durmuş, bana el sallıyor olurdu.

"Nasılsın, neler yaptın?" diye sorardım ona.

"Bak neler aldım," der, elindeki poşetleri gösterirdi.

"Neler aldın gene! Hani paran yoktu?"

"Senet imzaladım, aybaşında vereceğim. Çok güzel şeyler aldım. Gel şuraya oturup bir kahve içelim. Sigaram bitti, deli olacağım," derdi Aşo.

Kahvelerimizi yudumlarken, Aşo coşku içinde bana aldığı bluzları, iç çamaşırlarını, ufak bir tokayı, ona armağan edilmiş olan yeşil camdan bir şans bileziğini gösterir-

di. Onu anlıyordum. Güzel giysilere, çamaşırlara dayanamıyor, görünce onlara sahip olmak istiyordu.

"Hovardaca almışsın Aşo. Bunları ödeyebilecek misin? Hem böyle bir bluzun vardı senin..."

"Ama o çok eski bir bluz. Üç yıldır giyiyorum onu," derdi Aşo.

Bir yerden bulduğumuz bir sigarayı yakmış, derin bir iki nefes çekmiş olurdu.

"Bir yüzük beğendim. Dipteki dükkânda. Taşı pırıl pırıl. Kocaman, tek taş gibi... Param olunca onu mutlaka alacağım," derdi Aşo.

Düşünürdüm bazen, acaba cebinde bol parası olsa da böyle harcar mıydı Aşo? Kimbilir... Belki de insanın canı, cebinde parası olmadığı zaman daha çok şeyler almak istiyordu.

Güzel bluzlar, streç pantolonlar, leylak rengi ipekli iç çamaşırları, yaldızlı melek mumlar, rengârenk saç tokaları; eldiven gibi rahat, incecik deriden pastel renkli ayakkabılar... Seviyordu bütün bunları Aşo. Her kadın gibi o da bütün bunları seviyor ve onlara sahip olmak istiyordu.

Onu anlıyordum.

Kahvelerimiz bitmiş olurdu. Aşo'nun elinde yanan sigarası, Karum'dan dışarıya çıkardık. Aşo'nun elinde poşetler...

Gece olmuş, geldim eve. Televizyonu açıp haberleri izledim biraz. Yorulmuşum, gittim odama; yatağımı açıp yattım. Bir sağa döndüm, bir sola. Her gece yatağıma yattığım zaman düşündüğüm birtakım şeyleri düşündüm. Hava iyice sıcaktı besbelli, yorganı yana attım; başucumdaki saatin düzenli tik tak sesini duymamak için, yastığımı hafifçe sağ kulağımın üstüne doğru çektim.

Dalıp gitmişim.

Birisi beni sarsıyor, uyandırmaya çalışıyor.

Korku ile yatağımda doğruldum. Perdenin kenarından içeriye sızan ayışığında Karı Şefik'i gördüm.

"Korkuttum mu ablacığım? Korkuttumsa bağışla beni! Önemli bir şey oldu. Sana haber vermeye geldim," diyordu.

Kendimi toparlamaya çalışıyordum. Karı Şefik karşımda duruyordu.

Bir görüntü ya da bir rüya olmalıydı bu; elimi uzatıp başucumdaki lambayı yaktım. Kaybolmamıştı Karı Şefik. Yatağımın ayakucunda öylece duruyor, bana bakıyordu.

"Sen nasıl girdin buraya Şefik? Saat kaç? Ne oldu?" diyerek yatağımdan kalktım.

Ne tuhaf şey. Bir düş ya da görüntü, bir hayal değildi karşımda duran Karı Şefik. Etten kemikten oluşan, her günkü hali ile odama gelmişti.

Şaşkındım.

"Nasıl girdin buraya sen?"

"Valla ben de bilmiyorum ablacığım. Korkuttum seni, uykudan uyandırdım. Bağışla beni. Bekleyemedim sabaha kadar. Öyle değişik bir şey oldu ki, sana haber vermeye geldim," dedi.

"Söyle ne oldu? Çocuk mu doğdu?" demişim.

"Yok ablacığım, öyle bir şey değil. Başka türlü bir olay bu sana anlatacağım. İnanması güç bir şey!" dedi Karı Şefik.

"Söyle ne oldu?"

Sesini alçaltıp bana doğru eğildi.

"Bir hazine buldum ben abla," dedi. "Akıl almaz büyüklükte bir şey..."

"Nerede buldun?"

"Bir çekmecenin içinde..."

"Bir çekmecenin içinde mi?"

"Evet ablacığım. Bir tek sana haber vermek istedim ilkin. Bir kaloriferin üstündeki bir çekmecenin içinde paha biçilmez bir hazine buldum!"

Heyecan içindeydi.

"Nasıl bir çekmece bu? Neredeki kaloriferin üstünde buldun, Şefik?" diye merakla sordum.

Uykum açılmıştı.

"Bilmiyorum, ah bir bilsem!" diye yanıtladı Karı Şefik. "Birdenbire gördüm onu. Köşedeki bir kaloriferin üstünde açık bir çekmece. İçi mücevher dolu! Ah ablacığım, bir görsen çekmecenin içindekileri... Taşlar, altınlar, yüzükler, bilezikler..."

Cebinden çıkarttığı parlak bir şeyi bana doğru uzattı.

"Bak, bunu göresin diye getirdim."

Bir gece rüyamda gördüğüm; Aşo'nun salonunun köşesindeki kaloriferin üstündeki çekmeceden bahsettiğini anlamıştım.

Karı Şefik, elinde, üstü iri yakutlar ve zümrütlerle bezenmiş, platinden bir tavus kuşu şeklindeki o eşsiz yüzüğü tutuyordu. Tavus kuşu kanatlarını öne doğru açmıştı sanki; kanatlarının ucundaki zümrütlerin ve yakutların yeşilli kırmızılı ışıltısı birbirine karışıyordu. Rüyamda elime aldığım yüzüktü bu.

"Hazineyi buldun," diye mırıldandım.

"Evet, hazineyi buldum," dedi Karı Şefik. Büyülenmiş gibi gözlerini hiç ondan ayırmadan, avucunun içindeki tavus kuşuna bakıyordu.

"Sen buldun hazineyi..."

"Bir şey mi söyledin ablacığım?"

"Yok, demedim bir şey. Balkonda kuru bir yaprak hışırdadı."

Karı Şefik, rüyamda gördüğüm, Aşo'ya ait olan kaloriferin üstündeki hazineyi bulmuştu.

Düşüncelere dalmıştım. Benim rüyamdaki bir hazineyi Karı Şefik nasıl bulabilmişti ki? Bu mümkün müydü? Benim gördüğüm rüyaya nasıl girmişti; nasıl olmuş da hazineyi rüyanın içinden bulup çıkartmış, tavus kuşu yüzüğü de alıp gece zamanı odama gelmişti?

Olacak şeyler değildi bunlar; işin içinde bir karmaşıklık, anlayamadığım, bir türlü çözemediğim, kıl gibi ince bir bölme vardı. İş oraya gelince beynim duruyor, olanlara bir türlü aklım ermiyordu.

Ama bir gerçek vardı işte, o da Karı Şefik'ti. Karşımda durmuş, elindeki paha biçilmez değerdeki yüzüğe bakıp duruyor; arada saçını sıvazlayarak yüzüğü diğer eline alıp bu pırıltı yumağına bir başka açıdan bakıyordu.

"Şefik, çekmece nerede şimdi?" diye sordum.

"Olduğu yerde bıraktım onu ablacığım. Kaynananın kulağına gider diye eve getirmedim. Anlarsın ya, benim kaynana açgözlüdür. Hazineyi bulduğum yer, emin bir yerdi; üstünü örtüp çekmeceyi orada, kaloriferin üstünde bıraktım," dedi.

Şaşırmıştım.

"Peki, bir daha nasıl gidebileceksin oraya?"

"Kolay ablacığım. Yerini biliyorum," dedi Karı Şefik.

"İstediğin zaman gidebilecek misin oraya Şefik" diye sordum.

Karı Şefik, besbelli bulduğu hazinenin bir rüyanın içinde olduğunun farkında değildi.

"İstediğim zaman giderim oraya. Aslında hemen gidip hazineyi emin bir yere taşımayı düşünüyorum," diye ekledi.

"Hadi Şefik. Hemen git, hazineyi alıp getir. Emin bir yere saklayalım onu," dedim.

Karı Şefik, iki adımda koridoru geçip sokak kapısına ulaşmıştı.

"Koşarak gidiyorum ablacığım," dedi. "Arabayı verir misin bana? Arabayı isteyecektim senden. Çekmeceyi yollarda öyle taşıyamam. Elimden kaparlar."

"Al arabayı. Hemen gel, bekliyorum."

"Şimdi geliyorum. Sağ olasın ablacığım," dedi Karı Şefik.

Kapıyı ardından çekip kayboldu.

Uykum kaçmıştı.

Işıkları yakıp salona geçtim.

Karı Şefik benim rüyama girip hazineyi bulmuştu. Benim eskiden gördüğüm bir rüyanın içine acaba nasıl girebilmişti? İyice düşünüyordum ya, bunun yanıtını bir türlü bulamıyordum. Sormalıydım bunu ona, hangi yoldan, nereden girebilmişti eskiden gördüğüm bir rüyanın içine, hazineyi nasıl bulabilmiş ve tavus kuşu yüzüğü alıp bana getirmeyi nasıl başarmıştı?

Olduğu yerde bırakmıştı hazineyi.

Salon penceresinin yanına oturup düşüncelere daldım.

Aşo ile kahverengi, sıcak kumların üstünde oturuyorduk. Aşo Karum'dan geçen yaz başında aldığı, portakallı yeşilli bikini mayosunu giymişti. Kum ılıktı. Sere serpe uzanmıştık üstüne.

"Bütün kışın yorgunluğunu attım burada," dedi Aşo. "Neydi o kış? Kar dört ay kalkmadı yerden, ya o evin önündeki hiç erimeyen buz parçası..."

"Sen onu bana sor asıl," dedim.

"Her gece sokağı geçip senin eve gelirken; yüzüm donmasın diye, yün başlığımı burnumun üstüne kadar çekip eldivenli ellerimle de ağzımı kapatıyordum. Gene de soğuk ciğerime değin işliyordu. Unutamam o kışı."

"Biraz yüzükoyun yatayım da sırtım yansın," dedi Aşo.

Kumun üstüne yüzükoyun uzandı.

"Bu mayoları nasıl özenerek almıştık. Yıllardır giyemedik, kısmet olmamıştı. İnanamıyorum, ne güzel, sıcacık kumların üstünde yatıp tüm yorgunluğumuzu atıyoruz," dedim.

"Gerçekten öyle," dedi Aşo.

"Yılbaşından hemen sonra ne olmuştu, anımsıyor musun?" diye sordum.

"Ne olmuştu?"

"Yatak odamın balkonunda o garip büyüyü bulmuştum."

"Anımsadım," dedi Aşo. "Sahi, nasıl bulmuştun onu? O balkona hiç çıkmazsın ki sen..."

"Biliyorsun, yatak odamın balkon kapısı yıllardır kilitli. Arka tarafa bakan bu ücra balkonu unuttum gitti. Yıllar önce kapı kilitlenmiş ve anahtar da kaybolmuş, ne tuhaf şey, gitmiş. O kilidi açtırmayı hiç düşünmedim. Be-

nim yatak odam hep -bir piramidin içindeki gizli bir bölme gibi- yarı karanlık, gizemli, balkon penceresi tül perdelerle örtülü; içinde hiçbir yüzü yansıtmayan değişik bir açı ile asılmış antika aynası, alçak sandığın üstündeki parfüm koleksiyonum ve duvarda kendi yaptığım bir tablo ile; tılsımlı, kendine özgü bir dünya.

Gece oraya girdiğim zaman, yatağımın örtüsünü özenle açar, bazı geceler parfüm koleksiyonumdan hafif kokulu bir parfüm seçip birazcık sıkarım havaya.

Çevremde dolaşmaya başlayan çiçek ya da hafif baharatlı koku, sanki bir yolculuğun başlangıcını belirleyen tılsımlı bir işarettir.

Birazdan gece yolculuğum başlamak üzeredir; yatağıma girip gözlerimi kapattığım zaman, bilinçaltımın koridorlarında gerçekleşecek, bilinmeyen bir yolculuğun heyecanını taşırım yüreğimde ve kapalı göz kapaklarım hafif hafif oynamaya başladığı an, gecenin içindeki bu eşsiz serüvene dalıp gitmişimdir.

İşte belki de onun için yıllardır ilgilenmedim yatak odamın balkonu ile.

Kapıcı dairesinin oradaki bir ağacın dalları benim balkonuma uzanır. Kış günü ağacın tüm yaprakları dökülmüştü, gece rüzgâr esince balkonda kuru yapraklar hışırdıyor, ağacın dalları pencereme vuruyordu. Sabah uyandığımda, uzun kuyruklu bir saksağan görmüştüm tülün arkasından. Saksağan balkonun üstünde birkaç kez öterek uçup gitmişti.

Haber demekti bu.

O gece odama girip ışığı yaktığımda; hiç yapmadığım bir şey yaptım. Yavaşça balkon kapısına gittim, tülü arala-

vip arka taraftaki arsalara, uzaktan görünen apartmanların ışığına baktım.

Gözüme balkonun zemininde duran bir naylon torba ilişmişti.

"Rüzgâr eserse bunun gürültüsü, hışırtısı beni uyutmaz. Yarın sabah balkonu süpürtüp yıkatayım," diye düşünerek yatağıma döndüm. Işığımı söndürüp uykuya daldım.

Ertesi sabah, yan odanın balkon kapısından balkona girip yaprakları süpüren Ayfer, heyecanla bağırarak yanıma gelmişti.

"Bakın, bakın! Birisi size bir yılbaşı armağanı yollamış! Balkonda buldum bunu!" diyordu.

Ayfer'in bana uzattığı limon küfü renkli, kadife keseye hayretle baktım.

"Ver bakayım," dedim. Elime aldım onu.

Kadife kesenin üstünde boncuktan işlemeler vardı. Unutamam o keseyi. Elime aldığım an, beni bayıltacak kadar kötü bir koku burnuma dolmuştu. Kesenin ipini çözüp açtım. Çatlak bir ayna, bir kalıp sabun, kabuğu kırık bir kokmuş yumurta, bir metal para, kırmızı Noel Baba'lı kâğıda sarılmış biraz pirinç, üç kesme şeker ve naylon poşet içinde biraz tuz vardı içinde.

Elimde tuttuğum bu garip şeyin bir kötülük olduğunu birden anlamıştım. Bir büyüydü bu. Kesenin içini boşalttıkça sanki bana yapılmaya çalışılan bu kötülüğü daha iyi anlıyordum.

Ayfer de bulduğumuz bu kesedeki garipliği anlamıştı. Korkmuş yumurtanın kokusu bütün eve yayılmıştı; keseyi kapıp evden dışarıya çıktım.

Aşo dikkatle dinliyordu beni. Ilık kumların üstünde yan dönmüş, güneş gözlüklerinin altından bana bakıyordu.

"Götürdüm, göle attım onu," dedim. "İyice uğraşılarak yapılmış bir şeydi bu. Aşağıdan yukarıya, balkonuma atılmış olduğunu tahmin etmiştim."

"Aşağıdan atılmıştır," dedi Aşo. "Güçlü birisi onu balkona kolaylıkla atabilir."

"Naylona sarıp atmışlar. Bana yapılmış bir büyüydü bu, biliyordum. Bir gün önce balkonda gördüğüm saksağan haber vermişti bana onun varlığını."

En ilginç an, keseyi elime alıp iplerini çözdüğüm andı. İçinde bir kötülük barındırıyordu bu küf renkli kadife kese; hissedivermiştim onu. Bu bana yapılmak istenen kötülük sanki "küt" diye yüzüme vurmuştu; kötülüğü anladığım an bir tokat yiyip uykudan uyandırılmış gibi oldum.

Büyü önemli değildi; bir kişinin onu uğraşarak yapması ve onu benim balkonuma atmasıydı önemli olan.

Bu kötülüğü benden başka bir kişi daha biliyordu. Bunu yapandı o. İşte o kişi bir düşmandı. Onun garip silahını bulmuştum, elimde tutuyordum. Tuhaf bir andı bu, unutamam. Ellerimin arasında kendi kanıma bulanmış bir bıçağı tutar gibiydim. Tüylerim ürpermişti.

"Bulamadım, o düşmanın kim olduğunu bulamadım bir türlü," dedim.

"Ama o düşman var," dedi Aşo.

"Var. Biliyorum var. Acaba büyüyü bulduğumu bilir mi?"

"Kimbilir..." dedi Aşo. "Balkonu göremez. Büyüyü attığı yeri göremez."

"Doğru, benim balkon hiçbir yerden görünmez."

Şimdi sırtüstü yatıyorduk kumların üstünde.

Kış günü bana yapılıp balkonuma atılan, gümüşi kese içindeki o ürkütücü büyünün izlerini de kumların üstüne bırakıp rahatlamıştım sanki. Yumuşacık kumların içinde kaybolup gitmişti o gümüş renkli kadife kesenin içindeki büyünün etkisi...

"Güneş bir bulutun arkasına mı girdi? Hava birden kararda," dedim.

"Kapkaranlık oldu her yan. Acaba bir fırtına mı geliyor," dedi Aşo.

Yattığım yerden hafifçe doğrulmuş, bizi birdenbire saran karanlığa bakıyorduk.

"Aşo! Şuraya bak! Nedir bu?" diye haykırdım korku ile.

Gökyüzünün oralarda bir yerde koskocaman, etli, dev bir altdudağa benzer bir şey görmüştüm. Aşo da gösterdiğim yere bakıyordu.

"Etten bir dudak bu!" diye bir çığlık attı.

Oturduğumuz yer, tüm kumsal birdenbire hafifçe eğilmişti. Sanki deprem oluyordu. Olduğumuz yerde yuvarlanarak ikimiz de kumların üstünde iki yana savrulduk.

"Deprem mi oluyor?" diye korku ile bağırdım. "Kaçalım buradan."

O da, ben de ayağa fırlamıştık, ama sanki bastığımız yer kayıyordu; bir türlü ayakta duramıyorduk.

Dolgun, etli dudak birden bir vantuz gibi üstünde yattığımız kumun bir kısmını içine çekiverdi.

Aşo ile birbirimize tutunmuş, ne olduğunu kestirmeye çalışıyorduk.

"Dev dudak..." dedi Aşo. "Dev dudak sanki kumu içiyor!"

Tepeden gürleyen bir ses duyduk.

"Oh, ne güzel olmuş bu kahve. Fincanın içinde, telvede iki kız var; mayolu iki kız çıkmış fincanımın dibinde," diyordu ses.

"Kimin sesi bu Aşo?" diye fısıldadım kulağına.

"Ne tuhaf şey. Sanki Götten Bacak Hasan'ın sesi bu," dedi Aşo.

"Ne oluyor?"

"Götten Bacak Hasan höpürdeterek kahve içiyor."

"Biz..."

"Biz kahve fincanının içindeyiz galiba. Bak, gördü bizi," diye mırıldandı Aşo.

"Aman, ne güzel kızlar bunlar! Fincanın içindeki telvede çıkmışlar. Keklik gibi bir oraya, bir buraya sekiyorlar. Korkmayın kızlar, korkmayın!" diye seslendi Götten Bacak Hasan. "Benden korkmayın!"

"Ne arıyoruz biz onun kahve fincanının içinde?"

"Ne bileyim ben," diye söylendi Aşo. "Şu üstünde yattığımız kum."

"Demek bir fincanın içindeki kahve telvesiymiş," dedim.

Zaten hiçbir zaman inanamamıştım deniz kenarında olduğumuza. Kumların üstünde sere serpe yattığıma hiç inanasım gelmemişti," dedi Aşo. "Nerede bende o şans. Şu mayoyu deniz kenarında giymek bir kere bile kısmet olmadı. Şimdi bu herifin kahvesinin telvesine takılıp kaldık işte!"

Kollarımıza, bacaklarımıza kahve telvesi bulaşmıştı.

"Şurada bir başka mayolu kadın daha var, baksana!" dedim Aşo'ya.

Arkamdan bir yerden, telvelerin üstünde sıçrayarak koşan esmer bir kız gördük. Eteklikli yeşil bir mayo giymişti, omuzları ve bacaklarının üst kısmı güneşten kızarmıştı.

"Hasan! Sallama fincanı. Midem bulandı! Sallama fincanı diyorum sana! Allah belanı versin!" diye bağırdı.

Ayağı kayıp telvenin içine düşmüştü. Hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı.

"Allah'ından bul, emi Hasan? Sana fincanı sallama dedim. Midem bulanıyor zaten," diyordu.

"Sekreter kız. Götten Bacak Hasan'ın sevgilisi sekreter kız olmalı bu," diye fısıldadım Aşo'nun kulağına.

"Evet. Bu o."

"Ne oluyor sizlere kızlar? Niye bağırıp çağırıyorsunuz öyle fincanımın içinde. Bir fal kapatayım da bakayım hanginiz benim olacaksınız," dedi Götten Bacak Hasan. Fincanı kapattı.

Üçümüz de birer takla atarak yeni baştan kahverengi telvelerin üstüne düşmüştük. Çevre zifiri karanlıktı şimdi. Götten Bacak Hasan fincanı ters çevirip tabağın üstüne kapatmıştı.

"Işıklar yok. Işıklar yok..."

...İçerki odada unuttuğum cep telefonum çalıyordu. Zifiri karanlıkta fırladım yatağımdan; başucumdaki lambanın düğmesini buldum; düğmeye basıyordum lamba bir türlü yanmıyordu. Işıkların kesik olduğunu anlamıştım. Yatağım hâlâ sallanıyordu. Karanlıkta odamdan dışarıya fırlayıp cep telefonumu buldum.

Koridorda koşarken ayaklarım kaydı.

"Alo?" dedim.

Aşo arıyordu.

"Deprem! Çok şiddetli deprem oldu. Çabuk dışarıya çık!" diye bağırıyordu Aşo.

Cep telefonum elimde, el yordamı ile anahtarımı buldum kapının yanında; ok gibi evden dışarıya çıktım. Aşo evinin önünde, sokaktaydı. Mahalleden bir iki kişiyi daha gördüm karanlıkta.

"Deprem oldu. Çok şiddetli bir deprem..."

Her yan kapkaranlıktı.

Aşo'nun evinin önündeki alçak taş duvarın üstüne oturmuş, ne olduğunu kestirmeye çalışıyorduk. Yan taraftan, bir cipin radyosundan bölük pörçük haberler yankılanmaya başlamıştı. Haber spikeri konuşurken ağlıyordu. Hepimiz o yana gidip anlattıklarına kulak verdik. Karanlığın içinden bir yerlerden haberler veriyordu radyo spikeri. Anlattığı görüntüler korkunçtu.

Orada, Aşo'nun apartmanının önündeki taştan, alçak duvarın üstünde oturuyorduk.

Yirmi dakika önce, 17 Ağustos depremini yaşamıştık. Olanları ertesi gün tüm korkunçluğu ile televizyondan öğrenecektik.

Zifiri karanlık bir Ankara gecesinin içindeydik. Karşıdaki binaların yansıttığı ısı sanki ılık ılık yüzümüze çarpıyor, yolun kenarındaki cipin radyosundan heyecanlı sesi dalga dalga Güneş Sokağı'na yayılan haber spikerinin sesi, büyük bir felaketin ilk haberlerini bizlere duyuruyordu.

Ne zaman gece yarısını geçe uyansam, ilkin "deprem mi oldu?" diye bir düşünce geçiyor beynimin içinden. O an, bir yalnızlık duygusu, içimi kavuran bir korku; havada bulut gibi bir sıkıntı telvesi yüreğimi belli belirsiz yoklayarak geçip gidiyor; yatağımda doğrulup beynimin

çok yakınlarından bir yerden geçen düşünce şeridini yakalayıveriyorum o sırada; birkaç saniye sonra her şey yerli yerine oturmuş oluyor kafamın içinde. Sigarayı bırakmış olduğumu anımsıyorum, yatağımdan kalkıp tuvalete gitmem gerektiğini düşünüyorum, ertesi sabah yapacağım şeyler geliyor aklıma, tuvaletin ışığını söndürüp yatağıma döndüğümde bir an Bodrum geliyor aklıma. Gümbet'te sokaklarda dans eden İngiliz turistleri; mini etekli, bembeyaz tenli İngiliz kızlarını, onların kollarına girmiş, kayış gibi yanmış Türk gençlerini, oralarda sabaha doğru bir diskodan pörtleyen kesik kesik bir müziğin sesini; bir an için, bir kartpostalda gördüğüm biçimde, Bodrum Kalesi'nin ışıklandırılmış halini; sabaha karşı bahçemde öten bir kuşun sesini; palmiyenin altına kurduğum sofrada bir şeyler yerken, bahçeye giren dört kedi yavrusunu; nar ağacının yapraklarının rüzgârda hışırdayışını; temmuz sıcağında mutfaktan çıkan karafatmanın beni görünce musluğun kenarında donmuş gibi durup hareketsiz kalmasını, buzdolabını açıp içinden Afyon'dan aldığım kaymaklı lokumdan bir tane ağzıma atışımı, bahçe içindeki bu Bodrum evinin sessizliğini, bütün sevdiğim insanları, 'hayatım' dediğim o yaşam sürecinin belirli bir bölümünü birkaç saniye içinde beynimden geçiriveriyorum.

Başım yeniden yastığıma düştüğünde, ya sabaha kadar süren derin bir uykunun içine dalar giderim ya da yeni bir sarsıntı ile uyanır; ilkin korkar; sonradan beni sarsan, kollarını boynuma dolayan, yatağımdan çekip çıkartmaya çalışan bu gücün, dışarıda süregelmekte olan gecenin ta kendisi olduğunu anlar, ona karşı koymadan yatağımdan kalkar ve dışarıya çıkarım.

Gece yarısı.

Aşağı Ayrancı'nın karanlık sokaklarından birine girip ötekinden çıkıyorum; sanki dantel ören bir tığ gibi çevik ve oynak, bu gece sokaklarına girip çıkarak kentin gece karanlığını yarıp beynimde binbir düşünce ile, anacaddeye teğet geçen, ya da Aşo'nun evinin önünden koyu renk bir kumaş gibi uzayıp giden sokakla, benim evin sokağının kesiştiği köşedeki, ışığı sabaha değin yanık kalan bir hasta odasının önünden geçerek ağaran gökyüzüne doğru yürüyorum.

Gecenin bu sabaha yaklaşmış zamanlarında, Aşo'yu belki de bir daha hiç göremeyeceğim fikri, karşılıklı oturup kahve içerken, yaşadığımız olayları birbirimize aktardığımız o gece bölümlerinin artık hiç yaşanmayacağı düşüncesi, yüreğimin derinliklerinde ince belli bir çay bardağı kırılmış gibi içimi yakan bir acı veriyordu bana. Gidip musluğa tükürsem, kan tükürecekmişim gibi gerçek bir acı bu. Düşüncelere dalıyorum, birbirimize anlatacak ne çok şey birikti kimbilir; birlikte yorumlayacağımız olaylar, benim onun yaşamı ile ilgili bilmem gereken şeyler. Onun benim yaşamımla ilgili bilmesi gereken birtakım olaylar, bir dağ gibi yükselip birikiyor. Anlatılmadan kalan bütün bu yaşam parçaları günler geçtikçe bir kenara itilip yerlerini yeni olaylara bırakıyor ve Aşo ile bunca yıllık dostluğumuz sabah zamanı sisler içinde limandan uzaklaşan bir gemi gibi yavaş yavaş küçülüyor, bir süre sonra ufuk çizgisine karışıp yok olacak bir hale geliyor. Limanda durup süzülerek ufuk çizgisine karışmak üzere olan bu gemiye üzüntü ve çaresizlikle bakan bir tek ben varım limanda belki de.

Sağıma soluma bakınıyorum. Sabahın bu erken saatinde, limandaki bu insiz cinsiz iskelenin üstünde yalnızca ben varım; gözlerim hızla uzaklaşan, bir noktaya dönüşmek üzere olan gemiye öylece bakıyor.

İskelenin tuzlu sudan pişmiş, hafifçe gıcırdayan tahtalarının üstünde bir aşağı, bir yukarı dolaşıyorum. Denizden gelen iyot kokusu biraz rahatlatıyor beni, sabah yeli kafamdan geçen düşünceleri bir o yana, bir bu yana hafif hafif sallıyor sanki.

Arkamı dönünce, iskelenin ucunda bir karaltı gördüm. Doğmak üzere olan güneşin ilk ışıkları gözlerime geliyordu, karanlıkta kalan karaltının kim olduğunu tam olarak seçemiyordum.

Aşo olabilirdi bu. Belki o da sabah zamanı bu insiz cinsiz iskeleye gelmiş; uzaklaşan geminin ardından bakıyor, bir şeyler yapmaya çalışıyordu. Karaltıya doğru yürümeye başladım. Biraz daha yaklaşınca, karaltının, ben ona yaklaştıkça tuhaf bir şekilde sanki bir sahne ışığı ile aydınlanırcasına meydana çıkanın, Karı Şefik olduğunu gördüm.

Karı Şefik iskelenin ucunda durmuş, derin bir düşünce içinde, yosunlu tahtalara çarpıp şıpırdayan sulara öylece bakıyordu.

"Şefik! Ne arıyorsun sen burada?" diye hayretle sordum.

Karı Şefik başını kaldırıp bana uzun uzun baktı.

Yüzünde bir şaşkınlık, bir çaresizlik gördüm.

"Şefik, söylesene! Ne arıyorsun burada sen, sabahın bu saatinde?" diye sordum.

Karı Şefik, kuzu melemesini andıran o inanılmaz sesi ile konuşmaya başlamıştı.

"Hazineyi bulamadım ablacığım," dedi. "Korkunç bir şey bu. İnanması çok güç ama geçtiğim o yolları, köşe başlarını hep kaybetmişim. Hazineye giden yolu tutturamadım bir türlü. Saatlerce dolaştım kentin sokaklarında. Bütün sokaklara girip çıktım. Hazineyi bıraktığım o odayı,

kaloriferin üstündeki o çekmeceyi bir deli gibi arayıp durdum.

Ne tuhaf şey, sanki bütün yollar değişmiş, işaretler yok olmuş, her şey birbirine karışmış, şehrin coğrafyası baştan aşağıya yenilenmişti. Şaşkındım. Neredeydi o ev, hazinenin içinde bulunduğu o oda? Bir türlü ulaşamıyordum oraya, dolaştıkça uzaklaşıyordum sanki o içi altın ve değerli taşlarla dolu çekmeceden; ne bileyim ben, diyebilirim ki bir belleğin içindeydi tüm bunlar; o hazine, o oda, köşedeki o kalorifer. Bellek sanki unutuvermişti onları. Her şey silinmiş, yok olmuştu. Bulamadım, sabaha kadar aradım ama bulamadım hiçbirini," dedi.

Çaresizlik içindeydi, tahta iskelenin üstünde bir aşağı bir yukarı voltalıyordu.

Rüyamda gördüğüm; Aşo'nun evindeki, kaloriferin üstünde duran çekmecenin içindeki o eşsiz hazineyi tüm ayrıntılar ile anımsayıverdim o an. O parıltı, o zenginlik sanki yeniden gözlerimin önünde canlanıverdi.

Karı Şefik birden olduğu yerde durdu.

"Dur ablacığım! Dur bir dakika!" diye bağırdı heyecanla. "Bir şeyler oluyor!"

"Ne oluyor Şefik?" diye sordum.

Kafasını iki elinin arasına almış, kumbarasını sallayan bir çocuk gibi iki yana sallıyordu.

"Bir şeyler hatırlıyorum! Aklıma gelir gibi oldu bir şeyler! Belki şimdi yeniden gitsem, hazinenin yolunu bulabilirim!" dedi heyecanla.

Dikkatle yüzüne bakıyordum. Karı Şefik tuhaf bir coşku içindeydi. Yerinde duramıyordu şimdi.

"Gidiyorum ablacığım!" diye bağırdı. "Yeniden dalıyorum kentin sokaklarının içine. Anımsadım! Bazı yolları birden anımsadım. Belki bu kez bulabilirim hazineyi!"

İki adımda iskeleden kaldırıma atlamış, boş sokakta koşmaya başlamıştı.

Arkasına dönüp seslendi bana.

"Kentin içine giriyorum ablacığım! Bir gece zamanı şimdi. Giriyorum o karmaşık yollara. Hakkını helal et!" diye bağırıp köşe başında yok oldu.

Uzaktaki gemiye bir göz attım. Ufuk çizgisinin üstünde bir yerde hareketsiz duruyordu. Belli belirsiz bir sis, denizin üstüne usul usul inmeye başlamıştı.

Başıma hafif bir ağrı girmişti. Elimle sol şakağıma dokundum.

Karı Şefik, belleğimin içindeki yollara dalmış, rüyamın içine girip hazineyi bulmaya çalışıyordu besbelli.

Elimle şakağımı tutup, yavaş yavaş yolun kenarında yürümeye başlamıştım.

"Başın mı ağrıyor?" diye sordu birisi yanı başımdan. Dönüp baktım; Yemliha'ydı. Gelmiş, sağ tarafımda yürüyordu.

"Yemliha!" dedim. "Sabah zamanı ne yapıyorsun buralarda?"

"Seni arıyordum," dedi o. "Bütün gece ara sokaklarda dolaştım ama bir türlü bulamadım seni. Yoktun gecenin içinde. Sabahçı kahvesinden çıkmış, eğri büğrü yollara dalmıştım; sonunda burada buldum seni," dedi. "Başın mı ağrıyor?"

"Hem de nasıl ağrıma, çatlıyor," diye mırıldandım.

Karı Şefik beynimin içinde, belleğimin sınırlarında fır dönüyor olmalıydı.

"Ne yapsak, nasıl geçirsek başının ağrısını?" diye sordu Yemliha.

"Bir ilaç içmeliyim."

"İlaç mı?"

"Evet, baş ağrısını geçirecek bir ilaç."

"Var mı öyle bir şey?" diye hayretle sordu Yemliha.

"Olmaz olur mu, var tabii," dedim.

Çantamı karıştırıp bir tüp Amerikan aspirini bulmuştum.

"Nedir o?" diye merakla sordu Yemliha.

"Aspirin. Ağrı kesici," dedim.

Uzanıp tüpü eline almış, büyük bir dikkatle inceliyordu onu.

"Benim de başım ağrıyor. Ben de alsam mı bir tane?" diye sordu.

"Yut bir tane, bir şey yapmaz," dedim. "Su bulalım."

Yemliha avucundaki aspirine bakıp duruyordu.

Yolun kenarındaki bir büfeden su aldım, aspirini yuttum. Yemliha da avucundaki aspirini yutmuştu.

"Akıl almaz bir şey!" diye mırıldandı. "Bu küçücük beyaz yuvarlak, baş ağrısını geçirebiliyor demek..."

Tüpü uzattım ona.

"Al bunu. Mağaraya götür. Belki arkadaşlarına da lazım olabilir," dedim.

"Olur, alayım," dedi.

Beynimin içinden bir yerden bir ses duydum.

Karı Şefik'in sesiydi bu.

"Yandım anam!" diyordu. "Hayat acı."

Aspirin ona ulaşmıştı.

Yemliha ile yürümeye devam ettik.

Sanki içkulağımla, beynimin oralardan Karı Şefik'in mırıltıları bana durmaksızın cızırtılı bir radyo istasyonu gibi ulaşıyordu.

"Şu yola mı sapsam? Yoksa bu yana mı gitsem? Şu sokak yabancı gelmiyor bana, acaba oraya mı sapsam? Şu yana mı kıvrılsam? Bu yana mı bükülsem? Sabunlu su döktüler galiba yandaki aralıktan, ayaklarımın altı beyaz oldu. Destur! Destur! Nereden geliyor bu sabunlu su? Büsbütün kafam karıştı. Yolu tam buluyordum, gene kaybettim. Destur!" diyordu.

"Bu ses insanı deli eder," diye söylendim.

"Hangi ses?" diye sordu Yemliha.

"Beynimin içinde birisi sanki hiç durmaksızın konuşuyor."

"Allah Allah!" dedi Yemliha. "O nasıl iş öyle? Kim konuşabilir ki insanın kafasının içinde?"

"Ne bileyim ben; adamın biri. Takılmış plak gibi aynı şeyleri tekrarlayıp duruyor. Deli olacağım."

"Ne yapabiliriz?"

"Bilmiyorum. Uyursam, çıkar gider beynimin içinden."

"Hadi uyu," dedi Yemliha. "Şu yolun kenarına uzan da uyu."

"Dur öyle olmaz. Bir park bulalım."

"Olur, bulalım."

Yolun ilerisindeki parktan içeriye daldık.

"Şu bankın üstüne uzanıyorum. Ağzım açık. Sen yanıma otur. Ağzımdan dışarıya kim çıkarsa tut onu, sakın bırakma," dedim.

"Tamam," dedi Yemliha.

Bir ağacın gölgesindeki tahta bankın üstüne uzanıp gözlerimi kapattım, ağzımı açtım.

Bir süre sonra uykuya daldım.

Avlu gibi bir yerdeydim şimdi; zaman akşamüstü olmalıydı, ışıklar yumuşaktı; pek tanıdığım, bildiğim bir yer değildi bu avlu. Karı Şefik avlunun orta yerinde duruyordu. Görmüştü beni.

"Ablacığım, geldin mi? Bana yardım et. Bir türlü bulamıyorum hazineyi bıraktığım o odayı," diyordu. "İyi ki geldin."

"Neresi burası Şefik?"

Çevresine şöyle bir bakındı.

"Hapishane avlusu," dedi.

"Hapishane avlusu mu? Ne hapishanesi?"

"Senin hapishanen burası ablacığım. Senin ruhunun, beyninin hapishanesi. Avludayız işte."

Şaşırmıştım.

"Sen neler söylüyorsun? O nasıl şey öyle? Ruhunun, beyninin hapishanesi de ne demek?"

"Basbayağı ruhunun, düşüncelerinin hapishanesi işte ablacığım. Avlu burası. Hapishanenin avlusu. Bütün düşüncelerin, arzuların, isteklerin, korkuların burada hapis yatıyor. Hapishane işte! Basbayağı, bildiğin kodes," dedi.

"Bilinçaltım..." diye mırıldandım.

"Evet, bildiğin işte. Bilinçaltın burası. Denizin altı gibi. Hapishane... Daha nasıl anlatayım? Biliyorsun zaten..." diye söylendi.

"Peki sen ne arıyorsun bu hapishanede?"

"Hazineyi arıyorum. Çekmecenin içindeki hazinenin peşindeyim ben," dedi Karı Şefik. "Aklıma koydum. Bulacağım onu."

"Bilinçaltımın yollarını biliyorsun demek?" diye hayretle sordum.

"Tam bildiğim söylenemez," dedi Karı Şefik. "Bilseydim, hazineyi bulurdum. Ama dönüp dolaşıp her seferinde bu avluya çıkıyorum işte!"

Çaresizlikle avlunun bir köşesine çömelmiş, bir sigara yakmıştı.

Yumuşak bir ışıkla aydınlanmış olan avluda bir aşağı bir yukarı yürüyor, kenarlardaki kapalı birtakım kapıların arkasında ne olduğunu anlamaya çalışıyordum.

"Bütün kapılar kapalı," dedim.

Şefik sigarasından derin bir nefes çekip başını kaldırdı.

"Evet, bütün kapılar kapalı. İnsan bu avludan başka bir yere gidemiyor. Ne sıkıcı."

Soldan ikinci kapının üstüne bir kâğıt raptiyelenmişti. Kapıya yaklaşıp kâğıttaki yazıyı merakla okudum.

'Aşo'yu belki de bu dünyada bir daha hiç göremeyeceğim fikri yavaş yavaş beynime yerleştikçe, yüreğimde dayanılmaz bir acı duyarım; yüreğimin orta yerinde sırçadan bir top parçalanmış gibi olur. O an içim kan ağlar," yazıyordu.

Okuduğum cümle sarsmıştı beni; bilmediğim bir el yazısı ile yazılmış olan cümle beni bir an için olduğum yere mıhlamış, rengimi uçurmuştu.

"Ne oldu ablacığım? Rengin gitti. Ne var orada, ne oluyor?" diyordu Karı Şefik. Çömeldiği yerden doğrulup yanıma gelmişti.

"Ne var? Dur bakayım, ne yazıyor o kapının üstünde?"

Kapıya yaklaşıp kâğıdın üstünde yazılı olan cümleyi heceleyerek okudu.

"Aşo..." diye mırıldandı kendi kendine. "Aşo da kimmiş acaba?"

Avlunun sağ yanındaki kapılardan biri hafifçe gıcırdayarak aralanmıştı. Karı Şefik o yana doğru koştu.

"Dur Şefik, gitme! Nereye gidiyorsun?" diye seslendim arkasından.

"Ablacığım, belki hazinenin olduğu bölme açılmıştır, ben bir bakayım; şimdi geliyorum, merak etme, uzun kalmam," dedi.

Aralanan kapının ardında kayboldu.

Gözlerimi açtım.

"Neredeyim ben?"

"Uyandın mı? Uyandın mı?" diyordu yanı başımdan bir ses. Üzerime eğilmiş bir yüz, bir çift siyah göz gördüm.

"Yemliha!" diye mırıldandım.

"Buradayım," dedi o.

Yattığım yerden doğrulmuş, etrafıma bakıyordum.

"Ağzından şu adam çıktı sen uyurken," diyordu Yemliha.

Karı Şefik'i iki kolundan yakalamış, benim yattığım bankın ayak ucuna oturtmuştu.

"Süphanallah! Deli olacağım!" diye bağırıyordu Karı Şefik. "İçeride mahpus, dışarıda tutuklu! Nedir benim bu halim? Tam avludan kurtuldum derken bu sefer de bu adam kıskıvrak yakaladı, bırakmıyor beni!

"Ağzımdan çıktı, değil mi?"

"Ağzından çıkıverdi, sen uykuya dalar dalmaz," dedi Yemliha. "Şüpheli bir hali vardı. İlkin başını çıkarttı dışarıya, şöyle bir etrafı kolaçan etti. Ayağını dışarıya atar atmaz yakaladım onu. Beynindeki adam..."

"Bırak, bırak gitsin," dedim.

Karı Şefik, Yemliha'nın kollarından kurtulunca ayağa fırlamıştı...

"Seni şikâyet edeceğim! Bak görürsün sen! diye bağırdı Yemliha'ya. "Sen beni ne zannediyorsun? Başbuğ'un adamlarına söyleyeceğim."

Yoldan aşağıya doğru koşmaya başladı.

"Kim bu?"

"Şefik diye biri. Karı Şefik."

"Karı Şefik mi?"

Yemliha gülmeye başlamıştı.

"O ne biçim isim öyle. Niçin Karı Şefik?"

"Karı ağızlıdır. Ağlar durur, hep şikâyet eder, hep ister. Karı Şefik işte!" dedim. "Laf taşır, karı kılıklıdır. Kılıbık."

"Ne arıyor bu adam senin beyninin içinde?"

"Bir hazine arıyor."

Yemliha ilgilenmişti.

"Beyninin içinde bir hazine mi arıyor?"

"Evet. Rüyamda gördüğüm bir hazinenin peşinde."

"İnanılacak gibi değil," diye mırıldandı Yemliha.

"Sen boş ver şimdi Karı Şefik'i," dedim. "Baksana, zaten kayboldu gitti sokağın ucunda. O gene bir yerde meydana çıkar. Boş ver şimdi sen onu. Başbuğ'un adamları filan palavra. Uyandığın mağara nerede? Arkadaşların, köpeğiniz? Onlar ne tarafta? Hadi beni onlara götür."

"Peşimden gel," dedi Yemliha. "Şu tarafta, yokuşun yukarı kısmında bizim uyuduğumuz mağara."

Eliyle Gaziosmanpaşa tarafını gösteriyordu.

"Hadi gidelim oraya," dedim.

Yemliha ile Reşit Galip Caddesi'nden yukarıya doğru yürümeye başladık.

... Götten Bacak Hasan bas bas bağırıyordu sekreter kıza.

"Kahve fincanım vardı burada! Fal kapatmıştım. Nereye gitti fincanım?"

"Yıkadım Hasan, fincanı yıkadım."

"Niye bana sormadan yıkıyorsun fincanımı? İçinde bir şeyler vardı."

"Neler vardı; söyle bakayım, neler vardı fincanın içinde?"

"Sana ne!"

"Kadınlar vardı değil mi?" diye haykırdı sekreter kız. "Hep kadınlar! Senin aklın karılarda. Başka şey düşünmezsin zaten!"

"Niye bana sormadan yıkadın fincanı? Kıskanç. Hep bu kıskançlığından kaybediyorsun zaten! Kadın madın yoktu fincanın içinde, bir araba vardı işte!"

"Ben biliyorum! Kadınlar vardı, ne idüğü belirsiz karılar. Yıkadım gitti onları işte. Oh olsun!"

"Allah belanı versin!"

"Vermiş zaten. Senden iyi bela mı olur!"

"Sus duyacaklar!"

"Duyarlarsa duysunlar! Kimseden korkum yok!"

Aşo ile musluk deliğinin kenarına sımsıkı tutunmuştuk.

Musluk aktıkça başımızdan aşağıya sular boşalıyordu.

"Sıkı tutun Aşo!"

"Tutunmaya çalışıyorum."

"Ellerini bırakırsan, su borusundan aşağıya, lağıma akar gideriz."

"Biliyorum," dedi Aşo.

"Borudaki çatlaklara basarak yukarıya çıkmaya çalışalım."

"Benim gücüm tükeniyor."

"Ha gayret," dedim. Tırmanıp lavabonun içine çıktım.

"Ver elini," diye seslendim Aşo'ya.

Elini uzattı bana. Zar zor çektim onu yukarıya, beyaz fayansın üstüne kayarcasına çıktı.

"Ne pis yer burası. Ayaklarım kayıyor."

"Mutfak musluğundayız. Yavaş konuş; şuradan aşağıya atlarsak kurtulabiliriz."

Fayansların üstünde ayaklarımız kaya kaya musluğun kenarına ulaşabilmiştik. Aşağıya, mutfak taşlarının üstüne atladık.

Gece yarısı Ankara sokaklarında dolaşıp dururken bazen bir köşe başında biraz soluklanır, yaşamımdaki insanları tek tek düşünürüm. Doğru insanlar mıdır acaba, oradan buradan çekip çıkarttığım, yaşamıma soktuğum insanlar? Kim bilebilir ki bunu; kimine göre doğru insanlar, kimine göre de yanlış insanlardır benim yaşamımın bölümlerini tüm açık yürekliliğimle paylaştığım, kendi bulduğum, toplumun karışık katmanlarından gelme insanlarım. Ne tuhaf şey, yıllar yılı yaşamımın en gizli bölmelerine sokmuşumdur onları; çoğu birbirlerini bilemez, tanımaz. Her biri değişik bir dünyanın insanıdır; nasıl değerlendirirler beni, acaba benim onları sevdiğim gibi yürekten severler mi beni; yaşam dediğimiz bu akıp giden nehrin sularında

yüzerken sevinirler mi canı gönülden beni her gördüklerinde, benim onları görünce sevindiğim gibi?

Bilemem, işte bilemem ben bunları. Benim insanlarımdır onlar, bir şekilde benim olmuşlardır; belki kaçıp kurtulmak isterler benden ya da kimi zaman daha yakın olmak isterler bana, bazen de hayatımdan çıkıp gitmek... Kimbilir ne arzularlar, bilmek zordur bunu. Ama benim insanlarımdır onlar, ne olursa olsun, onlarsız geçen günlerimi eksik geçmiş sayarım, nefes nefese çaldığım bir kapı bana güler yüzle açıldığında içim ısınır; koşarım benim insanlarıma. Kimbilir, belki de yalnızlığın yarattığı insanlardır bunlar; insiz cinsiz Ankara gecelerinde arada sımsıkı sarılmak isterim onlara; telefonumun ahizesinin içindeki sestir onlar, bir sokağın bana çağrıştırdıkları, soğuk bir kış gecesinde kaldırımın kenarındaki parlak buzun üstünde yürürken düşündüklerimdir.

Eğer ben çekip gidersem bu kentten acaba özlerler mi beni? Beklerler mi telefondaki sesimi duymayı, bir kartpostalın arkasında çiziktirilmiş, yan yatan imzamı görmek isterler mi? Konuşurlar mı arkamdan benim insanlarım? Çekiştirirler mi beni gizli gizli başkalarına; paramı pulumu kıskanan var mıdır aralarında? Ben, bu sonsuz gecenin yalnız insanı, onları oldukları gibi severim. Gece yarısı bir bıçak saplansa kalbime, sürünerek gidip çalacağım bir kapı var mıdır? Yaşam haritamı ellerine teslim ettiğim bu insanlarım bir gün kentin bir köşesinde sessizce yok olup onlara yansıttığım tüm mutluluğum, umutlarım ve umutsuzluğum ile sanki çatlamış yaz toprağının aralıklarından sızıp gidecek; elimde birkaç soluk fotoğraf, kenarı oyalı bir mendil, bir iskambil kâğıdı, meçli bir demet saç olarak mı kalacaklar?

Telefon tellerine sıkışmış kalmış olan onlarca saatlik konuşma, bozkır gecesinin o acımasız soğuğunda ve sıcağında paylaşılan anılar, erkeklerle ilgili hikâyeler, perdesi yarı aralık bir pencerenin içinde gördüğüm bir solgun yüz... Geride kalan mezar taşları gibi eğri büğrü ve sevimsiz mi olacaklar onlar da acaba günün birinde?

İşte bazı geceler, kentin karanlık sokaklarında yürüyüp yaşamımın anlamını bulmaya çalışırken düşünürüm onları. Benim insanlarımı...

Sayıları da fazla değildir; birbirlerini sevmezler, biri farkında bile değildir diğerinin bu kentin bir sokağında yaşadığından. Her birinin evinin ışığı ayrıdır, radyosundan ayrı bir istasyonun sesi duyulur, evlerinin içinden gelen yemek kokusu değişiktir, gece uykuya daldıklarında başka başka rüyalar görürler, biri uyurken biri uyanıktır sözgelimi; birinin bu dünyanın üstünde bildiği yerleri öteki bilmez; ötekinin yaşadığı heyecanı bir diğeri tatmamıştır.

Benim insanlarım. Gece zamanı sizi büyük bir sevgiyle, özenle düşünürüm.

Ben kimim, neyim; siz de pek bilmezsiniz, aslında bunu o kadar fazla derin düşünmezsiniz. Kiminiz bıçkınsınızdır, kiminiz evde kalmış, kiminiz dul, kiminiz ölmüş...

Benim insanlarım.

Bir anaç tavuk gibi gererim kanatlarımı üstünüze.

Kiminiz bir çocuk olduğumun henüz farkında bile değilsinizdir... Yalnızlığın yarattığı insanlardansınızdır, hiç kuşkusuz. Ama sizi bulduktan sonra bir daha bırakamamışımdır; üstüne başımı koyduğum yastık, kahvemi içtiğim fincan, içime çektiğim nefes kadar yakınsınızdır bana.

Sizi bir sınava soksam, olmadık şeyden çuvallarsınız, bilirim ben bunu. Ama olduğunuz gibi severim sizi benim

insanlarım. Sanki şu çevremdeki gecenin içinde parlayan birer yıldızsınız.

Aşo'yu belki de bu dünyada bir daha hiç göremeyeceğim fikri yüreğimde tortulaştıkça derin bir acı duyarım; içim ıslak toprak gibi ezilir.

Yürüye yürüye Refik Belendir Sokağı'na varmıştım. Gece karanlığında sessizdi sokak, yolun çatalındaki taksi durağında, her gece olduğu gibi, altmış mumluk çıplak bir ampul yanıyordu. Yol kenarındaki çöpler toplanmamıştı henüz; adımlarım beni Enerji Apartmanı'na doğru götürüyordu, anlamıştım. Az sonra varmıştım oraya, Enerji Apartmanı'nın camlı demir kapısını bir iki kez iteledim. Kilitliydi dış kapı, Enerji Apartmanı gecenin o uçsuz bucaksız karanlığına ve içinde bin gizem ve tehlike barındıran sessizliğine karşı, içinde oturanları sonsuza dek koruyan güçlü bir kale gibiydi. Kapılarını sımsıkı kapatmış, ışıksız pencereleri ile boş sokağa bakıyordu.

Kapının yanındaki zillere rastgele basmaya başladım.

Bu hareketim sanki kapkaranlık apartmanın derinliklerinde birilerini uyandırmıştı, bir süre sonra dış kapı çatırdayarak açıldı. Ağır demir kapıyı iterek Enerji Apartmanı'ndan içeriye girdim.

Gene zifiri karanlık bir dünyanın içindeydim. Bir an, 'acaba kör mü oldum, görmüyor mu gözlerim' diye ürkütücü bir düşünce geçti beynimin içinden. Öylesine yoğun, öyle katı bir karanlığın içindeyim. Ellerimi ileriye uzatmıştım; yavaş yavaş karanlığın derinliklerine giriyordum. O denli kalın ve geçitsizdi ki bu karanlık, nefes almakta zorluk çekiyordum, gerçeklik duygumu yitirmiştim, kafam

karışıktı, kör olmadığımdan hâlâ emin olamıyordum bir türlü.

Demir kapı gürültü ile arkamdan kapanmıştı. Deniz dibine dalmış gibiydim, soluk alamıyordum. Bir elimle duvarı bulmuştum; elimi duvarın üstünde sürüyerek bir elektrik düğmesine ulaşmaya çalışıyordum.

Kulağımın dibinde bir ses duydum, korkudan yüreğim duracak gibi oldu bir an.

"Işığı mı arıyorsun?" diye sordu kulağımın dibindeki ses.

Tanıdığım bir ses değildi bu; acaba yıllar önce, İstanbul'da Azer Apartmanı'nda, annem ve babamla otururken bir sabah zamanı telefonu kaldırdığımda duyduğum bir ses miydi bu? Anımsamıyordum, zaten böyle bir şeyi anımsamama olanak da yoktu. Aradan çok uzun yıllar geçmişti.

Tuhaf şey, nereden aklıma gelmişti şimdi, İstanbul'daki ilk gençlik yıllarım; artık var olmayan Azer Apartmanı, dört beş yıl önce yitirdiğim anneciğim...

Karanlığın yüreğimdeki oyunları olmalıydı bunlar; ileriye doğru bir adım daha attım.

"Aydınlık olsun istiyorsun her şey değil mi?" diye sordu yanı başımdaki o cinsiyetini bir türlü anlayamadığım ses.

"Evet," diye mırıldandım. "Bu apartmanın içindeki karanlıktan nefret ediyorum. Her şeyi örten, beni kör eden bir karanlık bu. Katıksız ve koyu. Bir düğme olması gerek şuralarda bir yerde; onu bulsam ışığı yakacağım."

"Onu bulursan ışığı yakarsın tabii. Ama bulabilecek misin bakalım o düğmeyi?"

"Bulurum. Şurada bir yerde olması gerek..."

"Sanmıyorum," dedi ses. "Düğme orada bir yerde değil. Olsaydı, çoktan bulmuş olurdun onu."

"Genellikle apartmanın girişindedir düğme."

"Ama burada öyle değil."

"Niçin?" diye hayretle sordum.

"Her şeyin aydınlanması o kadar kolay değil de ondan," diye yanıtladı ses. "Bilmediğin her şeyin yanıtını birden bulmak, olayları aydınlatıvermek istiyorsun. Ama bu o kadar basit değil. Biliyorsun, bazen yıllar alır bunu başarabilmek; bazen de insan bütün bir ömür boyunca birtakım şeyleri aydınlatamadan yitip gider bu dünyadan..."

"Ama ne saçma şey bu! Ben gece zamanı bu apartmanın içini aydınlatmak istiyorum, elektrik düğmesini arıyorum onun için. Sizin dediğiniz şeylerle ne ilgisi var bu benim yapmak istediğimin?" diye sordum.

"Her şey birbirine bağlı. Her şey birbirini tamamlıyor. Işığı bulup yaktığın an, kafandaki yanıtsız kalmış birçok sorunun yanıtını bulacaksın, ama dediğim gibi bu o kadar kolay bir şey değil," dedi ses.

Sinirime dokunmaya başlamıştı.

"Bir apartmanın ışığını yakarak içini aydınlatmakla, sizin sözünü ettiğiniz birtakım şeylerin ne ilgisi olabilir ki, anlayamıyorum," diye söylendim.

Sağ elimi karanlığın içine uzatmış, duvarda sürümeye devam ediyordum.

"Söyledim sana," dedi ses. "Düğme orada değil. Hem niçin sinirleniyorsun bana? Durmaksızın birçok şeyin yanıtını arayan sen değil misin? Yaşamında karanlıkta kalmış pek çok olay yok mu? Gece yattığın yerde bunları düşünüp yanıtlarını bulmaya çalışan sen değil misin? Bu kentin ıssız sokaklarında dolaşarak, gece karanlığında yaşamının

anlamını bulmaya uğraşmıyor musun? Ya merak ettiğin o birtakım yüzler? Bulmaya çalıştığın bir kadın fotoğrafı? Balkonuna atılan kese içindeki büyüyü yaptıran kişinin kimliği, telefonuna soluyan o sapık, yollarda rastlamaya çalıştığın bazı insanlar, gittiğin falcılarda yanıtını sürekli aradığın birtakım sorular... Bir süredir görüşmediğin arkadaşının durumu. Bodrum'daki evine sürekli girip hiçbir şeye dokunmayan o tuhaf hırsızın kimliği? Yıllar önce eşyalarını toplayıp terk ettiğin bir evin dört duvarı arasında şu anda yaşananlar, ne bileyim ben; sevdiğin adamın özel yaşamı... Tüm bunlar senin merak ettiğin, aydınlatmaya çalıştığın birtakım şeyler değil mi? Niçin sinirleniyorsun bana, anlayamadım," dedi. "Tuhafsın doğrusu."

Şaşırmıştım.

"Kimsiniz siz?" diye sordum.

"Beni ne kadar iyi tanıyorsunuz. Yaşamım ile ilgili ne çok şey biliyorsunuz. Şaşırttınız beni. Söyleyin kimsiniz siz?"

"Bak gördün mü?" dedi ses yanı başımdan. "Benim kimliğimi de merak ettin."

"Işığı bulup yaksam, kim olduğunuzu göreceğim. Tanıdığım, bildiğim biri olmalısınız. Yaşamımla ilgili en ufak ayrıntıları bile biliyorsunuz," dedim.

"Evet, yaşamınla ilgili hemen hemen her şeyi biliyorum," dedi ses. "Ama dediğim gibi, ışığı bulman kolay olmayacak."

"Her şey karanlıkta mı kalacak?" diye sordum. "Her bir şey bu katran gibi karanlığın içinde mi kalacak?"

"Öyle düşünme," dedi ses.

"Her şey karanlıkta değil ki! Açık olan, aydınlıkta olan pek çok şey var. Her şey gene eskisi gibi olmaya devam edecek kısacası. Bir kısmı aydınlıkta, bir kısmı karanlıkta..."

"Sanki, sanki gökyüzündeki ayın yüzü gibi," dedim.

"Evet, evet. Tıpkı öyle. Gökyüzündeki ayın yüzü gibi her şey," dedi o.

"Ya düğmeyi bulursam?"

"O zaman gizli hiçbir şey kalmaz."

"Belki o kadar iyi olmaz bu," diye mırıldandım.

"Ben de öyle düşünüyorum," diye yanıtladı beni.

"Ama bazı şeyleri öğrenmek, bilmek benim hakkım. Bu yaşamı yaşayan benim çünkü."

"Evet, biliyorum," dedi ses. "Yaşama emek veriyorsun. Onun için bazı olaylar zaman zaman aydınlanabilir."

"Nasıl? Nerede?" diye merakla sordum.

"Burada," dedi o. "Enerji Apartmanı'nın bu karanlık girişinde."

"Peki ya bu gece? Bu gece yaşamımdaki karanlıkta kalan olaylarla ilgili bir şey öğrenebilecek miyim?"

"Çantanda çakmak var mı?"

"Olması lazım."

"Yak bakalım çakmağını."

Çantamın içini karıştırmaya başlamıştım. Heyecandan çakmağımı bir türlü bulamıyordum.

"Bulamıyorum onu!"

"Ara, oradadır."

Çantamı yeniden karıştırmaya başlamıştım. Dipten bir yerden, çakmağımı bulup çıkarttım.

"Çak onu," dedi ses.

Çakmağımı çaktım.

Çoktandır kullanmıyordum onu. Sigarayı bırakmıştım, gazı azalmıştı.

Çakmağın fersiz ışığı Enerji Apartmanı'nın o karanlık böğründe çok zayıf bir aydınlık oluşturmuştu. Yuvarlak, metal para büyüklüğünde aydınlanmış bir yer görebiliyordum.

"Bak oraya!" dedi ses. "Ne görüyorsun?"

Yuvarlak, para büyüklüğündeki aydınlığa baktım.

"Hiçbir şey göremiyorum!"

"Dikkatli bak. Daha dikkatli bak," dedi ses.

Öne doğru eğilmiştim; yuvarlak aydınlığın içinde bir şeyler görmeye çalışıyordum.

"Gördün mü?" diye sordu ses.

"Hiçbir şey göremiyorum. Mum alevi kadar bir aydınlık. Başka bir şey yok," dedim.

"Söndür çakmağı."

Çakmağımı kapattım. Boza kıvamındaki karanlık sanki lap! diye başımdan aşağıya boşaldı, bir pelerin gibi sırtıma geçti.

"Yeniden çak şu çakmağı," dedi ses.

Çakmağımı yeniden çakıp karanlığın içine doğru tuttum.

"Görebiliyor musun? Şimdi görebiliyor musun?"

Dikkatle aydınlık noktaya bakıyordum.

"Evet..." dedim. "Evet. Şimdi bir şeyler görebiliyorum sanki..."

"Söyle, ne görüyorsun; söyle."

"Sanki, sanki birtakım yazılar," diye mırıldandım.

"Oku onları!" dedi ses.

İleriye doğru eğilmiştim. Çakmağın titrek ışığının aydınlattığı silik bir yazıyı okumaya uğraşıyordum.

"Yatak odanın balkonuna büyüyü atan kişi ile paspasına domuz yağı döken aynı kişi..." diye yüksek sesle okudum.

"Bak, büyüyü balkona atanla, paspasa yağ döken aynı kişiymiş," dedi ses.

"Evet, evet. Böyle olduğunu düşünmüştüm zaten," dedim. "Ama kim? Kim attı o büyüyü balkonuma?"

Elimdeki çakmak sönmüştü. Yeniden karanlığın içindeydim.

Ses, yanı başımdan;

"Bu gecelik bu kadar," dedi. "Yarın akşam geldiğinde karanlıkta kalan başka şeyleri de öğrenebileceksin."

"Fazla bir şey öğrenemedim ki bu gece," dedim. "Paspasa yağ döken kişi ile büyüyü balkonuma atanın aynı kişi olduğunu biliyordum zaten. Önemli olan onun kimliği."

Çakmağı yeniden çaktım. Yanmıyordu, gazı bitmişti.

"Gazı bitmiş," dedim.

Karanlık sessizdi.

"Neredesin sen?" diye seslendim.

Sesim Enerji Apartmanı'nın içinde yankılandı.

Yanı başımdaki ses susmuştu. El yordamı ile apartmandan çıkış yolunu bulmaya çalışıyordum. Bir süre sonra demir kapıya ulaşmıştım. Göbeğimin hizasındaki mandalı çekince, ağır kapı zınk! diye açıldı. Kendimi dışarıya attım. Sırtımdaki karanlık pelerin sıyrılmış, sokak ışıkları altında yok olmuştu. Ferahlamıştım.

Refik Belendir Sokağı'ndaydım şimdi. Enerji Apartmanı, gecenin karanlığında sessiz ve ışıksız, arkamda kalmıştı.

Yoldan aşağıya doğru yürümeye başladım.

"Nerelerdeydin?" dedi Yemliha.

Baktım yanımda yürüyor.

"Şu arkadaki apartmanın içindeki karanlıkta birtakım olayların yanıtları saklı. Bunu bu gece bir rastlantı sonucu öğrendim. O gerçeklerin peşindeydim," dedim.

"Ben de baktım köşe başına, yoktun. Merak ettim seni," dedi Yemliha.

"Bari bir şeyler öğrenebildin mi?"

"Pek bir şey öğrendim sayılmaz. Gereksiz bir bilgi geçti elime. Yazılıydı, öyle... Karanlığın içinde. Çakmağımın ışığında okudum onu. Ama dediğim gibi, pek işe yarar bir şey değildi. Bildiğim bir gerçekti aslında," dedim.

"Allah Allah," dedi Yemliha.

"Bir apartmanın karanlığı içindeki bazı gerçeklerin aydınlanması mı? Nasıl olabiliyor böyle bir şey? Ne ilginç. Uygarlığın gelişmesi ile ilgili bir şey olmalı bu..."

"Yok, yok," dedim. "Sandığın gibi değil. Şu sana anlattığım olayın, içinde bulunduğumuz uygarlığın gelişmişliği ya da teknoloji ile hiçbir bağlantısı yok. Senin sandığın gibi değil yani. Aslında ruhsal bir şey bu," dedim. "Senin dünyana daha yakın. Bilmem anlatabiliyor muyum?"

"Bunun şu gelişmiş dünya ile ilgisi yok mu diyorsun?"

"Hiçbir ilgisi yok. Gizemli bir şey bu. Senin ait olduğun, mağaranın içindeki bir şey bu, evrene daha yakın," dedim. "Başka türlü bir şey, nasıl anlatsam bilemiyorum. Sanki... Sanki fal gibi, remil gibi. Belki de gerçekle hiçbir ilgisi yok."

"Tuhaf şey," diye mırıldandı Yemliha. "Binanın karanlığında gerçekleri görebildiğini söylemiştin az önce..."

"Şimdi kuşkuluyum bundan," dedim. "Okuduğum o yazı gerçek miydi acaba? Yani gerçeği mi söylüyordu bana?

Bilemiyorum. Çakmağın ışığında okuduğum gerçek, zaten benim bildiğim bir şeydi."

Yemliha bir an düşündü.

"Orada, karanlığın içinde gördüğün belki gerçekti ama bir sır değildi, öyle mi?"

Dikkatle gözlerine baktım.

"Evet," dedim. "Aynen öyle. Karanlıkta kalmış bir sırrın yanıtı değildi okuduğum..."

"Sıradan bir şeydi..."

"Öyle sayılır," dedim. "Oldukça sıradan bir şeydi."

"Kimbilir," dedi Yemliha.

"Belki daha sonra bazı önemli şeyleri de öğrenebileceksin."

"Bir apartmanın karanlığında barınan gerçekler..." diye mırıldandım. "Ne tuhaf değil mi?"

"Tuhaf ve eğlenceli," dedi Yemliha.

"Evet, eğlenceli. Fal gibi," dedim.

"Sanki o apartmanın karanlığına bakarken, gözlerim kahve telvelerini delmeye çalışıyordu."

"Apartman falı," diye bağırdı Yemliha. Bir kahkaha patlattı.

"Senin yaptığın, bir apartmanın gece karanlığını barındıran gövdesine girip orada, tek tük gerçeği yakalamaya çalışmak! Olağanüstü bir şey bu! Daha önce denenmiş bir şey olduğunu hiç sanmıyorum!"

Heyecanlanmıştı, yanı başımda neşeli neşeli konuşuyordu. Sesi Refik Belendir Sokağı'nda yankılanıyor, söyledikleri beynimin içinde binbir düşünce uyandırıyordu.

Enerji Apartmanı...

Oraya yeniden gitmeliyim. Gerçekten fal gibi bir şeydi bu; Yemliha'nın saptaması doğruydu. Karanlığın içinden birtakım gerçekleri bulup çıkartabilmek...

"Yeni bir çakmak almalıyım," dedim ona. "Çakmağım bitmiş."

Yolun sonundaki büfe açıktı. İki tane çakmak aldım. Birini Yemliha'ya verdim.

"Al bunu yanına. Mağarada yakarsın."

"İyi fikir. Ver onu bana," dedi. Çakmağı alıp cebine koydu.

"Mağara karanlık, değil mi?"

"Zifiri karanlık," dedi.

"İyi, çakmak işine yarar."

"Yaramaz olur mu? Ben de mağaranın karanlığında çakmağı yakıp birtakım gerçeklere ulaşmaya çalışırım!" dedi Yemliha.

İlgiyle yüzüne baktım.

O, çok keyifliydi. Sanki gecenin ılık havası, hafiften esen rüzgâr sarhoş etmişti onu.

"Karanlığı okumak..." dedi.

"En eski çağlardan beri insanoğlunun merakı. Karanlığı çözmek..."

"Nereden biliyorsun?"

"Bilmez olur muyum?" dedi.

Bir kahkaha daha attı.

"Yemliha sen içki mi içtin?"

"Ne içkisi? Hiçbir şey içmedim."

Ciddileşmişti. Sokak lambalarının ışığında, siyah gözleri pırıl pırıldı.

"Benim içkim, şu içinde bulunduğum inanılmaz dünya! Anlamıyor musun bunu?"

"Anlıyorum."

"Hadi, şu yoldan aşağıya yürüyelim."

Tunalıhilmi Caddesi'ni işaret ediyordu.

Birlikte, karanlık ve sessiz caddeden aşağıya doğru yürüyüp bir köşe başında kaybolduk.

Aşo bir sabah bana dedi ki;

"Dün gece rüyamda kapı hızlı hızlı çaldı. Koşup açtım. Heyecanlanmıştım. Acaba Bingöl'den Zühtü mü geldi diye düşündüm. Ama gelenler kedim Felix'in annesi ve babasıymış. İnsan boyunda iki olgun kedi. Geçip salona oturdular. Şaşırmıştım, mutfağa gidip onlara kahve yaptım. Senin evvelsi gece getirdiğin keyif kahvesinden. Heyecandan kahveyi taşırdım ama boşver. Karşılıklı oturduk; ana kedi ile baba kedi kahvelerini yudumluyorlardı. Evi baştan aşağıya gözden geçirdiler. Anne kedi bana, Felix'in şimdiki yerinde mutlu olduğunu, onu merak etmememi söyledi."

Aşo'nun rüyasını dudaklarımda bir tebessümle dinlemiştim. Kedisini bir kutu içine koyup, uzak bir yere bıraktırdığı için büyük bir üzüntü ve suçluluk duyduğunu biliyordum.

Kedisini sürekli rüyasında görüyor, kedi ona bulunduğu yerde rahat olduğunu, onu merak etmemesini söylüyordu her seferinde.

Aşo telefon açıp rüyasını anlatırdı bana.

"Felix'i gördüm dün gece. Büyümüş, serpilmiş. Sarıldım ona, kucağıma tırmandı. Her zaman yaptığı gibi pataları ile oyuncuklar yaptı bana; uyanınca fena oldum," derdi. Sonra bir çocuk gibi gözlerimin içine bakardı sanki.

"Felix'i bıraktığınız o bahçeye götür beni. Ben çağırırsam gelir, sesimi tanır benim. Gidip bulalım onu," derdi.

İşte tam o sırada telefon çalar, Aşo "Alo?" diyerek ahizeyi kaldırır; bir an sanki donar, telefonu çat! diye kapatırdı.

"Kimmiş?"

"Sapık! Sapık aradı gene!"

Tir tir titremeye başlardı Aşo.

"Ne dedi?"

"Her zaman dediğini... Bir fısıltı. 'Amma koyayım,' dedi."

"Ne diye çat! diye kapattın. Verseydin şu telefonu bana," derdim.

"Gene arayacak," derdi Aşo.

"Tanıdığın bir ses mi?" diye sorardım.

"Tanımıyorum. Bir hırıltı, köylü taklidi yapıyor sanki."

"Kaç yıl oldu bu sapık seni arayalı?"

"İki yıl."

"İlginç," derdim. "İki yıl, her üç ayda bir, köylü sesli birisi fısıldayarak sana aynı cümleyi söylüyor; sen de telefonu kapatıyorsun."

"Evet."

"Tuhaf değil mi bu?"

"Tuhaf, evet." bir an durduktan sonra, sorardı.

"Nasıl yani?"

"Aşo, bir sapık, bir süre sonra bıkar. Bu seni arayan kişi, sistemli bir şekilde aramalarını belirli aralıklarla sürdürüyor..."

"Gerçekten öyle," derdi Aşo. "Sanki birisi bu herifi, beni rahatsız etsin diye tutmuş, olamaz mı?"

"Olabilir. Benim de aklıma bu geliyor."

O anda telefon yeniden çalardı.

Aşo 'Alo' deyip kapatıverirdi telefonu.

"Ne oldu?"

"Sapık gene aradı."

"Hani telefonu bana verecektin?" diye bağırırdım.

"Veremedim. Hemen kapattım. Elimde değil. Gene aynı şeyi söyledi."

"İyi, de üç ay daha aramaz artık."

Aşo, "Sapığın kimliğini bulacağım. Bak görürsün, meydana çıkartacağım onun kim olduğunu," derdi. "Bak, görürsün. Aklıma koydum bunu."

Kahve yapmaya mutfağa doğru giderdi.

"O karaltı neydi Aşo?" diye sorardım.

"Hangi karaltı?"

"Mutfakta birisi ocağa doğru gitti sanki."

"Şimdi mi gördün?"

"Şimdi gördüm. Az önce."

"Korktun mu?" diye sorardı Aşo.

"Yok canım, niye korkayım."

Aşo mutfağa girip raftan kahve fincanlarını alır, yürüyen bir böceği gürültüyle öldürdükten sonra ocağı yakıp cezveyi ateşe koyardı.

İkimiz de Leziz Teyze'nin mutfakta bir an için göründüğünü bilir, bu konuyu fazla konuşmazdık.

"Dolapta madensuyu var. Sen de onları getiriver," derdi Aşo.

"Tamam," der, madensuyunu yeşil plastik bardaklara boşaltırdım.

... Karı Şefik her zaman yaptığı gibi, bana göstermeden bir sigara yakmış; gizlice içiyordu. Gözlerime baktı; iki nefes çekip attı sigarayı.

"İşte gene senin avlunun ortasındayız ablacığım," dedi.

Çevreme bakındım.

O pişmiş ayva rengi ışık, bilmediğim bir yerden içeriye süzülerek çevreyi aydınlatıyor; Karı Şefik'le benim içinde bulunduğumuz avluya, insanın çocukluğunda yaşadığı mekânların varlığını anımsatan bir yumuşak hava; bir eskilik, bir geçmiş zaman atmosferini, sanki içinde dolaşırken her an çok sevilmiş bir insanın ölüsüne rastlanıverecek bir sisli yoğunluğu hafif hafif çevreye yayıyordu.

Avlunun ortasında duruyorduk.

"İşte gene buradayız. Çıkış yok, kapılar kapalı; zaman, mekân belli değil, tutsağız burada ablacığım," dedi Karı Şefik.

Bilinçaltımın avlusundaydık.

"Zaman, mekân belli değil mi dedin Şefik?"

"Belli değil! Ablacığım. Ne zaman belli, ne mekân. Dışarısı görünmüyor. Çevrede saat yok, duvarda takvim yok. Tuhaf bir yer burası. Sen de biliyorsun," dedi Karı Şefik.

"Las Vegas kumarhaneleri gibi desene..." diye mırıldandım.

"Zaman ve mekân yok olmuş..."

"Ne dedin ablacığım?"

"Hiç, kendi kendime bir şeyler mırıldanıyorum."

Karı Şefik'in bilinçaltımda olması; bu garip hapishanenin avlusunda benimle birlikte bulunması tedirgin ediyordu beni.

Bir an düşündüm.

Hapishane! Bu kelimeyi Karı Şefik kullanmıştı bilinçaltımdaki avluyu anlatırken. "Kodes," demişti.

Birden, o avlunun bir hapishane avlusu olmadığını, dilediğim özgürlüğü ve serüvenleri yaşayabileceğim bir dünyanın bekleme odası olduğunu düşündüm.

Karı Şefik'in benim gibi düşünmediği besbelliydi. Avluda bir aşağı, bir yukarı volta atmaya başlamıştı. Sıkıntılı bir hali vardı.

İleriye doğru bir iki adım atıp karşıma gelen ilk kapının tokmağına uzandım. Tokmağı sağa sola çeviriyordum, ama kapıyı açamadım. Kilitli miydi acaba; kapı biraz düşmüş de olabilirdi, ondan açılmıyordu belki de; Bodrum'daki evimin kapısı da bir mevsim, yağan yağmurlardan şişmiş, açmakta zorluk çekmiştim onu. Bu kapı da öyle olabilirdi; tokmağı hafifçe kendime doğru çekip var gücümle ittim tahta kapıyı.

Karı Şefik yanı başımdaydı.

"Hazinenin bulunduğu odanın kapısı, değil mi ablacığım?" diyordu. Bir omuz attı, kapı çatırdayarak ardına kadar açıldı.

Büyük bir heyecanla kapının açıldığı loş mekâna bakıyordum. Yüreğim delice çarpıyor, kendimi birazdan göreceğim değişik şeylere hazırlamaya çalışıyordum.

Açılan kapının dışında yarı karanlık, upuzun bir koridor uzanıyordu.

Karı Şefik'le birlikte koridorda yürümeye başladık.

Dikkat ettim, duvarlara bazı kağıtlar raptiyelenmişti. Ne tuhaf şey, sanki uzun yıllar önce İstanbul'da okuduğum Hukuk Fakültesi'nin yüksek tavanlı mermer koridorlarından birinde yürüyordum. Karı Şefik de bir o yana bir bu

yana bakıyor, hafifçe gıcırdayan pabuçları ile yanı başımda yürüyordu.

"Ne tuhaf şey..." diye mırıldandım, "Sanki bir üniversite kampüsündeyiz."

Duvara yaklaşıp raptiye ile mantar panoya iliştirilmiş olan bir kâğıda göz attım.

Kâğıdın üstünde daktilo ile, madde madde birtakım şeyler yazılıydı. Sanki bir duyuru panosu idi bu önünde durduğum.

Yazıyı okumaya başladım.

1. Yaşamın gündelik akışından sıyrılmaya çalış.

2. Seni bunca yıldır çepeçevre sarmış olan alışkanlıkların çemberinden kurtulmaya gayret et.

3. Yaşadığın her günü bu dünyadaki son gününmüş gibi değerlendirerek yaşa.

4. Senin yerinde başka birisi olsaydı, senin yaşamını acaba nasıl yaşardı? Elindeki tüm olanakları nasıl kullanırdı? Bunu düşün, elindekileri ona göre değerlendir.

5. Gelecek korkusundan kurtul, geçmişi fazla düşünme. Hiç yapmadığın şeyleri yap.

6. Dünyaya beş dakika önce ayak basmışsın gibi davran. Her şey senin için yaratıldı, bunu unutma.

7. On iki saat, yaşamının dışına çıkmaya çalış; telefonunu kapat, gece başka bir yerde uyu, her gün yapmaya alıştığın şeyleri yapma; kurulmuş düzenini on iki saat için boz. Eğer bunu başarabilirsen, özgürlüğe ilk adımını atmış olacaksın.

8. Bir süre için her şeyi boş ver. Bu süreyi yavaş yavaş uzatmaya çalış.

Okuduğum kâğıdın üstünde alt alta bu sekiz madde sıralanmıştı.

"Hayatın baskısından kurtulabilmek için formüller," diye mırıldandım. "Yıllardır yapmaya çalıştığım bir şey. Ama başarabildiğimi sanmıyorum; bir çemberin içindeyim çünkü..."

"Bir şey mi dedin ablacığım?" diye sordu Karı Şefik yanı başımdan.

"Yok, şu yazıyı okudum."

"Her yerde yazı var," dedi Karı Şefik. "Duvarlar yazı dolu. Yazıp yazıp yapıştırmışlar."

Duvarın öteki tarafındaki yazıya gitmişti gözüm. Raptiyelenmiş bir kâğıdın üstündeki paragrafı okudum.

"Neden korkuyorsun? Ölümden mi? Yok olmaktan, belleğini yitirmekten ya da bedenine bir nüzul inmesinden mi? Neden korkuyorsun?"

Kendi kendime mırıldandım.

"Neden korkuyorum? Ölümden mi? Yoksa zamandan mı korkuyorum ben, zamanın hızlı akışından mı?"

Kâğıtta okuduğum şeyler tedirgin etmişti beni.

Canım birden bir sigara yakmak istedi, ama sigarayı geçen aralık ayında bırakmıştım.

"Çıkalım buradan," dedim Karı Şefik'e.

"Ter içinde kaldın ablacığım."

"Geçer, kurur şimdi terim. Çıkalım."

Geri dönüp kapıdan geçtik. Yeni baştan avluya gelmiştik.

"Kapat şu kapıyı," dedim.

Gidip kapıyı hızla çekti.

"Kapandı ablacığım."

"Hadi çıkalım buradan."

O pişmiş ayva renkli, eskimiş fotoğrafların içindeki ışıkla aydınlatılmış sessiz avlu birden sıkıvermişti beni.

"Sıkıldın, değil mi abla?"

"Sıkıldım. Çıkalım buradan."

"Nasıl çıkılacağını bilmiyorum ki," dedi Karı Şefik.

"Yolları bilmiyorum. Bir bilsem, durmam zaten burada."

Sinirlenmiştim birden.

"Ne kadar dikkatsizsin sen Şefik!" diye bağırdım. İstanbul'a gittiğimizde de iki saat kentin içine girememiştin. Sana yolları tarif ediyorlardı, anlamıyordun bir türlü! Sonunda Kazasker'in oradan Kozyatağı'na zar zor girebilmiştik. Bu kez de Bağdat Caddesi'ni bulamamıştın!"

Karı Şefik'in gözleri çakmak çakmak olmuştu.

"Başbuğ'un yakın arkadaşı haber yollatmıştı bana. Gidip onun yanında çalışacağım. Bana her yerde ekmek var," dedi.

Somurtup bir köşeye çekildi. Onun bu suskun haline büsbütün sinirlendim. Kendi kendime kızıyordum. Bu aptalla bilinçaltımın karışık labirentlerinde ne arıyordum ki ben? Bütün kabahat bendeydi.

Avlunun bir köşesine çekilip gözlerimi kapattım.

"Aç gözlerini. Aç, aç gözlerini hadi," diyordu bir ses.

Gözlerimi açtım.

Kimi göreceğimi sanmıştım gözlerimi açınca? Aşo'yu mu? Belki de Yemliha'yı düşünmüştüm; o pırıl pırıl parlayan siyah gözleri ile gecenin içinden bir yerden bana bakan Yemliha'yı. Yedi Uyuyanlar Mağarası'ndan, yüzyıllar süren uykusundan uyanıp Ankara'nın sokaklarına çıkmış olan bu genç insanı. Gözlerimi açmış, dikkatle benimle konuşmakta olan kişiye bakıyordum. Benimle konuşan genç

bir kızdı. Yaşamımda o zamana değin hiç görmediğim birisiydi bu. Üstündeki parlak yeşil pullu dansöz elbisesinin içinde biraz zayıf görünüyordu, gür kıvırcık mavi siyahı saçları omuzlarından aşağıya dökülmüştü, ok kirpikleri rimellenmiş, kiraz dudakları kıpkırmızı bir ruj ile boyanmıştı. Genç bir kız olduğunu anlamıştım karşımdakinin; yaşı yirmi bir ya vardı ya yoktu.

Üzerime eğilmiş, endişe ile bakıyordu bana. Yüzündeki yoğun makyajdan, üstündeki pullu yeşil elbisesinden, ayaklarındaki bilekten bağlı dekolte lame pabuçlarından, birbirine sanki derin bir vadi ile yapışmış dolgun göğüslerinden, bedeninden burnuma dolan baharatlı bir parfüm kokusundan onun bir dansöz olduğunu anlamıştım.

Kimdi, neyin nesiydi, daha önce hiç görmüş müydüm onu, düşünmeye çalışıyordum.

"Neyse, gözlerini açtın," dedi o.

Tül bir yelpaze ile yüzümü, boynumu yelpazeliyordu.

"Ne oldu? Neredeyim ben?" diye sordum. Uzandığım yerden doğrulmaya çalışıyordum bir yandan da.

"Sıcaktan bayıldın. Öyle, ruh gibi gidiverdin. Ödümü koparttın!" dedi kız. Yelpazeyi daha hızlı sallıyordu şimdi, şekerli bir manolya kokusunu çağrıştıran parfümü genzime doluyordu.

"Adın ne senin?" diye sordum.

"Kumru," dedi.

Bir an düşündüm.

"Benim adım ne?"

Bir kahkaha patlattı.

"Bu da iyi! Yoksa her şeyi mi unuttun?" dedi.

"Merak ettim..."

"Çok hoşsun," dedi. "Bu sıcakta, bu şartların altında espri yapabiliyorsun!"

"Söyle, benim adım ne?"

"Senin adın Aşo. Hatırladın mı şimdi? Aşo senin ismin."

"Aşo mu?" diye şaşkınlıkla sordum.

"Saçmalamayı bırak Aşo," dedi kız. "Üstünü başını düzeltsen iyi olur. Birazdan sahneye çıkacağız. Sıramız neredeyse geliyor."

Uzandığım yerden doğrulmuştum. Karşıda bir ayna, önünde tuvalet masasına benzer bir şey vardı. Soyunma odası ile kulis karışımı bir yerdeydim. Bölmenin dışından müzik sesi geliyordu. Bulunduğum yer çok sıcaktı, havasızdı; yanı başımdaki kız endişe ile bakıyordu bana.

Üstüme başıma bir göz attım. Kırmızı pullu bir dansöz elbisesi giymiştim. Boynumu sıkan şeyin, boncuklardan yapılmış ağır bir gerdanlık olduğunu dokununca anladım. Göbeğim açıktı; belimden ve el bileklerimden aşağıya pembe tüller sarkıyordu; ayaklarımda apartman topuklu, gümüş renkli, bantlı ayakkabılar vardı.

Şöyle bir yerimde doğruldum.

"İşte zillerin burada," dedi Kumru. "Hadi ayağa kalk, birazdan çıkıyoruz."

Ayağa kalkmıştım. Yüksek topuklu pabuçların üstünde zor yürüyordum. Dansöz elbisesinin göğüs kısmının arkası da biraz sıkıyordu bedenimi. Karşıdaki aynaya doğru yürüdüm.

Kenarında bir iki ampul yanan aynadan Aşo bakıyordu bana.

Şaşkınlıktan dilim tutulmuştu.

Yanı başımda duran kıza döndüm.

"Bu işte bir yanlışlık var. Çok büyük bir yanlışlık. Ben Aşo değilim. Sana Aşo olmadığımı ispata yarayacak yüzlerce şey söyleyebilirim. Aynadaki görüntü Aşo'ya ait ama bunun nasıl olabildiğini anlayamıyorum. Görüntünün içindeki beyin, bellek, ruh, anılar, düşünceler; kısacası o insan Aşo değil, benim. Bambaşka birisi! Beni anlıyor musun?" diye sordum kıza.

Hayretle bana bakıyordu.

"Sana ne oldu Aşo?" diye mırıldandı. "Ne tuhaf şeyler söylüyorsun?"

"Söylediklerim tuhaf şeyler değil. Gerçeği anlatmaya çalışıyorum sana. Ben Aşo değilim! Bir zamanlar onun en iyi arkadaşı olan birisiyim ben! Anlıyor musun?"

Kız susmuştu. Endişe ile süzüyordu beni.

"Delirdim zannediyorsun değil mi?" diye sordum. "Aklımı kaçırdığımı sanıyorsun herhalde?"

"Bir şeyler geçiriyorsun..." diye mırıldandı kız. "Anlayamadığım bir şeyler geçiriyorsun."

"Nasıl oldu bu bedenin içine girdim, anlayamıyorum!" diye çaresizlikle söylendim; "Duygularım, düşüncelerim, bilgilerim; yaşam dediğimiz o anılar tortusu, umutlarım, beklentilerim; hayatı yorumlayışım, özlemlerim, korkularım, arzuladığım şeyler ne bileyim ben, her bir şeyim apayrı benim! Bu duygular, bu düşünceler, bu bellek Aşo'ya ait değil. Bunların hepsi benim. Bana ait şeyler. Ama gel gör ki, şu aynadan bana bakan Aşo'nun ta kendisi! Böyle bir şeyin nasıl olabileceğine aklım şu anda ermiyor. Zaten yorgun hissediyorum kendimi! Bitkinim aslında. Bambaşka bir ruha geçirilmiş değişik bir beden. Büyük bir yanlışlık! Ne yapacağımı, bunu nasıl anlatacağımı gerçekten bilemiyorum!"

Sustum. Ter içinde kalmıştım.

Ellerime baktım. Aşo'nun elleriydi bunlar. Karnıma bir göz attım. Göbeğim pürüzsüzdü; dansöz elbisesinin tüllerinin arasından görebiliyordum onu.

"Benim göbeğim değil bu!" diye mırıldandım. "Ameliyat izleri yok! Dümdüz, kaymak gibi bir göbek bu."

Döndüm kıza.

"Benim karnımda ameliyat izleri vardır. Mekanik bağırsak düğümlenmesi geçirmiştim yıllar önce. Karnımda o ameliyatların izleri kaldı. O yüzden hiç bikini mayo giymem. Ama bu görünen pürüzsüz karın, bu göbek deliği bana ait değil!" diye söylendim.

"Akıl almaz bir şey bu. İnsan oynatır," dedim. "Ruhumun üstüne başka bir beden geçirilmiş. Bambaşka bir kılıf! Yanlış bir eldiven gibi. Aşo..."

Kız bir sigara yakmıştı. Ne düşüneceğini bilemez bir hali vardı, oturduğu yerde bacak bacak üstüne atmış, ayağını sallayıp duruyordu. Birden aklıma bir şey gelmişti.

"Ya benim bedenim? Benim bedenim nerede acaba?" diye bağırdım. "Hafif tombuldur benim bedenim, bembeyazdır. Yeni banyo yapmıştım. Çok değişik bir parfüm sürünmüştüm bu sabah, saçlarımı her zamanki gibi kuaförüm Selami taramıştı. Benim bedenim şimdi nerede, onu bulmalıyım!" diye haykırdım. "Sol bacağımda eski bir çiçek aşısı izi vardır."

"Yavaş konuş," diye mırıldandı kız. "Patron duyacak."

"Patron mu duyacak? Patron da kim?" diye sordum.

"Kâmil Bey. Bizim patron. Onu da mı hatırlamıyorsun?" diye sordu kız.

Şöyle bir düşündüm.

"Bu ismi ilk kez duyuyorum. Ben Kâmil Bey diye birisini tanımıyorum," dedim.

Kızın bana bakan kara gözlerini yakalamıştım.

"Ömrümde duymadım bu ismi. İnanmıyorsun bana değil mi?" diye sordum. "İlk defa şimdi senden duyuyorum bu Kâmil Bey'i..."

İçinde bulunduğum olaylar gittikçe daha karmaşık, içinden çıkılmaz bir hal almaya başlamıştı. Sinirden sağ yanağım atmaya başladı.

Birden anımsadım. Aşo'nun yüzü seğirirdi canı sıkıldığı zaman. Bende böyle bir şeyin olduğunu hiç hatırlamıyordum. Sol bacağımda hafif bir sızı hissettim o an. Bu ağrı da Aşo'ya ait bir ağrıydı. Benim kimi zaman sağ bacağım sızlardı, ama o da kar yağışından önce olan bir şeydi, şimdi ise, duruma bakılırsa yaz ortasındaydık. Yanımdaki kız, boncuk boncuk terlemişti. Bulunduğumuz kulis, hamam gibi sıcaktı.

"Bu beden benim değil," dedim. "Benimle hiçbir ilgisi yok. Yakın bir arkadaşıma ait, o kadar."

O an aklıma bir şey gelmişti. Aşo bu durumu bilse ne derdi acaba? Benim ruhuma Aşo'nun bedeni giydirilmiş, çadır tiyatrosu gibi bir yerin kulisindeydim. Üstümde kırmızı pullu dansöz elbisesi, yanımda Kumru isimli bir dansöz kız, üstümde Kâmil Bey diye bir patronun ağırlığı...

Ne tuhaf şeylerdi bütün bunlar.

Döndüm kıza;

"Çocukluğum İstanbul'da geçti benim," dedim.

Boş boş baktı bana.

Bunu niçin söylemiştim, bilmiyordum.

"İkinci kocamdan boşanalı altı yıl oluyor. Çok çektim ondan," diye ekledim.

Kız sigarasını döndürmüştü.

"Bana inanmıyorsun değil mi?" diye sordum.

"İnanmıyorum," dedi yavaş bir sesle. "İnanmaya çalışıyorum. Ama anlattığın şeyler inanılacak gibi değil!"

"Doğru..." diye söylendim çaresizlikle. Anlattığım şeyler gerçekten inanılacak gibi değil. Şurada, Aşo'nun bedenine girmişim; kendi bedenim yok olmuş, kimbilir nerede. Üstelik bu kemik yapısına da alışamadım galiba."

Kız oturduğu yerde dikleşmişti.

"Senin bedenin de Aşo'da olmalı..." dedi.

"Ne? Benim bedenim de Aşo'da mı diyorsun?"

"Öyle olmalı," dedi kız. "Söylediklerine bakılırsa."

"Yani Aşo'nun ruhuna da benim bedenim geçirilmiş, öyle mi diyorsun?" diye sordum.

"Öyle olması gerekiyor," dedi kız.

"Peki, nedir bu? Bu değişim nedir?" diye dehşetle sordum.

"Bir yanlışlık," dedi kız. "Herhalde bir yanlışlık oldu."

"Büyük bir yanlışlık!" diye bağırdım. "Olacak iş değil. Aşo benim gövdemin içinde ne yapabilir ki!"

Kafam iyice karışmıştı.

"Bak buraya," dedim kıza. "Eğer söylediğin gibi, şu anda Aşo kendi ruhu ile benim gövdemin içindeyse, o da şaşkındır. Ne yapacağını bilmiyordur. Aşo'nun yaşamı ile benim yaşamım çok değişiktir, biliyor musun? Ne yapacağını bilemez, şaşkına dönmüştür," diye ekledim. "O nerede acaba?"

"Kim bilir..." diye mırıldandı kız, bir yandan da eğilmiş ayakkabılarının bandını düzeltiyordu.

"Benim Aşo olmadığıma inandın, değil mi?" diye sordum.

"Senin Aşo olmadığına inanmam için ortada pek bir neden yok ama..." diye mırıldandı kız. "Saçlar Aşo, kaş göz Aşo, beden Aşo, her şey baştan aşağıya Aşo karşımda; ama tutturmuş, "Ben Aşo değilim!" diyor. Sen olsan ne düşünürsün?"

"Haklısın," dedim. "Bu kılıf her nasılsa üstüme geçirilmiş. Ama ben Aşo değilim."

"Buna rağmen inansam bile başkalarına inandıramayız ki!" dedi kız. "Olacak şey mi bu? Sen böyle bir şey duysan inanır mıydın?"

"Peki, ben Aşo olsam, niçin durup dururken 'Aşo değilim, ben başkasıyım,' diye tutturayım ki?" diye sordum.

Kız yere bakıyordu şimdi.

"Belki alacaklılardan kurtulmanın kısa bir yolu bu," dedi.

Olduğum yerde donmuştum. Hiç aklıma gelmemişti bu; peşimde birçok alacaklı olmalıydı! Aşo'yu sürekli arayan, tedirgin eden, peşinde olan alacaklılar.

"Sen nereden biliyorsun bütün bunları?" diye sordum kıza.

"Borçlarını ödemek için sahneye çıkmayı kabul ettiğini söylemiştin ya," dedi.

Aklıma bir şey gelmişti.

"Telefon var mı burada?" diye sordum. "Yakında bir yerde telefon var mı?"

"Al cep telefonumu kullanabilirsin," dedi Kumru. Yeşil, pullu çantasından bir cep telefonu çıkartıp bana uzattı.

Çabucak evimin numarasını çevirdim. Kalbim heyecandan küt küt atıyordu. Telefon iki kez çaldıktan sonra açıldı.

"Alo!" diyordu karşı taraftan bir ses. Yardımcımın sesiydi bu.

"Alo," dedim. "Serra Hanım'la görüşecektim."

"Serra Hanım az önce çıktılar efendim. Kim aradı diyeyim?"

Durdum bir an.

"Aşo," dedim. "Aşo aradı, dersiniz. Ne zaman gelir acaba?"

"Hiçbir şey söylemedi efendim. Ben gelince kendisine aradığınızı bildiririm."

Teşekkür edip telefonu kapattım.

Aşo benim yerime geçmiş olmalıydı. Evden çıkmış bir yerlere gitmişti. Düşünmeye çalışıyordum. Nereye gidebilirdi acaba Aşo? Benim gittiğim yerlere, benim insanlarıma gideceğini, boş gece sokaklarında dolaşacağını sanmıyordum onun. Lüks bir gece kulübüne, bir otel lobisine ya da Arjantin Caddesi'ndeki cafelerden birine gidip oturmuş olabilirdi.

Köşede, tuvalet masasının üstünde duran, üstü kırmızı pullu bir çanta gözüme ilişti.

Döndüm Kumru'ya.

"Bu çanta benim mi?"

"Senin çantan o."

Çantayı alıp açtım. İçinde bir milyon, biraz da bozuk para, bir halkaya takılmış ev anahtarları vardı.

Canım sigara içmek istiyordu, karşı koyulmaz bir istekti bu. Başıma sinsi bir ağrı girmişti.

Aşo'nun sigarasız duramadığını bilirdim. Günde iki paket sigara içerdi. İşte şimdi üstümde taşıdığım onun bedeni, delice sigara istiyordu.

"Paketim nerede Kumru?"

"Al, buraya bırakmışsın," dedi Kumru. İçinin yarısı boşalmış bir Marlboro paketini uzattı bana. Paketten bir sigara çekip yaktım. İki nefes çekince, beynim yerine gelir gibi oldu.

"Bir de cep telefonundan arayayım onu. Cepten yakalarım belki," dedim.

Kumru telefonu uzattı bana.

Cep numaramı çevirip beklemeye başladım.

Cep telefonum kapalıydı.

"Hadi kızlar, sahneye! Sıranız geldi!" diye gür bir erkek sesi bağırdı dışarıdan.

"Kâmil Bey," dedi Kumru.

"Hadi Aşo, sahneye çıkıyoruz."

"Aşo değil, Serra benim adım."

"Hadi Serra, çıkıyoruz sahneye," dedi Kumru. Yüksek topuklu, biçimsiz dansöz pabuçlarının üstünde zorla yürüyerek, yan taraftan bir yerden iki basamak inerek sahneye çıktık.

Ortalığı bir bağrışma, bir alkış sesi sardı.

Teneke bir orkestra, bangır bangır bir oryantal hava çalmaya başlamıştı. Işıkların arasından oturanlara baktım; çoğu erkeklerden oluşan bir topluluk koltuklarında oturmuş, bize alkış tutuyordu.

Kumru'ya bakarak onun yaptığı gibi kıvrılıp dans etmeye başladım.

"Kırmızılıya bak, kırmızılıya!" diye bağırıyordu bir adam. "Helal olsun şu kırmızılıya! Nasıl döktürüyor. Şu platine saçları arkaya atışına bak!"

Zillerimi şakırdatıyor, Kumru'nun çevresinde fır dönüyordum. Anlamıştım, bu kıvrak dansı yapan ben değildim; Aşo'nun bedeni dans ediyor, göbek atıyor, kıvrılıyor, yüksek topuklu ayakkabıların üstünde sekip duruyordu.

Müzik durdu. Kendimi yere atarak, sırtüstü dönüp izleyicileri selamladım.

Salon alkıştan yıkılıyordu.

Kabak kafalı, çelimsiz bir çocuk koşarak bir sepet kırmızı glayöl getirip önüme koymuştu.

"Harikuladeydin," diye fısıldadı Kumru. "Bu çiçekler sana."

Sepeti sapından tutup hafifçe kaldırdım, kalabalığa doğru bir öpücük üfledim.

Alkış bitmiyordu. Orkestra yeni baştan bir şey çalmaya başlamıştı.

Kumru ile göbeklerimizi titrete titrete sahneyi boydan boya dolaştık. Ben hem göbeğimi hem göğsümü hem de kalçamı elektrik verilmiş gibi titretiyordum.

Zınk! diye durdum birden. Müzik bitmişti. Perde kapandı. Ter içinde kalmıştık.

Baktım kulisin o yandan patron Kâmil Bey bize doğru koşarak geliyordu.

"Çok iyiydin," dedi bana. "İşte kontrat. İmzala!"

Bu Aşo'nun hakkıydı. Aşo bir iş bulmuştu. Kimbilir şu anda yaptığımı görse, ne kadar kızardı bana. Kontrata şöyle bir bakıp imzayı çaktım.

"Şampanya yollamışlar," dedi patron. "Kuliste. Çocuk oraya götürdü."

Kumru ile birlikte kulise geçtik. Komi köpüklü, pembe bir şampanyayı, uzun saplı kadehlere dolduruyordu.

"Kim yolladı acaba bunu?" diye sordu Kumru. "Kız harikaydın. Ne güzel oynuyorsun öyle sen? Erkekleri çıldırtırsın ayol."

"Boş ver," dercesine başımı sallarken kapıda duran bir erkeği fark ettim. Bir çift hülyalı ela göz üzerime dikilmişti; sırma telli bej saçlar arkaya doğru taranmış, bıyıklar parlak mumla şekillendirilmişti sanki. Bu ince bedenli, uzun boylu erkek beyaz smokininin içinde, uyurgezer bir doğu prensi gibi gözlerini dikmiş öylece bakıyordu bana.

Karı Şefik karşımda duruyordu!

Şaşırdım birden, şampanya bardağı elimden kayıp yere düştü; incecik sırça cam bardak bin parça oldu. Cam parçacıkları ayaklarıma sıçramasın diye hızla geriye çekildim, Kumru'ya çarptım.

Kulağıma fısıldayıverdi Kumru.

"Kız, Şefik Bey yollamış şampanyayı! Hadi, yakaladın zengin adamı. Öyle duracağına teşekkür etsene. Seni görmeye buraya kadar gelmiş."

Saçlarımı ve boynumdaki ağır, cam boncuklardan yapılmış gerdanlığı şöyle bir düzelttim.

"Kim dedin?" diye fısıldadım Kumru'nun kulağına.

"Şefik Bey. Ay, onu da tanımıyorum deme, inanmam. Kaç gecedir adamı konuşuyoruz seninle. Hani şu trilyoner adam. Beğendiği kadına su gibi para akıtıyor; hovarda ve hassas bir erkek."

"Ayol bizim Şefik bu, Karı Şefik. Beş para etmez bir şofördür kendisi. Yol bilmez, adres bilmez, bütün gün ağlar, para ister; karı ağızlı, dedikoducunun tekidir," dedim. "Karısı da hamile üstelik."

Kumru acıyarak baktı bana.

"Aşo, sen gerçekten ciddi bir şey geçiriyor olmalısın. Kendinle ilgili söylediklerin bir yana, Şefik Bey için şu az önce söylediklerin akıl almaz şeyler. Sus, adam duyacak, buraya doğru geliyor, artık saçmalamayı bırak da kendine gel, ne olur kendine gel," diye kulağımın dibinde adeta yılan ıslığı gibi tısladı.

Susmuştum.

Gözlerim Karı Şefik'teydi. Şimdi pat! diye densiz bir laf edecek, her şey çorap söküğü gibi meydana çıkıverecekti.

Bekliyordum.

Tuhaf şey, bir insan bu kadar değişebilirdi. Şefik'in üstündeki beyaz smokin kusursuzdu, suskundu kendisi; gözlerime diktiği gözleri ile konuşuyordu sanki. Arkasında bir adam belirmiş, ona hafif bir sesle bir şey söylemişti.

Karı Şefik hafifçe başını salladı.

"Korumalarından biri..." dedi Kumru. "Gidecek adam, fazla kalamaz. Hadi, yanına git."

Hafifçe öne doğru itti beni.

Dengemi kaybettim birden, kendimi Karı Şefik'in kollarında buldum!

"Bağışlayın beni!" diye bir çığlık attım. "Ayağım kaydı, çok özür dilerim."

Toparlanıp geri kaçtım. Karşımdaki erkek tatlı tatlı gülümsüyordu.

"Heyecanlısınız. Rahat olun. Lütfen rahat edin. Ne kadar güzel dans ettiniz, size hayran oldum," dedi.

"Teşekkür ederim."

Sesi Karı Şefik'in sesiydi ama konuşmasında her zamanki mıymıntı havadan eser yoktu; güçlü bir erkeğin yu-

muşacık sesiydi bu duyduğum, bir an içinde rahatlatıvermişti beni.

O, gözlerimin içine bakarak devam etti.

"Eğer bu gece bir işiniz yoksa, sizi Bodrum'daki villama akşam yemeğine davet etmek için geldim buraya."

Bir kez daha şaşırmıştım.

"Bodrum'daki villanıza akşam yemeğine davet mi? Nasıl oluyor bu? Biz Ankara'da değil miyiz?"

"Ankara'dayız," dedi. Gülüyordu halime.

"Canım gülmeyin," dedim. "Nasıl gideceğiz Bodrum'daki yemeğe?"

"Özel uçağımla," dedi o. "Az önce haber verdiler pilot uçuşa hazır olduğunu bildirmiş; bir saat on dakika sonra Bodrum'da oluruz. Uçakta dinlenirsiniz biraz; villayı seveceğinizi tahmin ediyorum, Yalıkavak tarafında. Küdür'de," dedi.

"Küdür'de mi?"

"Evet, Küdür'de. Denizin üstünde. Şimdi serin serin eser orası."

Kendime mi inanayım, bu duyup yaşadıklarıma mı, bir türlü karar veremiyordum.

"Rüya herhalde," diye düşündüm. "Değişik bir rüyanın içinde olmalıyım. Uyanınca iş anlaşılır."

Şefik Bey,

"Hayır, bir rüyada filan değilsiniz," dedi. "Hadi üstünüze bir şey alın da çıkalım."

"Yüksek sesle mi düşündüm?" diye hayretle sordum.

"Yok canım," dedi o. "Ama ben ne düşündüğünüzü anladım. Rüya değil bu yaşadığınız, gerçek. Şöyle gelin."

Yarım saat sonra Şefik Bey'in şoförlü, son model Mercedes'inden inmiş; havaalanının bir kenarında kanat ışıkları yeşil kırmızı yanıp sönerek duran ufak uçağa doğru ilerliyorduk.

Pek bir şey düşünemez bir haldeydim. Ne düşünsem, karşımdaki erkek beynimi okurcasına hemen anlayıveriyordu düşüncelerimi.

Kendimi olayların akışına bırakmıştım.

Ön kapıya yanaştırılmış merdivenden uçağa bindik.

Beş dakika sonra uçak havalanmıştı.

Sarışın bir hostes ikimize şampanya servisi yaptı.

"Heyecanın geçti mi?"

"Geçti," dedim.

Uçağın içini Frank Sinatra'nın kadife sesi doldurmuştu. Ne tuhaf şey, Frankie yılbaşı şarkıları söylüyordu.

"Jingle Bells'i söylüyor," diye mırıldandım. "Geçen yılbaşı New York'ta her yerde bu parça çalıyordu... Niçin yılbaşı şarkıları?"

"Kendini daha serin bir dünyada hissetmen ve çok sevdiğin New York'u uçağımın içinde, Bodrum'a giderken düşünmen için," dedi Şefik Bey.

Bu ince düşüncesine hayran olmuştum.

"Gerçekten bu parçaları seçip çaldırırken bütün bunları mı düşündünüz?" diye sordum yanımdaki erkeğe.

"Evet, bütün bunları düşündüm," dedi o.

"Niçin?"

"Seni etkilemek için."

Sustum bir an.

"Beni çok iyi tanıyorsunuz o zaman..."

"Evet."

Koltuğumda geriye yaslanmış düşüncelere dalmıştım bir an için.

Şampanya başımı tatlı tatlı döndürmüş, hafif sarhoş etmişti beni.

Birden aklıma bir şey geldi. Aşo New York'a hiç gitmemişti, Frank Sinatra'nın yılbaşı şarkılarına özel bir ilgi duyduğunu sanmıyordum, yanımdaki erkek beni tarif etmişti bana. Beni... Bu işte bir karışıklık olmalıydı.

"Niçin tedirgin oldun birdenbire?" diye sordu o.

"Hiç, aklıma bir şey geldi"

"Ne geldi bakayım aklına?"

"Siz beni ne kadar iyi tanıyorsunuz?" diye sordum.

"Çok iyi tanıyorum," dedi.

"Bir ayna var mı?"

"Makyajını mı tazeleyeceksin, hemen isteyelim."

Bir düğmeye bastı. Sarışın hostes, pilotu bizden ayıran perdenin arkasından belirdi.

"Bir ayna getirir misiniz?"

"Tabii efendim."

Bir dakika sonra hostes elinde ufak bir ayna ile belirmişti.

"Buyurunuz."

Aynayı bana uzatıyordu. Uzattığı aynayı eline alıp heyecanla yüzüme yaklaştırdım.

Aynadan bana bakan yüzü çok iyi tanıyordum. Gayet iyi bildiğim bir yüzdü bu. Kaşların kıvrımını, gözkapaklarının yuvarlak gölgelerini, yanaklardaki ufak çukurları, gözleri çok iyi tanıyordum. Aynadaki, bendim.

"Bu benim!" diye bağırdım.

"Evet o sensin," dedi yanımdaki erkek. Gülüyordu.

Ne zaman değişmiştim; Aşo ne zaman gitmiş, yerine ben gelmiştim acaba?

Danstan sonra olmalıydı bu değişiklik, son olarak Kumru'nun yanında, o daracık kuliste aynaya bakmıştım.

Şefik Bey devam etti.

"Evet, aynadan sana bakan sensin! O güzel gözlerin, muzip dudakların, bukleli saçların... Hepsi tastamam."

"Ama..." dedim. "Ama nasıl oldu bu? Gazinonun kulisinde aynaya baktığımda başka birisini görmüştüm."

"Öyle mi?" dedi Şefik Bey "Kimi görmüştün bakayım?"

"Aşo'yu. Aşo'nun yüzünü gördüm. Bundan eminim, şahidim var. Oradaki dansöz kız da biliyor olayı."

"Aşo da kim?" diye sordu Şefik Bey. İlgiyle bakıyordu bana.

"İyi bir arkadaşım. Belki de en iyi arkadaşımdı. Aramız açıldı... Onu artık görmüyorum," dedim acıyla.

"Her şey düzelir," dedi Şefik Bey. "Hayat öyle değişik bir şeydir ki, hiç üzülme, eskisi gibi olur her şey, düzelir. Kırgınlıklar unutulur."

"Aynada Aşo'nun yüzünü görmüştüm."

"Sana öyle gelmiştir. Onu çok mu düşünüyorsun?" diye sordu Şefik Bey.

"Yalnız bir insanım. Düşünürüm onu arada," dedim.

Yanımdaki erkek beni kendine doğru çekti, başımı göğsüne yatırdı.

"Duygu dolu bir çocuksun sen," dedi.

Sesimi çıkartmadım.

Başımı onun göğsüne dayamış, kalbinin hızla atışını hissediyordum.

"Şampanya bana dokundu galiba..."

"Ne oldu?"

"Sarhoş oldum."

"Yok canım," dedi. Güldü.

Beni biraz daha kendine doğru çekti.

Ona karşı dayanılmaz bir arzu duymaya başlamıştım. Anlatabileceğim bir şey değildi bu. Bu arzunun yoğunluğu beni şaşırmıştı.

"Birazdan iniyoruz Bodrum'a," dedi o.

Gözlerimi kapatmıştım. Hiçbir şey düşünmüyordum. Yaşamım boyunca böyle bir rahatlık, böylesine bir duygu yorgunluğu hissetmemiştim. Beni göğsüne yatırmış olan erkeğin kokusunu içime çekip gözlerimi kapattım.

... Gece zamanı. Karanlık sokaklara dalmış, yürüyorum. Yatağımın içinde dönüp dururken beni sarıp sarmalamış olan uyku, dışarıya çıkınca bir sis bulutu gibi dağılıp gitmişti. Gökyüzüne, yıldızlara bir göz attım. Aysız, ılık bir gecenin içindeydim. Kent, omzuma attığım bir pelerin gibi, gece ile bir olmuş beni kuşatmıştı sanki. Uzaklardan görünen tek tük ışık, yol kenarındaki apartmanların kapalı perdelerinin arasından sızan gece lambalarının fersiz renkleri, bir balığın parlayan pulları gibi sırtıma aldığım 'gece pelerininin' üstüne serpiştirilmişti; hızlı hızlı yürüyordum. Uzaktan gelen bir bekçi düdüğü geceyi yarıp geçti. Bir civanın sırtına saplanan bir hançer gibi bir şeydi bu bekçi düdüğünün sesi, öyle bir yarıp geçmişti ki içinde bulunduğum karanlığı, bir an bir yerden bir aydınlık belirecek, tanyeri görünecek, gece bitiverecek gibi geldi bana.

Ama öyle bir şey olmadı; gece, karanlık, kat kat kadife kumaş gibi dökümlü ve kalın, dört bir yanda süregelmeye devam ediyordu.

İçindeydim onun, yürüyordum sessiz kaldırım taşlarının üstünde; fark etmiştim, adımlarım beni Refik Belendir Sokağı'na doğru götürüyordu. Birazdan yolun sağ tarafında Enerji Apartmanı'nın karaltısı belirmişti. Kendi rızası ile, kaçıp kurtulduğu hücresine dönen bir tutuklu gibi, Enerji Apartmanı'nın demir kapısına dayanmış, her zaman yaptığım gibi rastgele bütün zillere basmıştım. Ağır kapı, menteşelerini gıcırdatarak açılmış, apartmanın o yoğun karanlığı beni bir kez daha içine almıştı.

Kapının ardımdan kapandığını duydum.

Hiçbir şey görmüyordum; elim duvarı bulmuştu, duvara sürünerek elektrik düğmesini aramaya başladım.

Enerji Apartmanı'nın içindeki boza kıvamındaki karanlığın içine kendimi atmaya alışmıştım artık, bunun bana tuhaf bir zevk verdiğini fark ettim; içimde bir kıpırtı, mideme yakın bir yerlerde kelebek kanadı oynaşması gibi belli belirsiz bir hareket başlamıştı; bir yandan da yaşamımda karanlıkta kalmış onca olayı düşünüp duruyordum; acaba Enerji Apartmanı'nın böğründe barındırdığı bu karanlığın içinde sorularımın yanıtları gerçekten var mıydı, öğrenebilecek miydim bazı şeylerin yanıtlarını? Bunları düşünerek yavaş yavaş öne doğru ilerliyordum.

Aklıma çakmağım gelmişti. Çantamı karıştırıp dipte bir yerde buldum onu. Titreyen elimle iki kez çaktım, yanmıştı çakmak. Koyu karanlığın içinde incecik ışıktan bir yarık belirivermişti sanki; gözlerimi bu cılız ışığa ayarlamaya çalışarak yarığın içine doğru baktım.

Bodrum'daki evimin sokağındaydım. Zaman akşamüstünü biraz geçmiş olmalıydı; sokaktaki gölgeler ha-

fifçe uzamış, hava kararmadan biraz önceki o misafir aydınlık çevreyi sarmıştı. Ankara'dan sabah yola çıkınca Bodrum'daki evime vardığım saatti bu, tanımıştım içinde bulunduğum bu zaman dilimini; toprak yolda yürüyerek evimin bahçe kapısına doğru yaklaştım.

Sarmaşıkların ve begonvillerin gölgelediği demir bahçe kapısına varmıştım. Kapıda asılı duran asma kilidin anahtarı elimdeydi, birazdan çok özlediğim bahçeme kavuşacaktım.

Hayretten donakaldım bir an, demir bahçe kapısı boydan boya sarı bir branda bezi ile kapatılmıştı; yüreğim sıkıştı birden, kapının tam önündeydim şimdi; bahçede zayıf, uzun boylu, seyrek saçlı, şortlu bir adamın, elinde bir bardak çay ile bana baktığını gördüm.

Bir ay önce kilitleyip gittiğim bahçenin arka tarafındaki ulu okaliptüs ağacının gölgesinde mutfağa benzer bir bölüm kurulmuştu sanki; elinde çay bardağı tutan adam görmüştü beni, sakin sakin bana doğru geliyordu.

"Kimsiniz siz? Ne arıyorsunuz burada?" diye haykırdım.

Yıllardır ben yokken evime giren, kimliğini bir türlü öğrenemediğim o garip yabancı ile karşı karşıya olduğumu anlamıştım; bahçe kapısını hızla açarak içeriye girdim.

Bahçeyi gölgeleyen ulu ağaçların altında gördüklerim şaşkına çeviriyordu beni; karşımdaki avurtları çökük, şortlu adam evimin dışına yerleşmişti; yatak odamın penceresinin bulunduğu duvarın önüne minderler atılmış, bir yatak köşesi yapılmıştı. Duvarın dibindeki zakkum ağaçlarının arası sanki bir oturma odasıydı, komşu İzzet Bey'in bahçesi ile bahçemi ayıran yüksek duvarın dibinde birtakım kap kacak özenle dizilmişti, dev kaktüsün dibinde yeşil bir sabun duruyordu, cılız bir süpürge kapının köşesine

dayanmıştı, dipteki okaliptüs ağacının kalın gövdesinin üstünde Laetitia Casta'nın dergiden kesilmiş renkli bir fotoğrafı yapıştırılmıştı, nar ağacının alçak bir dalına asılı olan kırık bir ayna bir sağa bir sola dönerek bahçenin yeşilliğinin içinde renk oyunları yapıyordu, kapının dışına iple bir nazar boncuğu asılmıştı, iki Tansaş arabası bir köşeye dayanmıştı, karton bir kutunun içinden pembe bir yorganın ucu görünüyordu.

Adam hüzünlü bir sesle;

"Geleceğiniz içime doğmuştu," dedi.

İlk baştaki şaşkınlığım, yerini yavaş yavaş büyük bir öfkeye bırakıyordu.

Bu yabancı benim bahçemde ne arıyordu; iyice yerleşmişti bahçeye, sanki bütün ağaçlar, duvar dipleri, gölgeler ve çalı altları ona aitti; manolya ağacını sulamıştı, köşede duran bir tırmıkla kuru yaprakları da bir kenara toplamış olduğunu gördüm.

"Kimsiniz siz? Ne arıyorsunuz bahçemde?" diye haykırdım.

Adam sakindi, elindeki çayı bitirmiş, bardağı dış kapının eşiğine koymuştu.

Gözüm yeni baştan kapının yanına asmış olduğu nazar boncuğuna gitti. Bir deli ile mi karşı karşıyaydım? Adamın her şeyi bahçenin değişik köşelerinde büyük bir düzenle yerleştirilmişti; bir açık hava evi haline getirilmiş olan bahçeye bakıp duruyordum.

Adam sessizdi. Su vanasının yanındaki iki ufak köpek bana havlayıp duruyorlardı.

"Susun!" diye bağırdı adam onlara. Köpekler seslerini kestiler.

Laetitia Casta'nın göğüsleri açık fotoğrafı, okaliptüs ağacının kalın gövdesine raptedildiği yerden, baygın gözlerle bana bakmayı sürdürüyordu.

Birden anladım kiminle karşı karşıya olduğumu; yıllardır kimliğini merak ettiğim, evime defalarca giren, hiçbir zarar vermeden, kırık bir kapı ya da cam bırakarak yok olup giden hırsızla karşı karşıyaydım. Tüylerim diken diken olmuştu; işte oydu, karşımda sakin sakin duruyordu; kapıya demir yaptırdığım için besbelli içeriye girememiş, bahçeye yerleşmeyi yeğlemişti. Avurtları çökük yüzünde hiçbir korku ya da telaş izine rastlanmıyordu; sanki biraz rahatı kaçmıştı; niçin böyle zamansız, birdenbire meydana çıktığımı sorgular gibiydi bakışları. Bahçe sanki bana ait olduğu kadar onun da bahçesiydi; hali öyle bir izlenim uyandırıyordu insanın üstünde. Bir an bayılacak gibi oldum, sinirden ağzıma acı bir su geldi; sonradan bunun kaynayan midemin attığı safra olduğunu fark ettim.

"Erken geldiniz bu sefer," dedi adam.

"Ne hakla girebilirsin benim bahçeme! Çık dışarıya yoksa şimdi polis çağıracağım!" diye bağırdım.

Adam ayıplar gibi baktı bana. Sanki söylediklerim ağrına gitmişti.

Yavaş yavaş bir iki parça eşyasını üst üste koydu. Bahçeyi terk etmeye hazırlandığını anlamıştım.

İşte ince, çelimsiz bedeni, soluk kot şortu ile karşımda duruyordu. Yıllardır kim olduğunu merak etmiştim onun; alelade bir hırsız olmadığını sezmiştim geride bıraktığı izlerden; şimdi bir 'Bahçe Adamı' olarak karşımdaydı, eşyalarını toplamaya devam ediyordu.

Laetitia Casta'nın fotoğrafını ağacın gövdesinden çekip aldı, köşeye topladığı döşeklerin üstüne yerleştirdi.

Çakmağım sönmüştü. Enerji Apartmanı'nın bir rahim içini andıran havasız karanlığı yeni baştan sarmıştı çevremi.

"Gerçek miydi bu gördüğüm?" diye mırıldandım. "Gerçekten evime giren adam mıydı gördüğüm? Yoksa bir hayal, bir sanrı mıydı tüm bu yaşadıklarım?"

"Gerçeği gördün," dedi yanı başımdan o iyi tanıdığım ses. "Bahçe Adamı'nı gördün işte. Senin bahçeni paylaşan, bahçende yaşayan adamı kendi gözlerinle gördün."

"Nasıl olabiliyor böyle bir şey?" diye hayretle sordum. "O adam nasıl rahatlıkla benim bahçeme girip oraya adeta yerleşiyor, bir açık hava mekânında yaşarmışçasına kendi bildiğince düzenliyor orayı? Olacak şey mi bu?"

"Oluyor işte," dedi kulağımın dibindeki ses. "Evi olmayan bir gariban..."

Çakmağımı yeniden çaktım.

Adam eşyalarını toplamış, Tansaş arabalarına yerleştirmişti onları. Usulca kapıdaki brandayı katlıyordu. Gözlerini kaldırıp baktı bana.

"Kimsiniz?" diye sordum.

"Emekli bir banka memuruyum," dedi. Fazla konuşmayıp başını çevirdi.

Çakmağı söndürüp ellerimle duvarları tuta tuta kendimi Enerji Apartmanı'ndan dışarıya atmayı başardım.

Serin gece yeli yüzüme çarpınca kafamı toplar gibi olmuştum. Koşar adımlarla Refik Belendir Sokağı'ndan aşağıya doğru iniyordum.

"Dur abla!" diye seslendi birisi arkamdan. Dönüp baktım. Karı Şefik, karanlık sokakta bana doğru koşuyordu.

Olduğum yerde durup Şefik'i bekledim. Gelmişti yanıma, nefes nefeseydi. Üstünde bir tekstil dükkânından

ona almış olduğum pamuklu mintan, altında biçimsiz kot pantolonu vardı.

Heyecandan gözleri yerinden fırlamıştı sanki; yol kenarındaki bir ağaca tutunup destek buldu, bir çırpıda anlatmaya başladı.

"İnanılmaz bir şey oldu ablacığım! Gözümle görmesem inanmayacağım bir şey!"

"Ne oldu Şefik?" diye sordum.

"Kendimi gördüm!" dedi.

Sesi boğazından bir hırıltı gibi çıkmıştı.

"Kendimi gördüm! Çok varlıklı, yakışıklı bir bey olarak gördüm kendimi! Nasıl anlatayım sana, bilemiyorum ki ablacığım. Bambaşka birisi olarak gördüm kendimi! Zengin adam olmuşum, kadınlar çevremde pervane! Altımda son model Mercedes, emrimde şoför vardı. Üstümde beyaz ipekten bir takım, cebimde tomarla Amerikan doları, kucağımda bir kadın yatıyordu," diye bağırdı.

Sesi Refik Belendir Sokağı'nda yankılandı, uzaklara gitti, kayboldu.

Baktım ona.

"Ama şimdi buradasın," dedim.

"Evet, evet, buradayım," dedi. "O başka, nasıl anlatayım bilemiyorum ki. Ulaşamadım ona. Yanına yaklaştırmadılar beni. Korumaları vardı, biliyor musun ablacığım... Önemli bir adam. 'Bu benim!' diye haykırdım, kimse oralı bile olmadı. Ah bir onun yanına gidebilsem," dedi.

"Ulaşamadın mı ona?"

"Ulaşamadım."

"Ulaşınca ne yapacaktın?"

"Para isteyecektim ondan," dedi Karı Şefik.

Bir an durdu. Düşünüyordu.

"Benim o," dedi. "O adam benim! Ne tuhaf değil mi? Bir yerde ip kopuyor sanki, anlatamıyorum sana olayları. Ama hepsini yaşadım ben işte! Onu karşımda gördüğüm an neler hissettiğimi bilemezsin. Kendime bakıyordum, kendim o! O da biliyordu bunu, ama sanki beni görmemezlikten geldi. Kimse fakiri sevmez..." diye söylendi.

Durgunlaşmıştı birden.

"Kendimi gördüm," diye mırıldandı. "Zengin ve hoş bir adamdım. Onu bulacağım! Kendimi gördüm ilk defa. Ne denli zengin, ne denli yakışıklıydım! Kollarımda bir kadın; yüzünü göremedim kadının, göğsüme kapanmıştı. Usul usul ipeksi saçlarını okşuyordum. Ah, ben ne yakışıklı, ne güçlüydüm ablacığım, bir bilsen. Bulacağım. Kendimi bulacağım," dedi kararlı bir sesle.

... Aşo'yu belki de bu dünyada bir daha hiç göremeyeceğimi düşündükçe içim sızlıyordu. Çok anlatacak şeyim vardı ona; dinlerken kimbilir ne kadar heyecanlanır, tüm bu anlattıklarıma şaşırıp kalırdı. Gel gör ki aramızdaki o dostluk yolu tuhaf bir biçimde kapanmış, sanki ortadaki bir demir kapıya üç kilit vurulmuştu. İşte insan ruhunun karmaşalarından, gizlerinden biriydi bu; ne yapacağımı tam kestiremiyordum. Bir yerlerde, o aramızdaki demir kapıyı bulmam, anahtarı kilitte üç kez döndürüp aramızdaki yolu yeni baştan açmam gerekiyordu. Zaman hızla geçiyor, işte bu da benim canımı sıkıyordu.

Birisi kolumdan tutmuş, hafifçe çekiyordu beni; döndüm o yana, baktım Yemliha gelmiş yanıma, bir şeyler söylüyor.

"Ne var Yemliha, ne oldu?" diye sordum. Saatime bir göz attım, gece yarısını biraz geçmişti zaman, Refik Belendir Sokağı'nın aşağı taraflarında bir yerdeydik.

"Gel mağaraya gidelim," diyordu Yemliha. "Seni mağaraya götüreyim."

"Yedi Uyuyanlar'a mı? Nerede mağara?"

"Şuradan yukarıya doğru yürüyeceğiz," dedi Yemliha.

"Hadi gidelim," dedim.

Gaziosmanpaşa taraflarına doğru yürümeye başlamıştık.

Bir süre sonra Yeşil Vadi Çay Bahçesi'ni geçmiş, Kader Sokak'tan yukarıya doğru yürüyorduk.

Ne zaman Karı Şefik'le Kader Sokak'tan geçsek, Karı Şefik birden heyecanlanır; "Başbuğ'un gece yarısı kaçarken yakalandığı sokak burası ablacığım," derdi her seferinde. "Başbuğ bahçeden bahçeye atlayarak kaçıyormuş o gece; Allah seni inandırsın, zifiri karanlıkta bu sokaktan aşağıya doğru koşuyormuş Başbuğ. Yolun sonunda asker yakalamış onu. Her neyse," derin derin içini çekerdi.

Yemliha adımlarını hızlandırmıştı. Ona yetişmeye çalışırken nefes nefese kalmıştım.

"İşte geldik," dedi o birdenbire.

Karanlık bir oyuğun önünde durmuştu. Daha önce hiç dikkatimi çekmemişti bu oyuk, oysa Gaziosmanpaşa Migros'a çok yakında bir yerde olmalıydık. Her gün birkaç kez önünden geçtiğim bir yerdi burası, nasıl olmuş da bu oyuğu, Yedi Uyuyanlar'ın mağarasının girişini görmemiştim daha önce.

"Burası mı Yedi Uyuyanlar'ın mağarası?" diye şaşkınlıkla sordum.

"Burası," dedi Yemliha. "Gel içeriye girelim."

"Tuhaf şey," diye mırıldandım.

"Burası benim yolumun üstü. Her gün geçiyorum buradan ama bu mağarayı daha önce hiç görmedim. Daha bu sabah Migros'a uğradım, dilimli ekmek, yağsız süt ve yeşil elma aldım. Bu mağara hiç gözüme çarpmadı. Hayret doğrusu."

Başımı yavaşça eğip Yemliha'nın arkasından Yedi Uyuyanlar Mağarası'nın içine girmiştim.

Uçağın tekerlekleri hafif bir sarsıntı ile piste değmişti.

"Uyudun mu sen biraz?" diye soruyordu Şefik Bey. Parmaklarını yumuşak hareketlerle saçlarımın arasında gezdiriyordu.

"Uyudum mu? Bilmem. Belki birkaç saniye dalıp gittim," dedim.

"Kıyamıyorum seni uyandırmaya ama Bodrum'a geldik."

Sarı saçlı hostes pilot kabinini bizden ayıran perdeyi açmış, bize tatlı tatlı gülümsüyordu.

Yavaşça yerimde doğruldum, elimle saçlarımı düzeltim; oturduğum yerde sol ayağım hafifçe uyuşmuştu; gece zamanı yatağımda ters yattığımda da olurdu bu arada, ayak bileğimi sağa sola oynattım.

Başımı kaldırdığım an görüverdim onu; Karı Şefik koltuğun karşısındaki hostes çağırma düğmesinin yanına konmuştu. İrice bir atsineğiydi. Ön ayakları ile bana birtakım hareketler yapıp duruyordu.

Nedense çok komik geldi bana bu görüntü. Karı Şefik, sırtında iki saydam kanat, kara kıllı gövdesi ile kum rengi bölmenin üstünde dikkatimi çekebilmek için olmadık ha-

reketler yapıyor, arada arka ayaklarını kanatlarının üstünden şöyle bir geçiriyordu.

"Ne var Şefik?" diye fısıldadım.

"Ablacığım, adam sana yamulmuş, erkek milleti işte, hiç güven olmaz. Sen kendine mukayyet ol. Yakından baktım da beğenmedim yüzünü, oysa benim o. Ne tuhaf şey, değil mi ablacığım. Ben oyum, ama gene de seni uyarmak istedim. Erkek milleti çiğ süt emmiştir, paralı adam, kendinde hak görür, her şeyi yapar," dedi.

Şefik Bey yerinden doğrulmuştu.

"Ne oldu hayatım, bir şey mi söyledin bana?" diye sordu.

"Yok, bir şey demedim."

"Şefik," dedin gibi geldi bana.

"Bilmem..." diye mırıldandım.

"Uyku mahmurusun sen."

"Evet."

Karı Şefik panonun oradan vızıldamaya başlamıştı.

"Gitme. Sakın evine gitme onun ablacığım. Kendi evine git. Senin de evin var Bodrum'da. Hatırlıyor musun, ne güzel temizlemiştim evi, her yeri Fabuloso ile yıkadıydım. Sen kendi evine git ablacığım. Nene lazım... Bak, kendimden koruyorum seni, ne tuhaf şey!"

"Olacak iş değil," diye bağırdı yanı başımdan Şefik Bey. "Koskoca bir atsineği! Dur, şu gazete ile vurayım ona."

Oturduğu yerden kalkmıştı.

Karı Şefik var gücüyle haykırdı.

"Sakın öldürme beni! İntihar etmiş olursun! Bırak beni! Kendi canına kıymış olursun!"

Şefik Bey onun söylediklerini anlamıyordu.

"Sineğe bak, horozlanıyor sanki. Vızz Vızz! direniyor. Dur bir dakika hayatım," dedi.

Karı Şefik'e bağırdım.

"Kaç be aptal! Uçsana! Adam öldürecek şimdi seni. Ne direniyorsun durduğun yerde?"

"Uçamıyorum ablacığım!" diye inledi Karı Şefik. Kanatlarda iş yok. Gıdasızlıktan kuvvet gitmiyor. Toparlanıp havalanamıyorum bir türlü!"

Döndüm Şefik Bey'e.

"Ayol bırakın zavallı hayvanı. Besbelli Ankara'dan buraya kadar uçmuş. Bırakın da Bodrum gecelerini yaşasın biraz," dedim.

Şefik Bey bir an hayretle baktı bana. Sonra gülmeye başladı.

"Ne kadar şakacısın sen! Bir de şaka yapıyorsun bana," dedi.

Hafifçe boynuma sarıldı.

Karı Şefik panonun üstünden bağırdı.

"Terbiyesiz herif! Dokundurtma kendine ablacığım. Sinir oluyorum bu adama!"

Şefik Bey elindeki gazete ile pat! diye Karı Şefik'in üstüne vuruverdi.

Atsineği yere düştü.

O anda Şefik Bey'in yüzü bembeyaz kesildi, eli göğsüne gitti, ecel teri gibi bir ter şakaklarından aşağıya doğru süzülmeye başladı.

"Ne oldu Şefik Bey!" diye bağırdım.

Başı arkaya doğru kaykılmıştı. Boğazından garip bir hırıltı geliyordu.

"Kalp krizi geçiriyor!" diye haykırdım. Sarışın hostes koşarak yanı başımıza gelmişti. Şefik Bey'in kravatını çözüp onu kabinin yerine yatırdık. Gözleri kapalıydı. Baktım, Karı Şefik uçağın tabanında, Şefik Bey'in yanında bir yerde yatıyordu. Ölmemişti, hafif hafif debeleniyordu.

Onu yavaşça elime aldım. Gözlerini açtı.

"Ablacığım, camın kenarına koy beni," dedi. "Camın kenarına..."

"Sakın ölme Şefik."

"Ölmemeye gayret ediyorum," diye mırıldandı.

Onu camın kenarına koydum. Kendine gelir gibi olmuştu, arka ayakları ile kanatlarının üstünden bir cila geçti.

Şefik Bey gözlerini açmıştı.

"Ne var, ne oluyor?" diye sordu.

"Birden fenalaştınız, çok korktum. Nefes alamıyordunuz. Kravatınızı çözdüm," dedim. "Nasılsınız?"

Yattığı yerden doğrulmuştu.

"İyiyim, bir şeyim yok," dedi. "Birden fenalaştım demek..."

"Bodrum'da bir doktor görsün sizi. Aman kendinize dikkat edin," dedim.

"Özel Bodrum Hastanesi'ne gidelim."

"Hemen gidelim."

Şefik Bey uçağın merdivenlerinden aşağıya yavaş yavaş inmişti.

"Ne oldu bana böyle birdenbire?" diyordu.

"Yorgunluk. Bir şey yok, geçti," dedim.

Bizi alanda bekleyen arabaya binip Özel Bodrum Hastanesi'ne doğru yol almaya başladık.

Baktım Karı Şefik arabanın tavanına konmuş.

"İyi misin Şefik?" diye sordum.

"İyiyim ablacığım. Az kalsın öldürüyordu beni. Ama kurtuldum, iyiyim şimdi," dedi. "Aptal adam. Bizi öldürüyordu."

Şefik Bey:

"Sana da zehir olacak bu Bodrum gezisi. İstemiyorum böyle bir şey olmasını," dedi.

"Yok canım, ne münasebet," dedim. "Mutlaka bir doktor görmeli sizi. Renginiz bembeyaz oldu bir anda, çok merak ettim."

"Korkma, bir şey olmaz," dedi Şefik Bey gülümseyerek. "Bir sancı saplandı göğsüme, nefes alamadım, ama besbelli bir gaz sancısıymış. Bak geçti! İyiyim şimdi."

Sarı saçlı hostes koşarak arabanın yanına gelmişti. Elinde bir cep telefonu tutuyordu.

Şefik Bey telefonu aldı. Konuşmaya başladı.

"İyiyim hayatım. Ani bir işim çıktı. Evet. Yarın sabah. Merak etme," dedi, telefonu kapattı.

Gözüm arabanın tavanına gitti. Karı Şefik oradaydı. Baş aşağı konmuştu camın üstüne. Baktım köşeden bir başka sinek belirdi.

"Karım Ayşe!" dedi Karı Şefik.

Uçarak yer değiştirdi.

"Nerede kaldın Şefik?" diye bağırıyordu öteki karasinek.

"Saat kaç oldu, eve gelmedin? Çocuklar aç. Seni bekliyoruz. Sabah para bırakmadan gitmişsin. Annem telefon etti, inek hastalanmış. Çamaşır makinesinin parçası kırık, çamaşırı yıkayamadım. Para buldun mu?"

Karı Şefik ani bir hamle yaparak arabanın camından dışarıya çıktı. Uçup kayboldu.

Şefik Bey:

"Ben şimdi geliyorum," dedi bana. Eğildi, yanağıma bir öpücük kondurdu. Arabanın kapısını açıp dışarıya çıktı. Yolun karşısında kayboldu.

Şoföre döndüm.

"Beni 1712. Sokak'a, yat limanına bırak," dedim.

"Hay hay efendim," dedi şoför, gazladı. Yat limanına doğru yol almaya başladık. On dakika sonra evimin kapısındaydım.

Rahat bir nefes aldım.

Ne arıyordum ben bu Şefik'lerin arasında? Ne işim vardı benim bu tanımadığım, bilmediğim erkekle? Karı Şefik haklıydı bir yerde. Gözüm arabanın içinde sineği aradı, ama o uçup gitmişti. Yoktu. Karısını da göremedim.

"Teşekkür ederim," dedim şoföre. Arabadan indim.

Bahçemin demir kapısına boydan boya sarı branda gerilmişti.

Ne göreceğimi biliyordum.

Yavaşça uzanıp brandanın üstünden bahçeye baktım. 'Bahçe Adamı' dipteki okaliptüs ağacının altında, tüpün üstünde çay demliyordu. Bir dala dokunup çıkarttığım çıtırtıyı duyunca bana doğru döndü.

Gözlerimle çok sevdiğim bahçemi tarıyordum adeta. Laetitia Casta'nın bir çivi ile okaliptüs ağacının gövdesine raptedilmiş olan fotoğrafı bana baygın baygın bakıyordu. Çaydanlıktan çıkan buhar ve çay kokusu havayı sarmıştı. Kapının yanında boz renkli iki sokak köpeği birbirleriyle oynaşıyorlardı. Bahçe Adamı, bana doğru gelmişti.

Avurtları çökük, güneş yanığı yüzüne baktım.

O sakindi.

"Geleceğiniz içime doğmuştu," dedi. "Ne tuhaf şey. İçime doğmuştu bugün."

Sokak kapısının yanındaki bir ağacın dalında, ipe asılmış bir nazar boncuğu sallanıyordu.

Akşam yeli bahçemin ortasındaki dev palmiyenin yapraklarını hışırdattı.

... Yemliha heyecanlıydı.

"İşte geldik mağaraya," dedi.

"Başını biraz eğersen, içeriye rahat girebilirsin."

Başımı hafifçe eğip karanlık oyuktan içeriye girdim.

Mağaranın içi yarı karanlıktı. Yoğun bir küf kokusu burnuma dolmuştu. Ortada, yere saplanmış bir çıra yanıyor, çevresindeki yüzleri aydınlatıyordu.

Mağaranın içinde altı kişi vardı, yanan çıranın çevresinde çepeçevre oturmuşlar, kendi aralarında alçak sesle konuşuyorlardı.

Biz mağaradan içeriye girince sustular.

Yemliha:

"İşte arkadaşımı getirdim!" dedi, beni göstererek.

"Bunlar da mağara arkadaşlarım," dedi bana. Teker teker isimlerini söyledi.

"Mekselina, Meslina, Mernuş, Tebernuş, Şazenuş, Kefeştatayyuş... Şuradaki de köpeğimiz Kıtmir."

Bu değişik, saçlı sakallı adamların birer birer ellerini sıktım.

Heyecan içindeydim; şu yaşadığım olay rüya mı, gerçek mi anlayamıyordum bir türlü; öldürüldükten sonra dirilen, yeniden meydana çıkan evliyalarla birlikteydim.

Adının Mernuş olduğunu öğrendiğim adam, "Buyurun, şöyle oturun, rahat edin," dedi bana.

Aralarına girip oturdum. Onlarla ilgili, okumuş olduğum bilgileri beynimde derlemeye çalışıyordum.

'... Eshab-ı Kehf, yedi genç adamın putperestlerin zulmünden ve gazabından kaçarak köpekleri ile sığındıkları bir yerdir,' yazıyordu içinde tarihi bilgiler bulunan bir kitapçıkta. '3. yüzyıl ortalarında Roma İmparatoru Decius devrinde bulunmuşlar ve öldürülmüşlerdi. Üç yüz yıl sonra; 5. yüzyılda İmparator İkinci Theodosius döneminde tekrar canlandıkları söylenmektedir...'

"Daldın," dedi Yemliha. "Ne düşünüyordun?"

"Hiçbir şey," dedim. "Oturunca yorgunluk çöktü üstüme."

Mağaradakilere döndüm.

"Siz hiç dışarıya çıkmadınız galiba?" diye sordum.

"Çıkmadık," dediler. "Yemliha bir şeyler getiriyor bize. Bir süre dışarıya çıkmamayı, mağarada kalmayı uygun gördük."

"Bir ışıldak getireyim size," dedim. "Burası karanlık."

"Nedir o?" diye merakla sordu Şazenuş.

"Gider alırız şimdi Yemliha ile," dedim.

Beynimin içinden binbir düşünce geçiyordu. Bu mağaranın içine, yüzyıllar boyu uyuyup da uyanan bu adamlara neler getirebilirdim?

"Bir de televizyon bulalım," dedim Yemliha'ya. "Aklıma, buraya getirebileceğimiz daha pek çok şey geliyor. Hadi gel, çıkıp alalım dediklerimi..."

Bu insanlara bir an önce, uyandıkları çağın tüm yeniliklerini taşımak için içimde sonsuz bir istek duyuyordum. Kalkmıştım yerimden. Oldukça sabırsızdım, oysa karşım-

da oturan bu insanlar yüzyıllar boyu beklemişler, şimdi de mağaradan dışarıya çıkmıyorlardı.

Neler gösterebilirdim onlara; içinde yaşadığımız yüzyılın insanoğluna sunduğu sonsuz olanaklardan hangilerini bu içi rutubet ve küf kokan, karanlık kıvrımlarında yüzyılların durağan, unutulmuş, çoktan yitip gitmiş, saatsiz ve ölçüsüz zamanını barındıran, ancak yaşlı belleklerin bir köşesine taş altına sığınmış tespihböceği gibi kıvrılmış, gün ışığında göze bile çarpmayan bu mağaraya getirebilirdim?

İsimleri nazar dualarına, tılsımlara, ebced cetvellerinin köşelerine, muskaların içine sıkışmış kargacık burgacık yazılarda yüzyıllar boyu yer almış bu adamlar, onlara getireceğim bu uygarlık izlerini nasıl karşılayacaklardı acaba?

Huylarını, düşüncelerini bilmiyordum, fazla tanımıyordum onları; bir broşürün köşesindeki yazıdan onlara ait az bir bilgi edinmiştim, öldükten sonra yeniden dirilmiş olmaları etkiliyordu beni, şu gece zamanı sokaklarında rastladığım Yemliha ulaştırmıştı beni onlara; titreyen çıra ateşinin çevresinde oturmuş, bana dikkatle bakıyorlar, söylediğim şeyleri anlamaya çalışıyorlardı.

"Televizyon," dedim. "Bir televizyon bulup getirmeliyim buraya. O, içinde bulunduğumuz zamanı birazcık olsun anlatabilir size."

"Hayırlı olsun ablacığım," diye bir ses duydum ense kökümde. Beğendik Mağazası'nın üst katındaki televizyonlardan birini seçmiş, tezgâhtarla konuşuyordum.

"Hayırlı olsun ablacığım, çok güzel televizyon seçmişsin, 70 ekran..." diyordu Karı Şefik yanı başımdan. "Güle güle kullan."

Ne zaman yeni bir şey alacak olsam; Karı Şefik hemen görür, aldığımda gözü kalırdı.

"Kendime almadım," dedim.

Bakınıyorum çevreme, bir türlü göremedim Karı Şefik'i.

"En güzelini aldın," dedi gene.

Bir de baktım, aldığım televizyonun üstüne tersten konmuş Karı Şefik.

Aklıma birden bir şey gelmişti. Yıllardır düşünüp de bir türlü gerçekleştiremediğim bir şey.

Bazı zamanlar kendi kendime; "Bir sinek olsam, giremediğim bir yere rahatlıkla girebilir, orada olup biten her şeyi görüp dinleyebilirim," derdim.

İşte şimdi karşımda Karı Şefik vardı. Olmayacak bir şey olmuş, Şefik karasineğe dönüşmüştü. Üstelik konuşup anlayabilme yeteneğine sahip bir karasinekti.

"Şefik," dedim.

"Buyur ablacığım."

"Sana bir görev vereceğim ama yemin vereceksin bana; bu yalnızca ikimizin arasında kalacak. Sen de sonra unutacaksın tamam mı?"

"Tamam ablacığım söyle, ne istersen yapayım," dedi Karı Şefik, arka ayaklarını kanatlarının üstünden şöyle bir geçirip onların tozunu alıverdi.

Bir kâğıt parçasına bir şeyler yazıp Şefik'in görebileceği bir şekilde tuttum.

"Kâğıtta bir adres var, okudun mu?"

"Dur ablacığım, daha tam okuyamadım," dedi.

"Okudun mu şimdi?"

"Okudum."

"Tamam öyleyse. Buraya gideceksin. Gir apartmana. Çık kâğıtta yazan numaraya. Evin içinde bir dolan. Olan biteni gelip bana haber vereceksin, tamam mı?"

"Oldu ablacığım," dedi.

"Adres aklında mı?"

"Aklımda."

"Hadi, yolun açık olsun!" dedim.

Karı Şefik uçarak, Beğendik Mağazası'nın alt katına doğru gitti. Bir an içinde kalabalığa karışıp yok oldu."

Kasanın önündeki kuyruğa girip ödemeyi yaptım.

Yemliha aşağı kapıda bekliyordu beni.

"Mağaraya elektriği çektirdin mi?" diye sordum.

"Çektirdim. Kolay olmadı ama," dedi. "Çok uğraştılar."

"Fiş yapıldı mı?"

"Üç tane fiş yaptırdım."

"Ne gibi bir zorluk çıktı?"

"İskân ruhsatı sordular, neyse Mernuş idare etti."

"Tamam, iyi öyleyse, televizyonu götürelim."

Yirmi dakika sonra Eshab-ı Kehf Mağarası'nın önündeydik. Taksinin bagajındaki televizyonu dışarıya çıkarttık.

"Yavaş ol, yavaş..." diyordum Yemliha'ya. Gözlerim kovuğu görmekte gene güçlük çekiyordu; bir an için mağara yok olmuş sandım, ne tuhaf şey; ilk bakışta göremiyordum onu bir türlü. Sanki bir süre sonra gözüm ya da beynim ne olduğunu bilmediğim bir şeye alışıyor, mağaranın karanlık girişi, gözümün önünde beliriyordu.

Televizyonu mağaradan içeriye soktuk.

Titrek çıra alevinin aydınlattığı altı soluk yüz merak ve heyecanla bizi bekliyordu.

"İlkin şu çırayı söndürelim. Yemliha, sen lambayı fişe takıver," dedim.

Yemliha, getirdiğim ayaklı lambayı, köşedeki yeni yapılmış fişe taktı. 100 mumluk ampul, o zamana değin güneş ışığı görmemiş olan mağaranın içini birdenbire havada savrulan bir akkor gibi aydınlatıverdi. İnanılacak bir şey gibi değildi bu, sanki bir mucizeydi; içinde asırların izini barındıran mağara en ufak çatlaklarının içine kadar aydınlanmıştı; yüzyıllar bir anda sanki geriye gidip kaybolmuş, sonra birdenbire yeniden gelip mağaranın aydınlanmış duvarlarına yerleşmişti. O karanlık kovuk genişlemiş, uçsuz bucaksız bir mekân olmuştu; ışık her şeyi bir anda değiştirmiş, mağaranın içine gizlenen uzun yüzyıllar, yıkılan iskambil kâğıtları gibi oraya buraya saçılmıştı.

Şaşkınlıkla aydınlanan mağaranın içine, duvarlarda bir o yana bir bu yana koşuşan örümceklere, ışığın gücü ile gizemini yitirip dağılan örümcek ağlarına, duvarların nemli kısımlarındaki yosunların koyu yeşiline, tavandaki çıranın isine, taşların o zamana değin hiç görmediğim değişik damarlarına bakıyordum.

Mağaranın ortasında oturan altı kişi heyecanla ayağa fırlamışlardı; köpek kıvrıldığı yerden kalkmış, ulumaya başlamıştı. Yemliha şaşkındı; herkes ilk kez görüyormuşçasına birbirine bakıyor, şaşkınlık içinde bir o yana bir bu yana koşuşuyordu. Güçlü ışığın altında bu yedi mağara insanının solgun renkleri, sırtlarındaki giysilerin yüzyıllarca durmaktan eskimiş olduğu, renklerinin belirsizleştiği daha bir anlaşılır olmuştu; hayret içinde birbirlerine bakıyorlar, ilk kez görüyormuşçasına saçlarını, sakallarını elliyorlardı. Bir an için bir endişe sardı içimi; acaba bu yedi insanın

yüzyıllardır içinde bulundukları bu karanlık dünyayı birdenbire aydınlatmakla iyi mi etmiştim, yoksa onları içinde bulundukları o karanlık, rüya boyutundan çıkartıp 100 mumluk bir ampulün ışığı ile aydınlatarak erişilmez bir gizi bir anda yok mu etmiştim?

"Rahatsız mı ettim sizleri? Eğer öyleyse bağışlayın beni. Söndüreyim bu ışığı," diye seslendim.

"Hayır, hayır!" diye bağırdılar bir ağızdan. "Bu aydınlığı istiyoruz!"

Mernuş dedi ki;

"Bu ışık bize yaşadığımızı bir kez daha anımsattı."

İçim rahat etmişti. Bir köşeye ilişip aydınlığın onlarda uyandırdığı heyecanın yatışmasını bekledim.

Yemliha ben görmeden televizyonu fişe takmıştı. Kumandanın düğmesine dokunduğu an ekran canlandı. Mağaranın içinde herkes birden geriye çekilmişti.

Ekranda bir Amerikan filmi süregeliyordu; bir at kişnedi, bir silah patladı, bir adam kanlar içinde yere düştü.

Mağaradakiler dehşetten donakalmış, gözlerini ekrandan ayırmadan öylece bakıyorlardı.

"Korkmayın!" diye bağırdım. "Korkmayın bu gördüklerinizden. Onlar yalnızca birer görüntü. Artık dağdaki çoban bile televizyon izliyor, alışın buna!"

Sesim biraz yatıştırmıştı onları, dönmüş bana bakıyorlardı şimdi.

Onlara karşı sonsuz bir şefkat ve acıma duygusu tüm benliğimi kaplamıştı; her biri akıl almaz bir mucizenin parçası olan bu insanlar pek çok şeyi bilmiyorlar, yenilikler karşısında ürküp şaşkına dönüyorlardı.

Ekranda bir silah daha patladı. Sesi mağaranın içinde yankılandı. Düğmeye dokundum. Görüntü yok oldu.

Gene şaşırmışlardı, aralarında bağıra bağıra konuşuyorlardı.

"Alışacaksınız," dedim. "Tüm bunlara alışacaksınız. Bu dünyaya uyandınız. Artık bu uygarlığın bir parçasısınız."

... Bodrum Gölköy'de Antik'te oturuyordum. Ağustos sıcağı bastırmıştı; Antik tıklım tıklım doluydu. Köşedeki çardağın altındaki yuvarlak oyun masalarından birinde yer bulmuştum kendime. Yeşil bir gölgenin içindeydim; başımın üstündeki çardağı oluşturan iki ayrı cins asma, yaprakları yeşilli beyazlı bir sarmaşığa sarılmış, aralarına giren bir begonville bütünleşerek içinde bulunduğum bölmenin üstünü pembeli, yeşilli bir şemsiye gibi kapatmıştı. Çevre masalarda iskambil ve taş oynanıyordu; taşların çıkarttığı ses, ağustos böceklerinin tiz gürültülerini bastırıyor, bira içen mayolu kadınlar, kırmızı ojeli, uzun tırnaklı parmakların arasında tutulan sigaralar, iskambil kâğıtları, çevrede dolaşan garson, masamın üstünden delice uçup giden bir eşekarısı, kulağıma dolan kahkahalar, öksürük sesleri, anlatılan bir dedikodunun havada uçuşan bir mırıltı şeklinde duyulması, havadaki parfüm ve güneş yağı karışımı bir koku, karıştırılan fişlerin çıkarttığı iç rahatlatan plastik bir ses beni bir an için oyalamıştı. Tıklım tıklım insan dolu bu setli ve çardaklı bahçede, çevremdeki oyuncuları izleyerek çayımı yudumluyordum.

Arkamda tahtadan yapılmış, genişçe bir bar vardı; ama boştu; bu merdivenli bahçenin müdavimleri kumarın o tılsımlı dünyasına dalmışlar, arada çalan cep telefonları ile konuşuyorlar, sigaraların biri yanıp biri sönüyor; o tepedeki asmaların, sarmaşıkların ve daha başka birtakım etli yaprakların, kurumuş begonvillerin saydamlaşmış bej çiçeklerinin oluşturduğu bu eşsiz serinlik ve yeşil dünya-

nın içinde, Bodrum'da oyun oynayarak yaşanan bir öğle sonrasının tadını çıkartıyorlardı.

Arada bir tepsi üstünde gezdirilen bardakta çaylar masalara dağıtılıyor, şişman bir kadın, evinde pişirip satmaya getirdiği dilim dilim çikolatalı kekleri, ıspanaklı, patlıcanlı ve peynirli börekleri, dereotlu poğaçaları naylon poşetlere koyup isteyenlere veriyordu.

Herkes kendi dünyasındaydı; kumarın yarattığı bu devinimi, fişlerin ve taşların çıkarttığı sesleri severdim; kulağıma yarım yamalak ulaşan konuşmaları dinleyerek, tam yanımdaki masada oyun oynayan, göz kapakları şiş, siyah mayolu, oldukça kilolu bir kadının, röfleli saçlarını arkaya tutturduğu dişli kıskaca, beline sardığı yosun yeşili dallı parçaya, ayağındaki altı kalın poliüretan terliklere, karşısında oturan sakallı, şortlu adama bakıyor, hoşuma giden bu kalabalığın eğlenirken çıkarttığı değişik sesleri dinliyordum.

Sanki deniz tarafından hafif bir rüzgâr, bir dal kıpırtısı meydana gelmişti ya, çevremdeki kalabalığı, tutulan hesapları, çardağı oluşturan o yeşil yapraklardan oluşan güzelim örtüyü aşıp da bana ulaşamıyordu; karşımdaki şişman sarışının yüzünde görebiliyordum serinliğin izlerini; yeni bir sigara yakmış, iki göğsünün arasında biriken ter damlacıklarını özenle kurulayarak derin bir nefes almıştı. Kazanıyordu; şans ondan yanaydı, anlamıştım. Sigarasını bir meme emer gibi emiyor, gözlerini masadan ayırmıyordu.

Yan masada oyun oynayan bir başka kadın dikkatimi çekmişti şimdi. Uzun sarı saçları, hafif çöküк yüzü, açık renk gözleri Aşo'yu anımsatmıştı bana. Yorgun olduğu zamanlar uykusuzluk yüzüne yerleşir, Aşo da böyle hafif yorgun ve çöküк görünürdü bazı günler.

Düşüncelere daldım.

Bir gece zamanı telefonum çalmıştı, televizyonun karşısında pinekliyordum; o, yerden üç ay kalkmayan kar henüz yağmaya başlamamıştı; ama Ankara'ya kış geliyordu, havadan hissediliyordu bu; karanlık erken çökmeye başlamış, arada insanı ürperten bir rüzgâr esiyordu.

Ahizenin öteki ucunda Aşo vardı. Ağlayarak konuşuyor, bir şeyler söylüyor, beni çağırıyordu.

"Sapık! Sapık saldırdı bana! Öldürüyordu beni. Çantamı almaya çalıştı. Uzun süre boğuştum onunla. Çantamı vermedim. Her yanım kan içinde! Dış kapının önünde yakaladı beni, arkamdan geldi. Çantayı vermeyince başımı merdivenin tırabzanlarına vurdu. Zor girdim içeriye. Yetiş!"

"Polise haber verdin mi?"

"Polis geldi. Yetiş, ölüyorum! Başımdan çok kan akıyor!" diye ağlıyordu Aşo.

Koşarak sokağın karşı tarafına geçmiş, Aşo'nun apartmanına uzanan merdivenleri atlayarak inmeye başlamıştım.

Dış kapının önünde, bir yerde kan lekeleri vardı; tüylerim ürpermişti birdenbire. Kapının camı da kanlıydı; zile dokundum, yukarısı hemen açıldı. Asansörün zeminine de kan damlamış olduğunu dehşetle gördüm.

Aşo'nun sokak kapısı açıktı. Evin içi tıklım tıklım doluydu. Kapıcı bir köşedeydi, gözlerini fal taşı gibi açmış, odanın içinde konuşulanları dinliyordu. Karşı komşu, yandaki daireye yeni taşınan kiracılar, üst kattaki eski hariciyecinin karısı, kim olduklarını bilmediğim iki delikanlı kapının ağzında duruyorlardı.

Aşo koltukta oturuyordu. Gördüğüm manzara ürkütücüydü. Sağ kaşının üstü patlamış, kanıyordu. Uzun platine saçının sağ tarafı kandan kıpkırmızı olmuş, yarısı yüzüne yapışmıştı. Çorabı kaçmıştı, pasajdan yeni aldığı bluzunun önü tüm kan olmuştu, uzun deri paltosu koltuğun üstüne rastgele atılmıştı. Çantasını sımsıkı elinde tutuyordu. Güç toplamak için bir bardak viski içmiş olduğunu tahmin ediyordum; boş bir viski bardağı yanı başında duruyor, iki polis Aşo'nun karşısına oturmuş ifadesini alıyor, ona birtakım şeyler soruyorlardı. Bir an için sakin gibi görmüştüm onu, beni görünce birden gene heyecanlandı, ağlamaya başladı. Sağ eli, tırnaklarının içi kan olmuştu.

"Sapığın kepini tutup çektim. Aldım onu," dedi bana. Elinde lacivert bir şapka tutuyordu.

Yavaşça uzanıp onu elinden aldım. Şapka terden ıslanmıştı; polis sorgusunu tamamlamak üzereydi.

Aşo saldırganın yüzünü görememişti; uzun boylu ve genç biri olduğunu, merdivenlerden birdenbire bir rüzgâr gibi inip üstüne çullandığını anlatıyordu.

Aşo bu saldırıyı hiçbir zaman unutmadı. Kaşının üstündeki derin yarığa, o gece bir hastanede sekiz dikiş atılmıştı; yarası iyileşip yüzü eski haline döndükten sonra bir sabah gidip saçlarını kahverengiye boyattı. Sapığın yeni baştan onu bulup platine saçlarının renginden tanımasından korkuyordu. Evden kolay kolay dışarıya çıkamıyor, kapının önündeki merdivenlerin oradan yalnız başına geçemiyordu.

Olayın şokunu atlatmıştı, ama saldırganın kimliği, nereye saklanıp da Aşo'nun eve gelişini beklemiş olabileceği ile ilgili pek çok varsayım yürütüyorduk. Girişteki merdivenin altında bir boşluk bulmuştum ben.

"Seni öldürecekti Aşo. Bıraksaydın çantayı," diyordum. Geceler boyunca olayı konuşuyor, çeşitli varsayımlar yürütüyorduk.

Konuştukça rahatlıyordu Aşo. Konuşmasa büyük bir çöküntü geçirebilir, bu saldırının ruhunda yarattığı o derin izi hiçbir zaman atmayı başaramayabilirdi. Biliyordum bunu.

Ben eve giderken pencereye çıkıp arkamdan bakıyor, ben sokağın köşesinde kaybolunca ya değin oradan ayrılmıyordu.

Aylı gecede, lambaları yanmayan sokakta hızlı hızlı yürür, ağaçların karanlık gölgesine gire çıka evime varırdım. Aşo'nun pencereden bakan yüzü gittikçe küçülür, bir eski zaman kadınının boynundaki cameo pandantifinin üstündeki beyaz bukle saçlı, uçuk bej renkli yüzlü, ufacık bir kadın resmine dönüşürdü ben ondan uzaklaştıkça.

Aşo'yu belki de bu dünyada bir daha hiç göremeyeceğimi düşündükçe içimi sonsuz bir hüzün kaplar, geçen kışı düşünürüm; sokak kapılarının önünü kaplayan, o hiç erimeyen, fil sırtı gibi parlak buz tabakalarını... Çabucak bastıran geceyi ve uyanılan karlı, beyaz sabahları.

Antik'te, beni sarıp sarmalayan, kucağına alıp bir an içinde başka dünyalara götüren o, okey taşı ve fiş sesleri ile karışık yeşil dünyanın içinde oturuyorum. Açık denizden hafif bir rüzgâr esiyor; oyun oynayan kalabalığın, etrafta dolaşan garsonun, yaşlı barmenin, kek ve poğaça satan köylü kadının, tek gözü kör bir kedinin arasından sıyrılıp geçerek bana ulaşıyor, saçlarımı dalgalandırıyor.

Çevrede uçuşan sineklere dikkatle bakıyorum. O yok meydanda. Hiçbirisi o değil. Karı Şefik meydanda yok. Bö-

rek satan kadından bir dilim peynirli börek aldım; iki karasinek masaya doğru geldiler. Bakıyorum; bunların hiçbiri Karı Şefik değil.

Tedirgin olmuştum beklemekten. Kalkıp şöyle bir dolaştım çardağın içinde. Yan masadaki oyuncular birisini beklediğimi anlamışlardı; taşlarını yerlerine yerleştirirken, arada göz ucu ile bakıyorlardı bana.

Yolu mu kaybetmişti acaba? Mutlaka yolu kaybetmiş olmalıydı Karı Şefik. Hiçbir zaman yol bulamamıştı, bir yere giderken insanı değişik yollardan dolandırır durur; beni Akköprü'ye götürürken Pursaklar'dan geçirir, Bilkent'e götürürken kırlardan bir yerden dolana dolana gider, deli ederdi.

İşte şimdi de yoktu meydanda; beklemekten sıkılmıştım. Dikkatimi çevremdeki oyunculara da veremez olmuştum.

"Merhaba ablacığım, beklettim mi seni?" diye bir ses duydum başımın üstünden.

Karı Şefik gelmişti. Çardaktan sarkan bir salkım koruğun üstüne konmuş, bakıyordu bana.

"Nerede kaldın Şefik?"

"Ancak gelebildim ablacığım. Buraya düz uçuş yok. Garajların oradan yolu hesapladım. Torba'ya kadar bir minibüsün içinde geldim; Göltürkbükü kavşağından buraya kadar da uçtum, ablacığım," dedi.

"Sana gösterdiğim adresi buldun mu?" diye merakla sordum.

"Buldum," dedi.

"Anlat! Ne gördün orada? Girebildin mi evin içine."

"Girdim ablacığım, tabii girdim evin içine," dedi Karı Şefik.

"Anlatsana ne duruyorsun!"

Yan masalardan bana dikkatle baktıklarını fark edip sesimi alçalttım.

"Eve sokak kapısından, kapıcı ile birlikte girdim," dedi Karı Şefik.

"Kapıcı tüpü getirmişti. Onun arkasından girdim içeriye."

"Allah Allah, ocak mı tüplüymüş acaba?"

"Evet ablacığım. Ocak tüplüymüş."

"Sonra?"

"Sonra bir temizlikçi kadın vardı içeride. Camları siliyordu. Gittim, salondaki koltuğun üstüne kondum."

"Evin içinde kimler vardı?"

"Hiç kimse yoktu ablacığım. Bir hizmetçi vardı, bir de ben. Hizmetçi camları şişirerek, çarçabuk silip bitirdi. Geçti telefonun başına. Başladı konuşmaya. Ben orada koltuğun üstündeki yerimden dinliyordum onu. Dostuyla konuşuyordu, anlamıştım.

"Evde başka kimseyi görmedin mi?" diye sabırsızlıkla sordum.

"Kadın telefonda dostuyla konuşuyordu, söyledim ya ablacığım. Açık saçık şeyler anlatıyordu dostuna. Dinlerken yüzüm kızardı vallahi. Kadın azgın. Bir süre sonra kapı çalındı, kadın koşarak gidip açtı. Dostu gelmişti. Ayı gibi bir herif. Çam yarması gibi ablacığım. Kamyoncuya benziyordu. Karıyı koltuğun üstüne deviriverdi. Zor kaçtım, eziliyordum altlarında," dedi.

Neler anlatıyordu Karı Şefik, kafam karışmıştı.

"Girdiğin evde bir kadın, çocuklar olacaktı, göremedin mi onları?" diye sordum.

"Evde temizlikçi kadından başka hiç kimse yoktu, dedim ya," diye yanıtladı beni Karı Şefik.

"Kaç numaralı daireye girdin sen?"

"Sen bana 12 numara demiştin ya ablacığım."

"Yanlış yere girmişsin!" diye bağırdım. "16 numara demiştim sana!"

"Hay Allah," dedi Karı Şefik. "Kâğıda yazdığın numarayı 12 gördüm ben."

"Yanlış yere girmişsin!"

Karı Şefik susuyordu.

Birden,

"Yolda gelirken bir pisliğe kondum. Çok güzeldi," diye mırıldandı.

"Ne?"

"Bir boka kondum. Başka arkadaşlar da vardı."

"Sus!" diye bağırdım. "Sus! Hem bir şey beceremedin, hem de saçmalıyorsun. Sus!"

"Saçmalamıyorum," dedi Karı Şefik. "Alt tarafı bir karasineğim ben."

Derin bir suskunluğa bürünmüştü.

...Şu gece zamanı, bir yelpaze gibi elimde. Bir açıyorum, bir kapatıyorum onu. Benim olan sokaklarda yürüyorum gene; fersiz ampullerle aydınlatılmış taksi duraklarını geçiyorum, bu bozkır kentinin ıssız gecesini içime çekiyorum, benim insanlarımı düşünüyorum, hepsi yataklarında uyuyorlardır şimdi. Şu aysız gecenin içinde bir yerlerde; havada, yerden biraz yüksekte dalgalanır, birbirine karışır durur rüyaları; elimi uzatsam tutabilirim hepsini, başımın üstünde bir yerde hafif hafif dalgalanıp dururlar, karanlık

bir sonbahar denizinin dibindeki yosun tarlaları gibi usul usul sağa sola oynaşırlar. İşte ben, bu rüya denizinin biraz altında bir yerde yürüyorum insiz cinsiz, karanlık sokaklarda; yürürken ayağımla usulca bir taşa vuruyorum, benim insanlarımı düşünüyorum.

Bütün telefon seslerini severim ben, çaldığım bir kapının ardından duyulan ayak seslerini, yolda yürürken adımın çağrılışını, kapı zillerinin yankılarını, bir taksinin içinde yaşanan kısacık, özel bir zamanı, evimin kapısını anahtarımla açmayı, Refik Belendir Sokağı'nı, bir fincan Türk kahvesini, Aşo'nun evinin ziline üst üste basmayı, kimi zaman da bana sunulan bu yalnızlık şarabını düşüncelere dalarak içmeyi severim ben.

Yalnızlık şarabı...

Tüm bunları ve bir arada anneciğimi düşünerek evimin sokağının köşesine varmıştım.

Neden gece zamanı yitirdiğim sevgili insanlarımı daha çok düşünürüm ben; annem ki şu bozkırın gecesini hiç bilmez; birdenbire aklıma geliverir, gözlerim yaşla dolar. Onunla son defa telefon konuşmamda İstanbul'dan aramıştı beni.

"Senin için yaşıyorum, biliyor musun? Senin için yaşıyorum," demişti.

Yalnızlık şarabını içince böyle oluyor işte insan; aslında bu şarap dokunuyor bana, hüzünleniyorum, yarı hasta ediyor beni; nerede benim insanlarım? Yalnızlık şarabının şişesini fırlatıp atıyorum kaldırımın kenarına.

Karanlık gecenin içinde patlıyor sanki şişe, bin parça oluyor; şarap akıp gidiyor kaldırımdan aşağıya. Bir daha içmeyeceğim onu, bu şarap dokunuyor bana, hasta ediyor beni.

Bilmem ki kim veriyor bu yalnızlık şarabını bana.

Kimi gece, sokaklarda dolaşırken elimde buluveriyorum şişesini. Öyle, tutuşturuvermişler elime gene, tıpasını açıp bir yudum alıyorum ondan; yahu kim veriyor gece zamanı elime şu yalnızlık şarabını? Bu şarap bana yaramıyor, dokunuyor, hasta ediyor beni diyorum.

Gece zamanı nereden buluyorum ben bu şişeyi, bu şaraptan neden içiyorum bilmiyorum.

Alın elimden şu şişeyi arkadaşlar! Elimden alın da, başka bir yere koyun şu yalnızlık şarabının şişesini.

Tuttu beni, hasta oldum, ağlıyorum.

Alın bunu elimden arkadaşlar. İçirmeyin bana yalnızlık şarabını.

Eski günler... Hey gidi eski günler.

Koşarak merdivenlerden yukarıya çıkıyorum; Leziz Teyze'nin ruhu sıyrılarak önümden kaçıyor, kapının arkasında bir yerde yok oluyor; kedi Felix bir ağaç kökü gibi ayaklarıma dolanıyor, neredeyse düşeceğim.

"Bak, bugün ne aldım Tunalı'dan," diyor Aşo. Tütün renkli bir bluzu üstüne tutup gösteriyor bana.

Elimdeki yalnızlık şarabının şişesini kapının yanındaki ayakkabılığın üstüne koyup giriyorum içeriye.

Unutuyorum onu orada. Bir daha da hatırlamıyorum.

"Bugün bir tuhaflık var. Leziz Teyze'nin ruhu çok görünüyor," diyorum.

"Mutfakta bulaşık bıraktım, ondandır. Deterjan bitmiş," diyor Aşo.

Leziz Teyze'nin ruhunun birikmiş bulaşıkları, ocağın üstüne taşmış kahvenin izini ve hamamböceklerini sevmediğini biliyorum.

Ben geçen gece yalnız başımayken, Aşo'ya saldıran sapığı düşündüm. Çok değişik bir varsayım geldi aklıma. Aşo'nun kapının önünde indiği taksinin şoförü, arabayı apartmanın az ilerisinde park edip başına kepi geçirerek koşup apartman kapısından içeriye girmek üzere olan Aşo'ya yetişmiş, arkasından sarılıp elindeki çantayı almaya çalışmış olabilirdi.

Saldırganın başında bir kep olması, ter içinde koşarak bir yerden gelmesi, Aşo'nun anlattıklarına göre yüzünü hiç göstermemesi aklıma bunları getirmişti.

Aşo takside gelirken çantasını kucağında sımsıkı tutuyormuş. Bana, dikiz aynasında gözlerini gördüğü şoförün bakışının onu tedirgin ettiğini ve bu yüzden arabada bir sigara yaktığını söylemişti.

Sapık merdivenlerin alt bölümünde bana da büyük bir rahatlıkla saldırabilirdi. Karanlıkta ruhum yarı çıplak dolaşıyordum sokaklarda, o kapıdan kaç kez girip çıkıyordum, aklıma hiçbir zaman korkmak gelmiyordu. Ne tuhaf şey, sanki karanlığa, geceye ve onun içinde barındırdığı tüm kötülüklere karşı şerbetliydim. Korkmak aklıma bile gelmiyordu. Gecenin bir parçasıydım ben; karanlık sokakların, kuytu apartman girişlerinin, sarhoş naralarının, yol kenarlarındaki çöplerin içinden kor gibi yanan gözlerle dışarıya atlayan kedilerin, çok uzaklardan bir yerden yankılanan bir bekçi düdüğünün, bulutun arkasına girip çıkan yarım ayın, pencerelerden dışarıya yansıyan uçuk portakal renkli ışıkların, arnavut kaldırımlarının bir parçasıydım ben.

Bunu biliyordum.

Sabahçı kahvelerindeki o yarı karanlık düzenin, pencerelerin dışında sabahın olmasını bekleyen saksı çiçeklerinin bir parçasıydım. Yalnız başına yatak odalarında soyunan geçkince kadınların sutyen askılarının arasından taşan

yorgun etlerinin, bir hasta için cezvede kaynatılan nane limon kabuğunun, bir yatalağın ördek içindeki sarımtırak idrarının, kristal şampanya bardaklarının incecik kenarlarına vurup bembeyaz gerdanlarda yankılanan şuh kahkahaların, içi likörlü bir çikolatayı ısırmış kiraz dudaklı bir ağzın uzun uzun öpülüşünün, bir kapıcı dairesinden dışarıya, katı toprağa akan sabunlu suyun bir parçasıydım.

Artık bunu biliyordum.

Gece karanlığında bir yan sokağa saptım. Yüreğimde tuhaf bir hafiflik, beynimde bir boşluk; sanki içkiliymişim gibi hafif bir dönme var başımda, tüm günlük düşüncelerimden arınmış bir haldeyim; kafama takılan pek çok soru önemini yitirmiş gibi, alışık olmadığım bir durumdayım, birden fark ettim bunu.

Nereye gittiğimi, ne aradığımı, ne istediğimi bilmez bir halde öylece yoldan aşağıya doğru yürüyordum. Çevrede in cin yok. Gece karanlık, ay batmış. Düşünceler gelip geçiyor kafamdan, hiçbiri önemli değil; uyurgezer gibiyim; her zaman yaşamadığım bir haldi bu, kendimi dinlemeye başladım.

Aşo geldi aklıma bir an, boş verdim onu da; içinde yürüdüğüm sokağı tanımamıştım, kentin yukarı kısımlarında bir yerde olmalıydım; saat kaç olmuştu acaba, saatime bir göz attım. Bileğim boştu, saatimi takmamıştım. Bu tuhaf olay bir an düşündürdü beni, çünkü saatimi hiç kolumdan çıkartmam. Düşmüş olmalıydı saatim, bir yerde düşürüp kaybetmiştim onu. Bir an Bodrum'u, masmavi denizi, çok sevdiğim Gölköy'ü, altında oturduğum, aşağıya doğru üzüm salkımları sarkan yeşil çardağı düşündüm; evimin bahçesi şöyle bir hayal gibi gelip geçti gözümün önünden. Kapının iki yanında duran toprak saksıları görür gibi oldum.

Tuhaf bir durumdaydım, fark etmiştim bunu.

Nasıl anlatsam? Pek bir şeye yoğunlaşamıyordum, uyku öncesi ya da uyandığım zamanki halim de değildi bu, gün ortasında hiç böyle olduğumu anımsamıyordum, gece düşlerimde ise bambaşka olurdum, yaşamın kendisi kadar canlıydı onlar; oysa canım çekilmiş gibi, rastgele bir sokaktan aşağıya doğru yürüyordum ve hiçbir beklentim yoktu.

Birden içinde bulunduğum ruh halini tanımlayacak cümleyi buluvermiştim. Hiçbir beklentim yoktu.

Bir umut, bir düşünce, bir beklenti filizlenmiyordu beynimde; ruhumdaki garip fırtınalar dinmiş gibiydi; limana çekilmiş, içinin tüm insanları, tayfası, mürettebatı boşaltılmış bir gemi gibiydim. Işıklarım da söndürülmüştü.

Birden baştan aşağıya ürperdim. Bir şey gelmişti aklıma, sanki birtakım şeyleri anlar gibi olmuştum.

Korkudan titriyordum şimdi, sanırım kan hücum etmişti yüzüme, bir ayna bulup bakmalıydım.

Adımlarımı hızlandırdım. Yutkunmakta güçlük çekiyordum, elimle saçlarıma dokundum, her zamanki gibi güzel taranmışlardı, hafif bir sprey kokusu parmaklarımın ucuna yapışmıştı sanki. Aceleyle çantamı açtım, ellerim titriyordu, bozuk paralar kaldırım taşlarının üstüne saçıldı.

Arkamda ayak sesleri duydum, çarçabuk dönüp baktım; Karı Şefik bana doğru geliyordu. Üstünde renksiz tişörtü, altında her zaman giydiği pantolonu vardı. İnce bıyıkları hafif aşağıya düşüktü, ona baktığımı görünce gözleri parladı.

"Şefik!" diye bağırdım.

"Buyur ablacığım, bir şey mi oldu?" diye sordu. Yanıma gelmişti.

"Şefik!" dedim. "Korkunç bir şey fark ettim. Nasıl söyleyeceğimi bilmiyorum."

"Nedir o? Söyle ablacığım," dedi Şefik.

"Ben... Ben galiba öldüm."

Düşünmeye korktuğum cümle dudaklarımdan dökülüvermişti.

Karı Şefik bir an durup bana baştan aşağıya baktı.

"Nereden anlıyorsun öldüğünü?" diye merakla sordu.

"Bilmiyorum. Bir an öyle hissettim. Anladım bunu. Birdenbire. Anlatması çok güç. Ölmüşüm besbelli."

"Ölsen duyardım," dedi Karı Şefik. "Duyulurdu yani."

Dikkatle baktım ona.

"Duymadın mı böyle bir şey?"

"Hiç duymadım ablacığım," dedi. "Hem hiç de bir ölüye benzemiyorsun. Birazcık rengin sararmış, hafifçe de terlemişsin ama iyi görünüyorsun."

Bana yaklaşıp sağ elinin işaret parmağı ile hafifçe omzuma dokundu.

Elektrik çarpmış gibi titredim.

"Ölmemişsin ablacığım," dedi Karı Şefik. "Bir şeyin yok senin. Evham."

"İnsan 'öldüm' diye evhamlanır mı hiç?"

"Demek evhamlanıyormuş," dedi Karı Şefik. "İyisin. Zımba gibisin. Nereden çıktı bu?"

"Bilmiyorum. Birden tüm yaşamsal dürtüler çekiliverdi içimden sanki, beklentilerim bitti, bir hafiflik, beni sıkan bir özgürlük duygusu duydum..."

"Sinirlerin bozulmuş. Yalnız kalmışsın sen," dedi Karı Şefik.

Birlikte yoldan aşağıya doğru yürüyorduk.

"Nüfus kâğıdın çantanın içinde mi?" diye sordu.

"Ben de ona baktım az önce. İşte burada nüfus kâğıdım."

"Ölmüş filan değilsin. Yaşıyorsun, ablacığım," dedi Karı Şefik. Bir yandan da ona uzattığım nüfus kâğıdını evirip çeviriyordu. "Takma kafana böyle şeyler. Yalnız kalıp sıkılmışsın."

"Belki de..." diye mırıldandım.

Yüreğim hızlı hızlı çarpmaya, beynimin içinden binbir düşünce yeni baştan büyük bir hızla geçmeye başlamıştı.

Çok uzaktan, bilinmeyen bir yerden atılmış bir ok gibiydim; yaşamın içine yeni baştan girmiş, 'hayatım' dediğim o yazgı dizisine, beni oluşturan ruh ve bellek haritasına, o karmaşık anı yumağına yeniden saplanmıştım.

"Evet, yaşıyorum," diye mırıldandım.

Fişe takılmış bir aygıt gibiydim.

"Tabii yaşıyorsun. Nereden çıkartıyorsun böyle tuhaf şeyleri?"

Döndüm Karı Şefik'e:

"Niye tuhaf olsun böyle bir şey? İnsanlar ölmüyor mu?" diye sordum.

Karı Şefik bana dik dik baktı.

"Başka şey anlat ablacığım. Nereden çıkarttın bu konuyu?" diye söylendi. "İçim karardı."

"Haklısın. Ama bir an için, bir şey oldu. Eminim bundan. Ruhum sanki bir an bedenimden çıktı, sonra yeniden girdi," dedim.

"Okuduğun şeyler..." diye mırıldandı Karı Şefik.

"Senin sözüne inanabilir miyim?"

"İnanabilirsin. Yaşıyorsun, hiç ölmedin," dedi Şefik.

"Sağ ol," dedim.

Yanı başımda yürüyen şu çağanoz gibi herif rahatlatmıştı beni.

Hayatın içindeydim ya, şimdi de binlerce düşünce kafamın içine hücum etmeye başlamıştı. Güzel bir duyguydu bu; beni her zaman sıkan bu düşünce yağmurundan, bu sağanaktan hoşlanmıştım bu kez. Ödenecek faturalar, birtakım aidatlar, yakıt paraları, arabanın kaskosu, aklıma ilk gelenler arasındaydı. Yeni baştan Bodrum'u özlemeye başlamıştım; bir an içim kuşku ile doluverdi, acaba yokluğumda Bahçe Adamı yeniden bahçeye girip yerleşmiş miydi? Belki gene Laetitia Casta'nın dergiden kesilmiş renkli fotoğrafını okaliptüs ağacının gövdesine çivilemiş, şu anda tüpün üstünde çayını demliyor; arka duvarın dibindeki acem borusunun altına yerleştirdiği iki kat minderinin üstüne oturmuş, bacak bacak üstüne atıp bir sigara yakıyordu.

Benim olan bir şeyin, bambaşka bir insan tarafından bu denli benimsenmiş olması inanılmayacak bir biçimde tedirgin ediyordu beni; benim bahçem onun da bahçesiydi sanki. Bu düşünceye dayanamıyordum işte!

Yaşıyordum, ölmemiştim. Artık emindim bundan. Bu yaşama ait duygular sarıp sarmalamıştı beni yeni baştan; çok uzaklardan bir yerden atılan o ok, yerini bulmuş, ruhumu, belleğimi, iç dünyamı oluşturan o labirentin tam orta yerine gelip saplanmıştı.

O atılan ok bendim; yaşamım dediğim o çetrefilli ya da dümdüz haritanın belirli bir yerine saplanmıştım, yaşamaya devam ediyordum.

Kendime gelmiştim şimdi, çevreye bir göz attım; kentin üst taraflarında, Gaziosmanpaşa sırtlarında bir yerlerdeydik.

"Nereye gidiyoruz ablacığım?" diye sordu Karı Şefik.

"Bekle, şimdi görürsün," diye yanıtladım onu.

*

... Ramazan'da Aşo'yu alır, Kızılay'a, Konur Sokak'ın oralara inerdim kimi zaman. Kış günü hava erken kararır, iftardan yarım saat kadar önce sokaklar birden boşalır, etrafta kimsecikler olmazdı.

Sokaklardaki iftar saatinden önceki bu boşluk ile top atıldıktan hemen sonraki, çevreyi birden dolduran o kalabalık hoşuma giderdi.

Karanfil Sokak'ın köşesindeki iki kapılı bir cafede oturur, sıcak peynirli pide yer, üstü tarçınlı salep içerdik.

Ucuz giysiler satan dükkânlara girip çıkar, parmaklarımızda birtakım yılan şekilli yüzükler dener, demirlere asılı rengârenk, plastik anahtarlıklara bakar, her gün gezmekten hiç bıkmadığım kitapçı dükkânlarına dalardık.

Değişik kitaplar çekerdi Aşo'yu; haremdeki sultanların gizemli yaşamları, eski zamandan kalma bir polisiye kitap, Mısır'ı ve firavunları anlatan bazı kalın, parlak kaplı kitaplar en çok dikkatini çekenler arasında olurdu. Köşede dizili kartlara ve müzik kasetlerine de bir göz attıktan sonra çıkardık kitapçıdan.

"Hadi gidelim Aşo, Kızılay'a gidelim," derdim.

Birkaç sefer, "Boş ver, ben gitmeyeyim; kalayım," dedi.

"Niçin? Çık dışarıya açılırsın."

"Aman Serra, nerem açılacak benim? Zaten açılacağım kadar açılmışım. Cepte para yok, hiçbir şey almadan dolaş dolaş; içim sıkılıyor," derdi.

Aybaşlarında Aşo'nun morali bozuk olurdu. Onu sıkıştıran alacaklı telefonları canını sıkar, umutsuzlaşır, hiçbir şey yapmak istemezdi.

Böyle zamanlarda onu arayıp canını büsbütün sıkmaktan kaçınırdım. İkimiz de bir mucize bekliyorduk. Aşo'nun durumunu düzeltecek, onu ferahlatacak bir mucize! Haciz memurlarının ayağına dolanacak bir mucize!

Arkadaşım Aşo'yu belki de bir daha hiç göremeyeceğimi; Leziz Teyze'nin ruhunun dolaştığı o salondaki, sarı kıvırcık kumaşla kaplı koltukta bir daha hiç oturamayacağımı; duvarlara asılı, Aşo'nun yaptığı vazoda çiçek ve çıplak kadın resimlerine bir daha hiç gözlerimin dalıp gitmeyeceğini; Bodrum'dan getirdiğim kahve fincanlarında kahve içmeyeceğimi; her yıl bir kış gecesi, cama taş atarak Bingöl'den Aşo'ya gelen Zühtü ile karşılaşmayacağımı düşündükçe içime bir hüzün doluyor, yaşamımın önemli bir parçasının bir defterden koparılarak yırtılıp atılan bir sayfa gibi yok olduğunu düşünerek üzülüyordum.

Evinin önünden geçerken ben, Aşo kalın beyaz perdelerin arasından bana mutlaka bakıyordur. Ama ben onu bir türlü göremiyordum.

Sapığın Aşo'yu hırpalayıp başını demir merdiven tırabzanlarına vurarak kanattığı apartmanın sahanlığı, kapıcı Hakkı Efendi tarafından düzenli olarak yıkanıyor her sabah. Geçen kış gece ayazında buz tutan merdivenler şimdi yaz sıcağında toz içindeler ve su ile ıslatılınca toprak kokuyorlar.

Karı Şefik'le birlikte, yürüye yürüye, Gaziosmanpaşa sırtlarına varmıştık. Yedi Uyuyanlar Mağarası'nın karanlık girişini, o yuvarlak, alçak tavanlı kovuğu hemen görmüştüm.

"Buraya gireceğiz," dedim.

"Nereye ablacığım?" diye sordu Karı Şefik.

"Şu karanlık oyuğu, derin mağara ağzını görüyorsun ya, işte oraya."

Karı Şefik dikkatle gösterdiğim yere bakıyordu.

"Ben pek bir şey göremiyorum ablacığım," dedi. "Şu marketi söylüyorsan, hadi girelim oraya. Yoksa yandaki apartmanı mı söylüyorsun; içi karanlık, kapısı da kapalı."

"Tam karşıda duran mağaranın ağzını görmüyor musun Şefik?" diye bağırdım.

Karı Şefik sesini çıkartmadı. Mağaranın girişini seçemediğini anlamıştım.

"Gel peşimden," dedim.

Başımı eğerek -yavaşça- karanlık ve rutubet kokan mağaradan içeriye girdim. Karı Şefik arkamdan geliyordu. Geçtiğimiz boz renkli, duvarları toprak ve nemli kayalardan oluşan dar koridorun ucunda güçlü bir aydınlık görünüyordu.

Ayak seslerimizi duymuştu Yemliha, koşarak bize doğru geldi.

Mağaranın içi aydınlıktı, altı arkadaş yan yana oturmuşlar, karşıda açık duran televizyonu büyük bir heyecan ile izliyorlardı. Beni görünce yerlerinden doğruldular.

"Çok bekledik seni," diyordu Yemliha. "Televizyonda değişik filmler izledik; arkadaşlar şaşırıp kaldılar. Ben sabahçı kahvesinden biliyorum televizyonu. Akıl almaz büyüklükte şehirlerde geçen filmlerdi; güzel kadınlar, değişik

giysiler, hızlı arabalar vardı. Dışarıdaki gece dünyasından daha ışıklı, hareketli geceler, çok yüksek binalar gördüm; rengârenk ışıklı sokaklar, zaman gece yarısı, otomobil içinde öldürülen adamlar, güzel göğüslü, sarı saçlı kadınlar, kule gibi yüksek aydınlık evler vardı," dedi.

"Amerikan filmi izlemişsiniz," dedim. "Anlattığın gece, Amerikan gecesi."

"Amerikan gecesi mi?" diye sordu Yemliha. Tılsımlı bir şey söylercesine, hafifçe titremişti sesi.

"Amerikan gecesi," dedim.

"Çok güzeldi..." diye mırıldandı. "Amerikan gecesi..."

Karı Şefik'in gözü, mağaranın orta yerindeki televizyona takılmıştı.

"Bak ablacığım, televizyon açık unutulmuş," dedi.

"Gel Şefik, seni tanıştırayım," dedim. Yedi Uyuyanlar'ın bir bir isimlerini sayarak onları Şefik'le tanıştırdım. Karı Şefik, ona uzatılan elleri bir türlü sıkmıyordu.

"Ellerini sıksana Şefik," diye fısıldadım kulağına. "Yedi Uyuyanlar bunlar, şu köşedeki de köpekleri Kıtmir."

"Hani, nerede Yedi Uyuyanlar?" diye sordu Karı Şefik.

İlgilenmişti, mağaranın içine, çevresine bakınıp duruyordu.

"İşte, karşındalar."

"Kimseleri göremiyorum ben ablacığım," dedi Karı Şefik.

"Görmüyor musun onları? Tam karşısında duruyorlar. Yedi tane adam."

"Hiç kimseyi göremiyorum. Sen ve ben varız bu asırlık mağaranın içinde; televizyonda da haberler başlamak

üzere," diye yanıtladı beni Karı Şefik. "Görünürde köpek filan da yok."

Tebernuş yavaşça yanıma yaklaştı.

"Arkadaş göremiyor bizi," dedi.

"Evet," dedim. "Göremiyor sizi. Neden acaba?"

"Biz ilk başta herkese görünmeyiz. Yavaş yavaş görmeye başlar. Ama daha vakit var," dedi Tebernuş.

"Ne oluyor ablacığım, bir şey mi söyledin?"

"Yok bir şey. Şöyle kenara bir yere iliş de Şefik, haberleri izleyelim," dedim.

"Hani nerede Yedi Uyuyanlar?" diye sordu merakla.

"Bir süre sonra gelecekler..."

"Gitmişler değil mi?"

"Gitmişler, yoklar."

"Ben sana demedim mi, mağaranın içi boş," dedi Karı Şefik. Gitti, Mernuş'un yanına oturdu, televizyonu izlemeye başladı.

Yedi arkadaş Karı Şefik'e dikkatle bakıyorlar, kendi aralarında gülüşüyorlardı.

"Bu sesler nedir?" diye sordu Karı Şefik. Yerinden doğrulmuş, mağaranın içini dinliyordu.

"Televizyonun sesi."

"Yok, değil," dedi. "Başka şeyler duydum. Çok yakınımdan geldiler."

"Mağaranın derinliklerinden akan suların, dışarıda uğuldayan rüzgârın sesidir."

"Kimbilir... Belki de," dedi Karı Şefik.

"Amerikan gecesi..." diye mırıldandı yanı başımdan Yemliha.

"Hiç bilmediğimiz, büyülü bir şey bu, değil mi?"

Siyah, coşku dolu, hülyalı gözlerine baktım.

"Evet, büyülü bir şey. Amerikan gecesi..." diye tekrarladım.

"Amerikan gecesi!" diye bağırdı Karı Şefik. Sesi mağaranın içinde yankılandı.

"Nedir Amerikan gecesi?"

Bir an durup düşündü.

"Değişik, rüya gibi bir şey olmalı. Amerikan gecesi," diye kendi kendine söylendi.

Oturduğu yerden, televizyona dalıp gitmişti gözleri.

"Aslında çok saf o da," dedi Tebernuş. "Yavaş yavaş görecek bizi. Temiz bir insan."

"Fazla saf," dedim. "Deli eder onun bu hali beni!"

"Kendi kendine mi konuşuyorsun, ablacığım?"

"Aklıma bir şey gelmişti..."

Karı Şefik birden oturduğu yerden fırladı.

"Şurada bir adam var!" diye bağırdı.

Korkudan rengi sapsarı olmuştu, eliyle Yemliha'yı gösteriyordu bana.

"Yedi Uyuyanlar'dan biri o. Yemliha."

"Az önce yoktu."

"İçeriden geldi."

Karı Şefik rahatlamıştı. Dönüp yerine oturdu. Mernuş'la burun burunaydı. Neredeyse kafaları birbirine değecekti. Henüz göremiyordu onu. Cebinden sigara paketini çıkartıp bir sigara yaktı. Ağız dolusu dumanı Mernuş'un yüzüne üfledi.

Mernuş öksürmeye başlamıştı.

Karı Şefik yerinden doğruldu.

"Birisi öksürdü. Tam kulağımın dibinde. Gerçekten ablacığım; nefesi ensemde hissettim. Ne tuhaf şey, sanki bu mağaranın içinde birileri var," dedi. Sigarasından derin bir nefes daha çekti; dikkatle çevreyi tarıyordu gözleri ile.

"Allah Allah!" diye bağırdı. "Şurada bir gövde görüyorum ama başı yok! Olacak iş değil bu!" diye haykırdı.

Eliyle az ileride oturan Mekselina'yı gösteriyordu.

Ayağa fırlamış, gözleri irileşmişti.

"Başsız bir gövde!" diye bağırdı tekrar.

"Çıkalım buradan! Dışarıya çıkalım. Bu mağaranın içinde tekin olmayan şeyler var!" diyordu.

Mekselina yavaşça kucağında birleştirdiği ellerini çözmüştü.

Karı Şefik bir an donup kaldı.

"Gövdenin elleri çözüldü," diye mırıldandı. Sesi boğazından bir hırıltı halinde çıkmıştı.

"Korkma Şefik, otur," dedim.

"Nasıl korkmayayım?" diye haykırdı. Sesini bulmuştu. Öksürüp pürüzlerini temizledi.

"Şuraya bak ablacığım!" diye bağırdı.

Gösterdiği yerde Meslina oturuyordu.

"Yerde bir çift ayak görüyorum! Eski zaman ayakkabıları giymiş!.. Havada ak bir mintan gözüküyor. İçi boş! Aklımı yitiriyorum herhalde. Buradan çıkmak istiyorum, kaçıp kurtulmalıyım, ablacığım!" diye haykırarak mağaranın çıkışına doğru yöneldi.

"Korkma!" dedim.

"Nasıl korkmayayım?" diye sordu. "Başı olmayan bir gövde, bedeni olmayan bir çift ayak... Havada duran bir mintan. Nasıl korkmayayım?"

"Amerikan gecesi..." dedim.

Bir an dönüp baktı bana. Dudakları titriyordu, ağzı kurumuştu.

"Ben çıkıyorum buradan!" diyerek kendini mağaranın çıkışına doğru attı.

"Bekle beni!" diye bağırdım.

Döndüm Yemliha'ya.

"Korktu," dedim. "Onu çok korkuttunuz."

"Hem temiz ve saf, hem ufak günahları var. Onun için böyle oldu. Parça parça görebiliyor bizi," dedi Yemliha.

"Ben gene gelirim," dedim. Karı Şefik'in peşinden koştum, dar geçitten duvarlara sürünerek geçip dışarıya çıktım.

Karı Şefik koşarak caddenin ortasına kadar gitmişti. Cadde, kaldırımlar bomboştu. Gecenin sessizliği kara bir koza gibi sarmıştı çevreyi.

Uzaktan, bir arabanın takılan alarmının, havayı yırtan sesi duyuldu.

"Oh be! Kurtuldum! diye mırıldandı Karı Şefik. Döndü bana.

"Korkunçtu! Mağaranın içindekiler çok korkunçtu," dedi. "Bir daha girmem oraya."

Cebinden mendilini çıkartmış, ensesini siliyordu.

"Ter içinde kaldım," dedi.

"Amerikan gecesi... Çok ürkütücü bir şeydi ablacığım. Bir daha yaşamak istemiyorum onu," diye ekledi.

Bir süre uzaktan bağırıp duran sirenin sesini dinledi.

"Amerikan gecesi..." diye mırıldandı kendi kendine. "Amerikan gecesi."

Karı Şefik'le, çözülmüş bir kurdele gibi bomboş ve kıvrılıp duran gece sokaklarında yan yana yürüyorduk. Şefik toparlanmıştı, mağarada gördüklerinin etkisinden biraz olsun kurtulmuşa benziyordu.

Benim aklım mağarada kalmıştı. Yedi Uyuyanlar acaba televizyonu nasıl algılıyorlardı; ruhlarında nasıl bir fırtına kopartıyordu bu cam ekranda izledikleri şeyler, merak ediyordum.

Aşo'nun evinde ufacık bir televizyon vardı. Siyah beyaz bir televizyondu bu, 21 ekran filan olmalıydı, Aşo bir gazetenin kuponlarını toplayarak almıştı onu. Köşede duran bu siyah beyaz küçücük kutu hiçbir kanalı net almaz, içinden sürekli zikzaklar, beyaz dalgalar akıp durur; arada bir de kulakları sağır eden bir parazit, onu sanki zangır zangır sallardı.

Aşo ayarlamasını biliyordu bu küçük kutuyu, bir kanalı tutturmayı başarırdı kimi zaman; ne tuhaftır ki geçen yılların en güzel filmlerini o televizyondan izlemiştik.

"Kör olacaksın. Sana yeni bir televizyon gerekli," diyordum ona.

Çok meraklı olduğum haberleri izlerken kanallar birbirine karışır, sanki haber spikerleri karşılıklı birbirleri ile konuşurlar, başlamış olan bir film en heyecanlı yerinde enine beyaz dalgalarla bölünüverir, gerçek bir ömür törpüsü olan bu küçük televizyon, Aşo'nun salonunun bir köşesinde, içinde şimşekler çakarak yaşamaya devam ederdi.

Hava durumunu izlerken de aynı şeyler olur, bulutlar yağmurlara karışır, hava sıcaklığını gösteren derecelerin arasından, av köşkündeki bir duvara asılmış, doldurulmuş bir boynuzlu av hayvanının kafası gibi, bir siyasinin başı birden öne doğru uzanıverirdi.

Aşo alışmıştı televizyonuna, ben geldiğim zamanlar büyük bir özenle kanalları ayarlar, "Bu gece salı sineması var," derdi bana.

Aşo'nun bu cümleyi çok sık söylediğini anımsıyorum.

"Salı sineması var bu gece..."

"Salı sineması var."

Sonunda, uzun bir süre biriktirdiği gazete kuponlarından yepyeni bir televizyon almıştı kendine. 70 ekran bir televizyondu bu. Salonun başköşesine kurulmuştu televizyon. Kumandası, her şeyi yepyeniydi. O ekranı ufacık, gürültülü, içi bir deniz gibi dalgalı, şimşekli bir gökyüzünü andıran televizyondan sonra; bu televizyonun ekranını izlemek, Viyana Operası'nın sahnesini locadan seyretmek gibi bir şeydi.

Çok hoştu.

Aşo artık her akşamüstü, yıllardır izlediği iki Amerikan dizisini, rahatlıkla seyredebiliyordu.

Karı Şefik'le yürüye yürüye Refik Belendir Sokağı'nın oralara gelmiştik. Yaz geceleri ne güzeldi Ankara'da; ne fazla sıcak oluyordu hava ne de serin, insan kendini sanki bir rüyanın içindeki ısıda gibi hissediyordu; yan yana Mesnevi Sokak'a doğru yürüyorduk, arkamızdan gelen ayak seslerini duyunca durup baktık.

"Mağaradaki çocuk geliyor," dedi Karı Şefik.

Dönüp baktığımda Yemliha'nın koşar adım bize doğru geldiğini gördüm.

"Seni kentin yukarı taraflarında aradım, bulamadım. Buralarda olduğunu biliyordum," dedi Yemliha. "Mağarada fal var. Seni oraya götürmeye geldim."

"Mağarada fal mı var?"

"Fala bakılacak mağarada. Arkadaşlar hazırlıkları tamamlamak üzereler. Bütün geleceği işitebileceğimiz bir fala bakılacak bu gece."

İlgilenmiştim.

"Ne falı? İskambil mi? Kahve mi?" diye sordum.

"Hiçbirisi değil," dedi Yemliha. "Değişik bir fal, bu gece bakılacak olan. Bağırsak falı. Duydun mu hiç?"

"Hiç bağırsak falı diye bir şey duymadım," dedim.

"Biliyorum duymadığını. Çok eski bir faldır bu. Bir koyun gerekiyordu onun için, onu da bulduk," dedi.

"Nasıl bir şey bu bağırsak falı?"

"İzleyince göreceksin," dedi Yemliha. "İstediğin soruların yanıtlarını bu falda bulabilirsin. Onun için seni arıyordum."

Yanı başımdaki Karı Şefik de ilgilenmişti duyduğu bu değişik fal ile.

"Ben de katılabilir miyim?" diye sordu.

"Tabii," dedi Yemliha. "Siz de gelebilirsiniz."

Üçümüz hızlı hızlı mağaraya doğru yürümeye başlamıştık.

"Fala kim bakacak?" diye sordum.

"Falcı," dedi Yemliha. "Falcı bakacak."

"Hangi falcı? Siz yeni birilerini mi tanıdınız?" diye merakla sordum.

"Yeni hiç kimseyi tanımadık. Nereden tanıyacağız. Efesli bir falcı ve rüya yorumcusu fala bakacak olan. Adı, Sibil."

Aradan geçen yüzyıllar şöyle bir aklımdan geçti.

"Nereden buldunuz bu Efesli falcıyı?"

"O bizi buldu," dedi Yemliha. "Bir gece mağaraya geldi. Televizyon izliyorduk. Televizyonda gene gizemli olaylar, karanlık kentler, yatak odaları, sarışın kadınlar, gecenin içinde ışıltılı binalar ve değişik bir müzik sesi vardı."

Bir an durdu.

"Amerikan gecesiydi, değil mi?" diye sordu.

"Evet, Amerikan gecesi," dedim. "Unutmamışsın."

"Unutamam," dedi Yemliha. "Amerikan gecesi..."

Gözleri hülyalanmıştı.

Hızlı hızlı yürüyerek mağaranın girişine ulaşmıştık.

Karı Şefik:

"İşte gene geldik buraya. Ne tuhaf şey, sanki bu mağara bizi kendine çekiyor, kentin neresine yürüyüp gitsek, gene içine çağırıyor bizi," dedi. "Dönüp dolaşıp gene buraya geliyoruz."

Başımızı eğerek mağaradan içeriye girdik.

"Televizyonu gene açık bırakmışlar," diye söylendi Karı Şefik. Kıtmir'in üstünden atlayıp ortaya doğru yürüdü.

Televizyonun karşısında oturan altı kişiyi hâlâ göremediğini anlamıştım.

Düşünüyorum da; Karı Şefik'e, bir mağaranın içinde çalışır halde bir televizyon bulunması hiç de tuhaf gelmiyordu. Televizyonun açık bırakılmış olmasına takılıyordu aklı her seferinde.

Yemliha düşüncelerimi okumuş gibi; "İşte onun için göremiyor onları. Ama gene bunun için, bir süre sonra görebilecek," dedi.

"Yani bu mağaranın içinde çalışan bir televizyon olmasını normal karşılaması, olumlu diyorsun."

"Çok olumlu," diye fısıldadı Yemliha. "Saflığını gösteriyor bu onun."

"Ama arkadaşlarını göremiyor?"

"Çünkü yalancı. Ufak hesaplar peşinde," diye yanıtladı Yemliha.

Karı Şefik'i tam tarif etmişti. Sustum ve mağaranın içini izlemeye başladım.

Karı Şefik birdenbire, "Ne tuhaf şey!" diye bağırdı. "İçinde in cin olmayan bir mağara. Her yanını örümcek ağları kaplamış; havasız, nemli bir yer ama gel gör ki tam orta yerde açık bir televizyon duruyor! Olacak iş mi bu?"

Döndüm Yemliha'ya, yavaşça; "Bak gördün mü mağaranın içinde bir televizyon olması birden garip geldi ona," dedim.

"O saflığını ve temizliğini yitiriyor. Daha önce ona çok doğal gelen birtakım şeyler, gözüne batmaya başladı," diye mırıldandı Yemliha.

Karı Şefik mağaranın orta yerinde dolaşıyor, çevreye dikkatle bakıyordu.

"Üstelik iyi ışıklandırılmış bu mağara. Elektrik çekilmiş buraya besbelli. Kimbilir neler dönüyor bu mağaranın içinde? Bak, Reha Muhar haberleri sunuyor. Oysa televizyonu izleyen kimse yok meydanda. Kimbilir ne amaçla kullanılıyor bu mağara? Belki de bir kaçakçı yatağı," diye söylendi.

Yemliha döndü bana, kulağıma eğilip;

"Adam o dünyaya çocuksu bakışını birden yitirdi. Arkadaşlarımı kolay kolay göremeyecek. İnşallah falcıyı görebilir," dedi.

Karı Şefik, televizyonun karşısına, Mekselina'nın yanına oturmuştu şimdi.

"Ablacığım, hanım bugün yarın doğuracak. Sabah erken kalkıp mahalleyi borç para bulmak için dolaştım. Oğlanın ilaç parası çok tutuyor. Sen beni mağdur etme, bana biraz avans para ver; çamaşır makinesi çalışmıyor; metrodan indikten sonra bir buçuk saat yürüyorum eve, tabanlarım şişiyor..." dedi.

Gene mızıldanmaya başlamıştı. İçimi bir sıkıntı kapladı. Karı Şefik'in bu miyavlamaları bir başladı mı, sürer giderdi beni bezdirene kadar.

Yemliha:

"Falcıyı da görmeyebilir..." dedi "Kuşkuluyum onun falcıyı görebileceğinden."

"Bir şey oldu ona, birden o her zamanki mızırdanmalarına başladı," dedim.

"Yarısı yalan," dedi Yemliha. "Seni sömürmeye çalışıyor. Duygusal sömürü..."

"Biliyorum," dedim. "Her zaman yaptığı şey bu. Bıktım."

"Birdenbire gene hatırladı bunları, artık söyler durur."

"Dediğim gibi, falcıyı da göremeyebilir," dedi Yemliha.

"Ne yapalım, görmezse görmesin."

Karı Şefik bacak bacak üstüne atmış, Mekselina'ya iyice dayanmıştı.

"Of, uyku bastırdı birden," dedi. "Gözlerim kapanıyor."

Burun deliklerinden bir horultulu nefes çözülüp mağaranın içinde yankılandı.

"Falcı! Falcı geldi işte!" diye heyecanla bağırdı Yemliha. Televizyonun önündeki altı arkadaş ayağa fırlamışlardı. Mernuş televizyonu kapattı.

"Sibil geldi. İşte Sibil. Şimdi transa girip Tanrı Apollon'un ağzından her şeyi anlatacak!"

Yüzü bir örtü ile kapalı olan, uzun boylu, kadın olduğunu tahmin ettiğim falcı sanki beraberinde bir rüzgârla birlikte mağaradan içeriye girmişti. Arkasından gelen başı kabak iki çocuk, arkası yüksek görkemli bir koltuk taşıyorlardı. İpinden çekilerek mağaranın içine sürüklenen bir koyun acı acı melemeye başlamıştı. Karı Şefik'in başı yana düşmüş, horlayarak uyuyordu.

Falcının koltuğu mağaranın başköşesine yerleştirilmişti. Falcı dimdik yürüyerek gitti, koltuğuna oturdu.

Başı kabak çocuklar debelenen koyunu zapt etmeye çalışıyorlardı. Yedi arkadaş çepeçevre falcının etrafına oturmuşlardı.

"Şimdi ne olacak?" diye merakla sordum.

"Sibil, Tanrı Apollon'un ağzından konuşacak, bize merak ettiğimiz birtakım şeyleri anlatacak, sorularımızı yanıtlayacak," dedi Mernuş.

"Ya koyun... O ne olacak?"

"Koyun kesilecek ve karnı yarılacak. Sibil koyunun bağırsak hareketlerine göre bizlere gelecekten bilgiler vermeye devam edecek. Ama ilkin, koyunun ölmeden önceki halini inceliyor," dedi. "O da önemli!"

Koyun kendini yere atmıştı, mağaranın duvarlarına sürünüyor, havaya tekmeler savuruyordu. İki çocuk onu zorla zapt etmeye çalışıyorlardı.

Sibil yavaş yavaş konuşmaya başlamıştı.

"Tanrı Apollon'un sesi! diye fısıldadı Yemliha kulağıma.

Tanrı Apollon'un sesi mağaranın içinde yankılanarak anlatmaya başladı.

"Büyük bir mücadele görüyorum. Bir ayaklanma. Bir başkaldırı..."

Mernuş kulağımın dibinden, "Memur yürüyüşü," dedi. "Apollon sanki memur yürüyüşünü anlatıyor. Az önce televizyonda izledik. Haberlerde. Maaşlarına yapılan zammı az bulan memurlar, kent merkezine yürümüşler..."

Tanrı Apollon'un tok sesi konuşmaya devam etti.

"Ezilenler kendilerini yerden yere atıyorlar. Haksızlığa karşı baş kaldırıyorlar. Büyük bir dalgalanma, güçlü bir mücadele görüyorum. Hüzünlü bir boyut var bu işin içinde... Sanki kurban edilen bir sınıfın ayaklanmasını görüyorum. Etraf toz, toprak... Ateş yanıyor... İnsanlar... İnsanlar. Ama başka güçler müdahale ediyor. Zavallı insanlar."

Tanrı Apollon'un sesi bir an susup içini çekti.

İki ufak çocuk, koyunun sırtına binerek onu yere çökertmeyi başarmışlardı. Koyun ağzını açmıştı şimdi, dişleri görünüyordu; sıkça soluk alıyor, sesi çıkmıyordu.

"Bastırıldı. Başkaldırı bastırıldı," dedi Tanrı Apollon'un sesi.

Siyah bir bez ile koyunun gözlerini bağlamıştı iki çocuk.

"Gören gözlere mil çekildi. Ayaklanma bastırıldı. Hak isteyen sesler susturuldu," dedi Tanrı'nın sesi.

"Yarım saat önce, ana haber bülteninde televizyondan izlediğimiz olaylar... Kent merkezine doğru yürüyen memur seli ve güvenlik güçlerince onların bastırılışı... Sibil koyunun kurban edilmeden önceki hareketlerinde toplumsal bir gerçeği gördü," dedi.

"Bu gece, haberlerde mi izlediniz memur yürüyüşünü?"

"Haberlerde izledik," dedi Mernuş.

"Televizyon her şeyi mağaranın içine getiriveriyor. Akıl almaz bir şey ama gerçek. İşte falcının anlattığı olaylar da bunlar."

Koyunu keserlerken bakamadım, hafifçe geriye çekilerek başımı yan çevirdim.

Yemliha görmüştü beni.

"İmparator Decius fala baktırmak istediği zaman, bir erkeği yakalatıp kurban ediyordu. İmparatorun fal merakı yüzünden kaç genç yaşamını yitirdi. Falcı insan bağırsağının hareketlerini daha net görebiliyormuş; imparator sabah uyandığı zaman canı fal dinlemek isterse gençten birini yakalayıp saraya getiriyorlardı. Karnı boydan boya yarılan adam can çekişirken, falcı hareket eden bağırsaklara bakıp uzun uzun konuşuyordu," dedi.

Tüylerim diken diken olmuştu.

"Sus!" dedim. "Daha güzel bir fala bakma yöntemi yok mu?"

"Var, olmaz olur mu?" dedi Yemliha. "Yıldırımın düşüş anında, gökteki ışık şeraresinin şekillerini de yorumlar falcı."

Şaşkınlık içindeydim.

"Ama bu çok kısa zamanda olup biten bir şey."

"O fal da öyle işte," dedi Yemliha. "Az ve öz. Bir kaç cümle. Ama gerçek. Her falcı bakamaz yıldırım falına. Ne söyleyeceğine hızla karar vermesi gerek..."

Mernuş:

"Karga falı güzeldir," dedi. "Karganın uçuşuna ve ötüşüne göre bakılan fal."

"Karga falı mı?" diye sordum hayretle.

"Karga falı," dedi Mernuş.

"Bildiğimiz kara karga. Ötüşü ayrı yorumlanır, uçuşu ayrı; ağacın hangi dalına konduğu ayrı..."

Yemliha göz kırptı bana.

"Mernuş iyi bilir karga falını," dedi. "Bir gün baksın sana."

Sibil'in tok sesi dalga dalga mağaranın içine yayılmaya devam ediyordu. Koyun kesilmiş, karnı boydan boya yarılmıştı. Bağırsakları dışarıdaydı; dehşetle bağırsakların hafif hafif hareket ettiklerini gördüm.

Yemliha:

"İçlerindeki birikmiş gaz hareket ettirir onları bir süre daha. İşte Sibil bu süre içinde bütün yorumlarını yapıp bitirir," dedi.

"Bir şey sormak istiyorum Sibil'e," dedim.

"Sor," dedi Mernuş.

Yavaşça yüksek arkalı koltukta oturan falcıya yaklaşmıştım. Onun gözleri, yerdeki ölü koyunun birbirine karışmış bağırsaklarına dikilmişti.

"Bir arkadaşım var," dedim usulca. "Onunla birbirimize darıldık. Nedenini tam bilemiyorum. Bana bir yanıt verebilir misin, Sibil?"

Sibil, bir an dikkatle bana, sonra hareket eden bağırsaklara baktı.

"Para..." dedi. "Para yüzünden bozulmuş aranız. Arkadaşının eli avucu açık; parası yok. Senin ona söylediğin bazı şeylere kırılmış. Sen de kırılmışsın ona. Para aranıza girmiş. Bak, şu damarı görüyor musun? Para o işte. Nasıl akıyor, iki bağırsağın arasına girmiş. Para yüzünden olmuş."

"Düzelecek mi?" diye merakla sordum.

"Kapısını çalıp ona gitsen düzelir. Ama sen de bunu yapamıyorsun. Sen de kırılmışın ona. Onun durumu çok sıkışık. O sana gelmez. Sen onu ara," dedi.

"Zaman geçti aradan..." diye mırıldandım.

"Zamanın zararı yok. O da üzülmüş. Baksana şuraya," dedi Sibil. Eliyle hıçkıran bir bağırsağı gösterdi.

Şaşkınlıkla bir o yana, bir bu yana oynayan bağırsağa bakıyordum.

"Perdeli yerde mi oturur?"

"Perdeli yerde oturur," dedim.

"Perdelerin arkasından birkaç kez görmüş seni, oradan geçerken. Geriye kaçmış," dedi Sibil.

"Doğru," diye mırıldandım.

"Bütün bu dedikleriniz doğru. Çok teşekkür ederim."

"Para bıçak gibidir," dedi Sibil. "Keser ve yaralar kimi zaman. Dikkatli olmalı."

Falım bitmişti. Başını çevirdi.

Yavaşça yerime döndüm.

Karı Şefik gözlerini açmış, etrafa bakınıyordu.

"Neredeyim? Neler oluyor?" diye sordu.

Gözü, yerde yatan, karnı yarılmış, kanlar içindeki koyuna takılmıştı birden.

Dehşetle irkildi.

"Şu koltukta oturan kim, ablacığım?" diye sordu.

"Görebiliyor musun onu sen?"

"Görüyorum tabii. Değişik bir kadın," diye mırıldandı Karı Şefik.

"Sibil o. Falcı. Tanrı Apollon'un sesi ile konuşuyor. Yerdeki koyunun bağırsaklarını yorumlayarak fala bakıyor."

Şefik şaşırmıştı.

"Deme be ablacığım, bu nasıl iş böyle?" dedi.

"Bir eski zaman falı."

"Ben de bir şey sorabilir miyim falcıya?"

"Sor bakalım," dedim.

Karı Şefik oturduğu yerde derin derin düşünmeye başlamıştı.

"Ne sorsam acaba?" dedi bana. "Bir türlü soracak şeyi bulamıyorum."

"Çabuk ol. Koyunun bağırsakları yavaş yavaş hareketliliklerini yitiriyorlar, kan pıhtılaşıyor. Ne soracaksan çabuk sor," dedim.

Karı Şefik kendi kendine konuşur gibi, "Amerikan gecesi... Onun bir parçası bütün bunlar değil mi?" diye sordu.

Hiç düşünmemiştim. Şaşırdım kaldım.

"Belki de..." dedim. "Belki de bütün her şey Amerikan gecesinin bir parçası."

"Evet," dedi Karı Şefik. Hafifçe başını salladı. Sonra Sibil'e döndü, yavaş bir sesle;

"Bir gün kendimi gördüm," dedi. "Başka bir adamdım; yakışıklı, varlıklı, hovarda. Öyle, büyülenmiş gibi bakakaldım ona. Bendim o. O gövdenin içine girebilmek, o ruhu elime geçirebilmek için her şeyi yapabilirdim. Karşımda duruyordu; benden yarım metre ötedeydi; ah, bendim o. O da karşısında kendisinin durduğunu anlamıştı. Tedirgin oldu bana bakarken, algıladım bunu, korktu benden. Onun diğer yarısı olan ben, bir garibandım. Bir şey yaparım, onun yerine geçiveririm diye korktu. Bir kitap gibi okuyordum onu, karşımda duruyordu, bendim işte; hazineyi bulmuş bir insan gibiydim; içim heyecandan tir tir titriyordu.

"Merhaba!" demek istedim ona. Ne afilli adamdı, anlatamam. Onun karşısında bir sinek kadar güçsüzdüm. Hiçbir şey yapamıyordum. Yavaşça, "Merhaba," dedim ona. Selamımı almadı. Bana şöyle bir bakıp başını çevirdi. Nasıl anlatayım size, bana ait olan bir şeydi o! Bendim kısacası. Beni böyle görmezlikten gelmesine dayanamadım. Onu bulmuştum bir kere, nasıl bulduğumu da bilmiyordum. İçine girebilecek bir yol, bir delik, ufak bir açıklık arıyordum delicesine! Hiç açık vermiyordu. Bunca yıl, şu dünya yüzünde bir gariban olarak yaşamıştım; karşımda kendimi öyle görünce neler hissettiğimi kimse bilemez. Fakat ne tuhaf şey. Yitirdim onu. Kayboldu, gitti. Kesişen yollarımızı ayırdı, kentin varlıklı bir bölümünün içine dalıp gitti sanki.

Acaba o nerede? Onu bir daha görebilecek miyim? Bunu soruyorum size. O benliğimle yolum bir daha kesişecek mi? Onu her yerde arıyorum ama bir türlü bulamıyorum. Ben, hayatın sillesini yemiş bir gariban olarak onu sürekli arıyorum. Bulabilecek miyim bir daha onu?"

Karı Şefik'in falcı Sibil'e olayları heyecanla anlatması ve sorduğu soru, yedi mağara arkadaşının da dikkatini çekmişti. Oturdukları yerde doğrulmuşlar, Karı Şefik'e bakıyorlardı şimdi. Sibil başını kaldırmış, Karı Şefik'i dikkatle süzüyordu.

"Kendini buldun demek..." dedi.

"Evet, kendimi buldum ama kaybettim."

Falcı gözlerini koyunun artık hareketlerini yitirmiş bağırsaklarına ve pıhtılaşmış kanına dikmişti. Bir süre suskun kaldı.

Konuşmaya başladığında, Tanrı Apollon'un sesi çok derinden geliyordu.

"Ona gene rastlayacaksın," dedi Tanrı'nın sesi. "Ama o senden kaçıyor, izini kaybettirmeye çalışıyor. Bak şuraya, bütün yol işaretleri silinmiş sanki! Doğduğundan bu yana arıyorsun onu. O varlıklı, sen meteliksizsin. Keşke görmeseydin onu! Ama gördün bir kere," dedi Sibil. Konuşmaya devam etti.

"Rastlayacaksın ona. Kentin üst kısımlarında bir yerde, bir gece zamanı..."

"Onu ele geçirebilecek miyim? diye bağırdı Karı Şefik heyecanla. "O yaşam benim olacak mı? O varlık..."

Sibil hafifçe öksürdü.

"Bağırsakların hareketi durdu. Kan pıhtılaştı. Sana yanıt veremeyeceğim," dedi.

"Ah!" diye içini çekti Karı Şefik, yerine çöktü.

Sibil ayağa kalkmıştı.

Başı kabak iki çocuk, koşarak koltuğunun iki yanından tuttular.

Falcı, geldiği gibi, bir rüzgârla mağaradan çıkıp gitti.

Koyunun kalıntıları temizlenmiş, mağara yıkanmıştı. Her şey eskisi gibiydi.

Yedi arkadaş televizyonun başındaki yerlerini almışlardı. Mernuş, uzaktan kumandaya dokunup televizyonu açtı.

Karı Şefik:

"Televizyon kendi kendine açılıverdi. Allah Allah, olacak iş mi bu?" dedi. "Bu mağarada olan bitene hiç aklım ermiyor."

"Bir dakika, ben şimdi geliyorum," diye seslendim mağaradakilere; koşarak, eteklerini savura savura mağaradan çıkmış olan falcı Sibil'in peşinden gittim.

Ne tuhaftı ayışığı bu gece; gökyüzündeki gümüş renkli dolunayın o değişik aydınlığı beni birden etkilemiş, hafifçe başımı döndürmüştü. Sanki çocukluğuma, ilk gençliğime dönmüştüm bir an için; kulisten fırlayıp sahneye çıkmış gibiydim. Dekor karanlık sokaklar, ölgün ışıklı sokak lambaları, yolun iki yanındaki apartmanların kambur gölgeleri, uyuyan kentin sessizliği ve gece yelinin akasya ağaçlarının arasından geçerken çıkarttığı hafif hışırtıydı.

Falcı yok olmuştu. Yolun sonuna kadar koştum ama bir türlü bulamadım onu. Sağıma soluma bakıp duruyordum ama bir türlü göremiyordum. Bu büyülü gecenin içinde hissettiğim ama henüz ne olduğunu bulup çıkartamadığım bir şey vardı, ayışığının altında yavaş yavaş yürürken düşünüyordum bunu. Neydi bu, değişik bir şeydi, belki de çok iyi bildiğim bir şeydi de, bu gece yarısının gizemi içinde bana tılsımlı ve yeni geliyordu.

Birden buldum gecenin içinde var olan şeyi. Yalnızlıktı bu. Yalnızlık vardı kaldırımlarda, ağaçların diplerindeki koyu renkli gölgelerde, evlerin pencerelerinin ve kapılarının dışındaki bu dünyada, ayışığının aydınlattığı yol kenarındaki tek tük çöp bidonunun üstünde, kımıltısız durmuş, cam gibi gözleriyle geceye bakan parlak kedi sırtlarında, yaşlı bir bekçinin yakasındaki çuha parçasının üstünde, köşedeki duvarın dibine sızmış bir sarhoşun pantolonundan yola doğru akan sidiğin üzerinde yalnızlık vardı.

Biliyordum bunu, sol bacağımın kış yaklaşırken hafifçe sızlayan kaval kemiğinde, ruhumun dibinde bir yerde, ellerimde, ayaklarımda, Yıldız'ın geçen gün tırnaklarıma sürdüğü ayışığı renkli ojede hissediyordum bunu. Bildiğim bir şeydi. Yaşamımdı bu benim.

"Amerikan gecesi!" diye coşku ile bağırdı birisi sokağın alt tarafından.

Baktım, Karı Şefik'ti. Koşarak bana doğru geliyordu.

"Ne güzel gece bu!" diye bağırdı bir kez daha. Ayışığı onu da sarhoş etmişti, anlamıştım. Koşarken durup bir an olduğu yerde dönüyor, sanki dans ediyor, kaldırımın üstündeki boşluğu kucaklıyor, bir çocuk gibi ağaçların arasında zikzaklar çizerek bana doğru geliyordu.

"Amerikan gecesi bu, değil mi ablacığım?" diye sordu bana. "Bütün bu gümüş ayışığı, havadaki akasya kokusu, bu mehtap ile damıtılmış karanlık, kapıların ve pencerelerin dışındaki bu eşsiz dünya, insanın gökyüzüne ve yıldızlara kendini çok yakın hissettiği bu an, şu yüreğe işleyen yalnızlık duygusu... Amerikan gecesi bu, değil mi?"

Hayranlıkla izliyordum onu. Karanlığın içinde Fred Astaire gibi dans ediyor, arada yukarıya sıçrayıp sanki gökyüzünden bir yıldız kapmaya çalışıyordu.

Kaldırımın kenarına oturdum. Karı Şefik'in ayışığında yaptığı bu eşsiz dansı izliyordum.

Döndü bana.

"Biliyor musun?" dedi. "Ayışığı içtim ben! Bir şişe ayışığı içtim!"

Bir kahkaha attı. Bir çocuk gibi neşeliydi. Yer çekiminden kurtulmuş gibiydi. Arada hafif havalanıyormuş gibi geliyordu bana; karanlığın içinde fır dönüyor, kaldırım taşlarının üstünde değişik bir step dansı yapıyordu.

"Nerede içtin ayışığını Şefik?" diye sordum.

Heyecan içindeydi, döndü bana; yanaklarına renk gelmiş, gözleri parlamıştı.

"Şu köşeyi dönünce bir sofra var. Ayışığı Sofrası. Şişelerin tümü ayışığı şişesi, uzun saplı kadehler ayışığı dolu. Masanın üstüne siyah bir gece örtülmüş; yıldızlar, planetler, göktaşları, burçlar, hepsi orada. Meze tabaklarında

anılar ve eski aşklar var. Ayışığı Sofrası'nda sarhoş oldum ben!" dedi.

Bir kahkaha daha attı.

Hayranlıkla dinliyordum onu.

Şaşırmıştım.

"Beni de götür o sofraya," dedim.

"Gel götüreyim," dedi; sanki havalandığı yerden yanıma indi.

İkimiz birden arnavut kaldırımının üstünde koşmaya başladık. Ayakkabılarımızın çıkarttığı ses, çevrede yankılanıyordu.

Yolun köşesini dönünce birden durdum. Olduğum yerde kaldım bir an.

Yolun tam ortasına bir sofra kurulmuştu. Işık sofrası gibi bir şeydi bu; gördüğüm şeyleri anlamaya çalışıyordum.

Gerçekten siyah bir gece örtüsünün üstüne kurulmuştu sofra; karanlık örtü rüzgârda hafif hafif uçuştuğu için her şey bir denizin üstüne kurulmuş gibiydi, usul usul sallanıyordu. İçi gümüş renkli sıvılarla dolan şişeler sofranın ortasındaki büyük tepsinin içindeydi. Biraz daha yaklaşıp baktığımda, büyük bir hayretle bu tepsinin içinde Bodrum'un çok sevdiğim bazı koylarının ayışığındaki görüntülerini gördüm.

Sağ tarafa Yalıkavak'taki insiz cinsiz Alacain Koyu uzanıyordu. Yandaki tepenin üstünde iki tane Frigya kaya mezarı vardı, pek kimse bilmezdi onları. Çok sıcak bir günde, 'Kürşat' adını verdiğim koyu ilk gördüğüm gün fark etmiştim onları. Bu eşsiz, masmavi koya, kendi kendime Göktürk Prensi Kürşat'ın adını vermiştim. Şimdi, koyun karşısındaki ıssız ada karaya daha yakınmış gibi görünü-

yordu; dalgalar yumuşak sesler çıkartarak kumsalı tatlı tatlı yalıyorlardı. Çevrede in cin yoktu, sol yanda Gölköy'deki, deniz kenarında altında oturduğum, tepesinden üzümler sarkan asmalı çardakları gördüm. Çardakların her köşesinde ışıklar yanmıştı; sessiz kediler etrafta dolaşıyorlar, gündüz zamanı orada görmeye alışık olduğum kadınlı erkekli gruplar, yerlerinden kalkmamış, hâlâ okey oynamaya devam ediyorlardı. Parlak gece denizinden esen iyot kokulu bir rüzgâr, sigara dumanlarını dağıtıp yok ediyor; çardakların gün ışığında insana huzur veren o alacalı yeşil serinliği, gece zümrütten bir şemsiye gibi çevreyi örtüyor; asma yapraklarının aralarına gizlenmiş ufak ampuller yeşilin tüm tonlarını ve yol damarlarını meydana çıkartıyordu.

İnsan bu çardağın altında oturup önündeki taşlara daldığında, kulağına denizden gelen suyun ninnisi ile ölümü, hiçbir şeyi düşünmez; sonsuz bir rahatlık içinde sigarasını tüttürerek Türk kahvesini yudumlar; tek tük sivrisineği kovarak, oyuna dalıp giderdi.

Yaklaşmıştım Ayışığı Sofrası'na, elimi uzatsam tüm bu gizemli dünyaları tutabilecektim; öylesine yakındılar bana, tam karşımdaydılar. Uzanıp içi ayışığı dolu kadehlerden bir tanesini aldım, yudum yudum içmeye başladım. Masanın üstündeki yayvan tabaklara göz attım; Karı Şefik'in söylediği doğruydu, hayretler içinde kaldım bir an; balık gibi istiflenmiş, tabaklara yıldız biçiminde yayılmış, ortalarına limon dilimleri ve mor begonviller serpiştirilmiş eski sevgililer tabaklarda öylece sırtüstü yatıyorlar, insanla göz göze gelmeye çalışıyorlardı. Bir elin orta parmağından biraz büyüktüler; çoğu unutulmuş, geçmişin o loş, sanki tozlu tüllerle örtülü bölümlerine sıkışıp kalmış olan bu yüzler hatırlanmak istiyorlar, tanınıp isimlerinin çağrılmasını

sonsuz bir arzu ile bekliyorlardı. Bakışlarından, hareketsiz tabakların üstüne uzanmış ufacık gövdelerinden, ellerini hafifçe oynatmalarından sezivermiştim bunu. Kadehimdeki ayışığını bir dikişte bitirip yeni bir kadeh almıştım elime; yavaş yavaş bu ışık masasının çevresinde dolaşıyor, tabakların içindeki eski sevgililere, birtakım tanımadığım yüzlere, değişik pek çok kişiye bakıp duruyordum.

Kadınlı erkekliydiler; masa zengindi, donatılmıştı adeta; ortadaki bir gümüş kayık tabağın içinde yan yana dizilmiş, yepyeni bir grup daha dikkatimi çekmişti, hepsinin gözü bendeydi; yattıkları yerden sessiz ve kıpırtısız bana bakıyorlar, sanki gözleri ile konuşuyorlardı.

Bu ortadaki kayık tabakta fazla tanıdığım yoktu. Lisedeyken beni dansa götüren bir delikanlıyı ısırdı gözüm, adını bile anımsayamıyordum; Nedim olmalıydı adı; boyu benden çok uzundu, dans ederken zorlanmış, pek iyi dans bilmediği için yormuştu beni. Yeni dikilmiş tafta elbisemin kolunun altı yırtılıp akmış, gittiğim bu danstan bana tek anı olarak o kalmıştı.

İşte şimdi bu eski Nedim, gümüş kayık tabağın orta yerinde uzanmış duruyordu.

Hafifçe selamladım onu.

Selamımı hemen aldı.

"Nasılsın Nedim?" diye sordum kayık tabağa doğru eğilerek.

Besbelli o yıllarda hayrandı bana bu delikanlı, tüm cesaretini toplayıp beni dansa götürmüştü, sonradan telefonlaşıp telefonlaşmadığımızı anımsayamıyordum bir türlü, bende yer etmemiş bir kişiydi, nereden gözüme takılmıştı tabağın içinde, yattığı yerden; işte şimdi gözlerini bana dikmiş, bir şeyler söylüyordu. Onu duyabilmek için usul-

ca tabağın üstüne eğildim; Nedim'in iki yanına iki kadın uzanmıştı; birisi sarışındı, oldukça alımlıydı; diğeri şişman bir kadındı, başında dallı bir yemeni vardı; Şefik'in karısını görmüşlüğüm yoktu; kenarı kırık bir fotoğrafta, bir kapı ağzında otururken görmüştüm onu. Böyle bir yemenisi vardı sanıyorum.

Nedim yattığı yerden, "Nasılsın, iyi misin?" diye soruyordu bana.

"İyiyim Nedim. Ne haber? Ne kadar uzun yıllar geçti aradan... Bir gece dansa gitmiştik, hatırlıyor musun?" diye sordum.

Öyle, laf olsun diye.

Nedim'in tabağın üstündeki küçücük gövdesi canlanmıştı sanki;

"Hatırlamaz olur muyum," diye bağırdı yattığı yerden. "Her şeyi hatırlıyorum, o geceyi. Paul Anka'nın 'Diana' şarkısı çalıyordu pikaptan. Senin en sevdiğin şarkı. Üstünde bal rengi bir tafta elbise vardı. Ne güzeldi..." diye mırıldandı.

Elimde kadehim, Ayışığı Sofrası'nın öteki yanına doğru yürüdüm. Nedim'in gözleri yattığı yerden beni takip ediyordu.

Tabaklardaki bu küçük insanların çokluğu şaşırtmıştı beni; uzaktan sanki kızarmış hamsiler gibi duruyorlar, yanlarına yaklaşınca yüzleri, gözleri saçları, dudakları belirginleşiyordu.

Çevresi haşlanmış yuvarlak patatesler ve limon halkaları ile süslenmiş bir başka tabağın içinde yatan bir yüz yabancı gelmiyordu bana. Biraz yakından bakınca, yıllar öncesinden birlikte çalıştığım patronlarımdan biri olduğunu

gördüm. Tam başının üstünde yuvarlak bir limon halkası vardı. Sağ koluna bir begonvil takılmıştı.

"Emir Bey!" dedim şaşkınlıkla. "Nasılsınız?"

"İyiyim," dedi Emir Bey yattığı yerden. Yıllar yıllar önce bir yakınlaşma olmuş muydu aramızda, tam anımsayamıyordum. Şiş göz kapakları ile yattığı yerden bana bakıyor; başının üstündeki limon dilimi, onun o alaycı, cakalı halini silip çaresiz bir görünüme bürüyordu onu.

"Eşiniz, çocuklar nasıl?" diye sordum.

"Eşimden ayrıldım," dedi Emir Bey. O eski sert halinden eser kalmamıştı; yuvarlak tabağa mahkûm gibiydi; sanki konuşmak, bir şeyler anlatmak istiyordu. Duymamıştım eşinden ayrıldığını; Emir Bey eskiden hiç konuşmayı sevmez, işine gelmeyen insanı çekinmeden odasından kovardı.

Geçmişten bölük pörçük kareler beynime üşüşmüştü şimdi. Bu kendini beğenmiş adam, tabağın içinde ne arıyordu; hayret etmiştim.

Emir Bey hayatında toplu taşıma araçlarının hiçbirine binmemiş bir beyzade idi; öyle bir ayrıcalığı vardı onun çevremdeki diğer insanlardan; otobüse, tramvaya veya kompartımanı dolu bir trene hiçbir zaman bindiğini sanmıyorum onun; kalabalık sevmez, insanlardan kaçardı.

Bir akşamüstü, girdiğim odasında bana söylediği bir sözden, birden başıma bir migren ağrısı saplanmış, annemlerin o zamanlar oturduğu Nişantaşı'ndaki Azer Apartmanı'na gittiğimde helaya girip kusmuştum.

Yıllar boyu ne denli çeşitli, nasıl değişik insanlarla çalışmış, onlara göğüs germiştim. Bu düşünceler geçiyordu ki kafamın içinden; Emir Bey tabağın içinde, yattığı yerden son bir hamle yapıp kolunun yanındaki mor begonvili ha-

vaya sıçrattı. Olduğum yerde durdum. Tabağa doğru eğildim.

"Bir şey mi arzu etmiştiniz, Emir Bey?" diye sordum.

"Bu kalabalıktan boğulacağım. Zorlukla nefes alıyorum," dedi Emir Bey.

Gözleri ile içinde bulunduğu tabaktaki diğer yüzleri, bana bakmakta olan gözleri işaret ediyordu.

"Niye buradasınız, anlamadım ki..." diye söylendim. "Niçin böyle kalabalık bir sofranın bir parçası oldunuz, aklım ermiyor."

"Kader... Şansım benim," dedi Emir Bey.

Birden anımsayıverdim, balık burcuydu Emir Bey. Bir balık gibi kaygan, yakalaması, elde tutması zor bir kişiliği vardı. Aslında su içinde bulunduğu tabağa yakışmıştı; bir an gülmek geldi içimden; bir begonvili daha hoplatmayı başarmıştı Emir Bey, kımıltısız yattığı yerden.

"Söyleyin," dedim. Eğilmiştim ona doğru.

"Şoförüm, arabam gelsin. Ben buradan gideyim," diye inledi. "Beni bu kalabalıktan uzaklaştır."

Elimi uzatıp onu ufacık gövdesinden tuttum. Bir an için, küçük bir ızgara balık gibi parmaklarımın ucunda dondu kaldı sanki.

Korkmuştu, anladım.

Onu yavaşça masanın kenarındaki boş bir yere, örtünün üstüne bıraktım. Bıyıklarını oynatmıştı hafifçe. Yattığı için saçı arkaya gitmiş, başının hafif açık olduğu belli oluyordu.

"Rahat mısınız böyle?" diye sordum.

"Berbatım," diye mırıldandı.

"Ne yapabilirim?"

"Hiçbir şey..." dedi Emir Bey.

Bir sigara yakıp ağzına vermeyi düşündüm ama sigara ona çok büyük gelecekti. Üstelik geçen yılbaşı sigarayı bırakmıştım. Yanımda paketim yoktu.

"Eyvallah Emir Bey," dedim. Arkamı dönüp ondan uzaklaştım.

Şimdi masanın sağ tarafındaki porselen çukur tabağın içine dizilmiş sıra sıra ufacık insanlara gitmişti gözüm. Bir tanıdığım var mı aralarında diye merakla bakıyordum. Değişik kadınlar; genç, yaşlı, sarışın, esmer, bıyıklı, gözlüklü erkekler; kabukları soyulmuş domates ve salatalıkların arasına özenle yerleştirilmişlerdi. Hepsinin göğsünde birer siyah zeytin tanesi duruyordu. Çok değişik bir görüntüydü bu, ister istemez gülmeye başlamıştım.

Bir salata tabağı idi bu, anlamıştım. Karışık salata olmalıydı. Siyah zeytinler pırıl pırıl parlıyor, çukur tabağın içindeki yüzler sanki tanınmak, anımsanmak için tüm güçleri ile bana bakıyorlardı.

İki dilim hıyarın arasından bana bakmakta olan bir çift göz hemen dikkatimi çekiverdi. Göğsünün üstünde, iki eliyle, parlak siyah bir zeytini tutan bu küçücük insanı tanımıştım.

"Memduh Bey," diye mırıldandım.

Hafif tuzlanmış iki hıyarın arasında, karışık salata tabağında yatan eski kocam Memduh Bey'di. Siyah sele zeytinini bir plaj topu tutar gibi göğsünün üstünde tutuyor, bana soğuk, küskün bakışlar fırlatıyordu.

Ona seslendiğimi duymuş olmalıydı. Hiç sesini çıkartmadı, yavaşça gözlerini kapattı. Uyuyor taklidi yaptığını anlamıştım. Benimle konuşmak istemiyordu. Kendi kendi-

me kızdım orada; aradan bunca zaman ve tatsız olay geçtikten sonra niçin seslenmiştim ki ona.

Şimdi, yattığı yerden hafifçe horlar gibi bir ses çıkartıyordu Memduh Bey; derin bir uykuda olduğunu anlamamı istiyordu, besbelli.

Yavaşça uzanıp iki eliyle sımsıkı tuttuğu siyah zeytini alıverdim. Memduh Bey gözlerini birden açmıştı, bakıyordu bana, zeytinin elinden alınması tedirgin etmişti onu. Hiç sesimi çıkartmadan zeytini ağzıma atıp yedim. Çekirdeğini uzağa fırlattım. Memduh Bey yeniden kapatmıştı gözlerini, oradan uzaklaştım.

Ne zengin bir sofraydı Ayışığı Sofrası; çevresinde dolaştıkça bunu daha iyi görebiliyordum. Su yeşili cam bir kabın içinde çerkez tavuğu ve mayonezli kereviz salatası vardı. Kenarlara küçük adamlar ve kadınlar dizilmişlerdi. Dikey duruyorlardı; her birinin, birbirine bitişik, ufacık ayakları mayonezin içine saplanmıştı. Üstlerine yasemin ve begonviller atılmış, bu eşsiz meze ne güzel süslenmişti.

Yaklaşmıştım oraya; teker teker çerkez tavuğunun kenarındaki yüzlere bakıyordum.

Bir tanıdık yüz bana ısrarla bakıyordu, ayakları mayonezli kerevizin içine gömülmüştü. Yıllar öncesinden bir yüzdü bu. Ne yapmak istediğini, benden ne istediğini, beni isteyip istemediğini, yaşamdan ne istediğini bir türlü anlayamadığım, o zamanlar Orta Doğu Teknik Üniversitesi'ndeki bir asistandı bu.

Birden ruhumun derinliklerinde anımsayıverdim; bu gelgitli ruh, bu ne istediğini bilmez erkek, içindeki binbir çelişki ile beni kendine çekmeyi başarmış ve üzmüştü. Onu çözebilmek için çok düşünmüştüm, her seferinde yanıltmayı başarmıştı beni. Sadist bir yapıya sahip olduğunu şimdi anlayabiliyordum ama o yıllarda bilememiştim bunu; bir

balçığa saplanır gibi bu acı vermekten hoşlanan hasta ruha yakınlaşmış, yüreğime büyük tırmıklar yemiştim ondan.

İşte şimdi karşımda duruyordu. Dizlerine kadar mayoneze batmış, omzundaki mor bir begonville bana bakıyordu.

"Ne haber?" dedim. "Doktora bitti mi? Gece gündüz çalışırdın."

"Profesör oldum," dedi yavaş bir sesle.

Aradan neredeyse yirmi yıl geçmişti, düşünmeliydim artık profesör olduğunu. Üstümdeki bir zamanlar kurmuş olduğu etki ağını yitirmiş, sıradan bir kişiydi karşımda.

"Bağışla," dedim. "Bilmeliydim. Kutlarım."

Hafifçe güldü.

"Yazdıklarını okuyorum," dedi.

Bunu beğeni ile mi söylemişti, yoksa öylesine bir cümle miydi; tam ayrımına varamamıştım. Hafifçe başımı salladım.

Birden arkamdan uzanan bir el, onu omuzlarından tutup mayonezden dışarıya çıkarttı. Bir an karşımda, havadaydı. Gözlerinde şaşkınlık, korku ve dehşet gördüm. Doğal bir afet karşısında donakalmış bir insanın çaresizliği vardı bakışlarında.

"Ne güzel, kızarmış balık!" diye bir ses duydum arkamdan.

Karı Şefik, öğretim üyesini sağ elinin parmakları arasında tutuyordu. Üstüne, masadan aldığı yarım limonu sıktı.

"Bayılırım mayonezli balığa," dedi.

"Dur Şefik, yapma!" diye bağırdım.

Geç kalmıştım. Karı Şefik iki lokmada bu eski, iddialı akademisyeni midesine indirivermişti.

Karı Şefik şaşırmıştı; lokmasını çiğnerken bana dikkatle baktı.

"Mayonezli balık..." diye söylendi. "Çok severim."

Masanın üstünde duran soda şişelerinden birini gümüş bir açacakla açmış, sodayı eski akademisyenin üstüne içmişti.

Arkasını dönüp hafifçe geğirdi.

Şefik'in bu hareketi üzerine, Ayışığı Sofrası'nda büyük bir tedirginlik ve belli belirsiz bir kıpırdanma başlamıştı.

Tabaklara dizilmiş küçük insanlar dehşet içindeydiler. Emir Bey gözlerini fal taşı gibi açmıştı; bana bir şeyler söylemeye çalıştığını anladım.

"Buyurun Emir Bey," dedim.

"Polis çağır! Can güvenliğim yok. Çabuk polise haber ver," diyordu.

Ama bütün bu küçük insanların hepsi, bu zengin sofranın üstündeki tabakların içindeydiler; polis çağırsam ne söyleyebilir, neyi ispat edebilirdim ki!

Dolma tabağına gitmişti gözüm. Upuzun bir kayık tabakta, zeytinyağlı yaprak ve lahana dolmaları özenle dizilmişti. Dolmaların arasına sıra sıra küçük insanlar yerleştirilmişti; kiminin elinde bir maydanoz sapı, kiminin göğsünde yuvarlak bir havuç dilimi vardı. Dörde bölünmüş Bodrum limonları, kayık tabağın kenarlarına yerleştirilmişti. Onu da orada gördüm. Bir lahana dolması ile bir yaprak sarmasının arasında yatıyor, korkulu gözlerle bana bakıyordu.

Yolda görsem tanımazdım ama burada, kayık tabağın içinde tanımıştım onu. Yüzü kartlaşmış, onu ilk tanıdığım o yirmi yaşındaki çocuksu çekiciliği yok olup gitmişti.

"Harun!" dedim. "Hâlâ ata biniyor musun?"

"Ata filan binmiyorum artık," dedi. "Bir işte çalışıyorum."

"Evlendin mi?"

"Evlendim, ayrıldım. İki çocuğum var."

Bir çocuk gibi yaklaşmıştı bana, bir çocuktu zaten o zamanlar. Sonra birden korkmuş, alıştığını hissedince geri kaçmış, "Özgürlüğümü istiyorum," diye tutturarak benim çocuksu ruhumu perişan etmiş, geldiği gibi karanlık kentin içine dalarak kaybolup gitmişti.

Onu adam yerine koymak benim hatamdı ya, demek o zaman Harun'un o genç hali, o hiçbir şey bilmemesi çekmişti beni.

Yıllar sonra, özgürlüğünü istediğini söylediği gece suratına niçin okkalı bir tokat patlatmadım diye çok düşünmüştüm.

İşte şimdi karşımda, kayık tabağın içinde, dolmaların arasında yatıyor, bana çaresizlikle bakıyordu.

"Birkaç kez seni yolda gördüm ama tanımadın beni," dedi.

"Selam verdim, almadın."

Onu sokakta gördüğümün farkında bile değildim.

"Bağışla, görmemişimdir," diye mırıldandım.

Oracıkta, bu soğuk meze tabaklarının yanında birden düşüncelere dalmıştım.

Bu tabaklara uzanmış ufacık insanlar, geçmişimde beni bir şekilde üzmeyi başarmış, yalnız ruhuma her biri birer çentik atarak mazi denilen o karanlık, küf kokulu dehlizin içinde yok olup gitmişlerdi.

Ayışığı Sofrası'nın üstünde görmeden önce onları, yıllardır düşünmemiştim, aklıma bile gelmemişlerdi. Ama işte şimdi tek tek bu değişik sofranın üstünde rastlamıştım

onlara, öylesine çaresizdiler ki yattıkları yerde; üstümde hiçbir etkileri kalmamıştı, yalvaran gözlerle bana bakıyorlar, anımsanmak, düşünülmek, özlenmek istiyorlardı.

Kimbilir her biri hangi hayatın içindeydi; hiçbiri zamanı durdurmayı başaramamış, kentin dehlizlerine dalıp hayatın onlara sunduğu başka yollarda yürüyüp benden uzaklaşmışlardı.

Arkadan birtakım sesler geldi kulağıma. Değişik bir kalabalık Ayışığı Sofrası'na doğru yaklaşıyordu. Hafifçe yana çekilip onları izlemeye başladım.

Kadınlı erkekli, neşeli bir kalabalıktı sofranın başına gelenler; köşedeki tabaklardan almışlar, Ayışığı Sofrası'nın çevresinde salatalıkları, kızarmış balıkları tabaklarına almaya başlamışlardı.

Sofranın üstüne bir göz attım. Ufacık insanlar dehşet içindeydiler. Hiç kıpırdayamadan, öylece bekleşiyorlardı.

Yavaş yavaş kayık tabaklar, servis tabakları, çukur kâseler boşalmaya başlamıştı. Memduh Bey gitmişti, Harun gitmişti... Emir Bey yattığı yerde duruyordu, gözlerini sımsıkı kapatmıştı.

Bir erkek, servis çatalı ile onu da kaldırıp tabağına koydu.

Olduğum yerde gerilmiş, ter içinde kalmıştım. Neşeli kahkahalar atan sarışın bir kadın Memduh Bey'den bir lokma ısırmıştı. Bakamadım, gözlerimi kapattım. Yeniden açtığımda gözlerimi, tabak boştu, Memduh Bey gitmişti.

Gelen grup kalabalıktı. Şişelerden uzun saplı kadehlere ayışığı dolduruyorlar, neşe içinde bir yandan yiyip, bir yandan da konuşuyorlardı.

Ayışığı Sofrası'na son baktığımda tabaklar boşalmıştı.

Masadaki bir kül tablasının içinde kaşmir bir ceket gördüm. Minicikti, buruşturulup atılmıştı oraya. Emir Bey'in ceketiydi bu. Tanımıştım onu. Neşeli kalabalık Ayışığı Sofrası'ndan uzaklaşmıştı.

Sofranın başından ayrılıp koşarak yandaki bir sokağa saptım. Ter içinde kalmıştım; tabaklara özenle dizilmiş, anımsanmayı, tanınmayı, geçmişin tozlu sayfalarının arasından çıkartılıp bugüne getirilmeyi bekleyen ufacık insanlar acı bir biçimde yok olmuşlardı.

Kim kurmuştu bu akıl almaz sofrayı; onları özenle, haşlanmış patateslerin, havuç ve limon dilimlerinin arasına yerleştiren kimdi? Üstlerini yaseminlerle, begonvillerle süslemiş, onları değişik bir biçimde bu simsiyah örtülü, zengin sofranın üstüne koymuştu.

Geçmişi iyi bilen birisiydi bunu yapan hiç kuşkusuz; bütün o küçücük insanları, içinde sıkışmış oldukları ayların, yılların, günlerin veya saatlerin içinden, sararmış anı defterlerinin tozlu sayfalarının arasından bulup çıkartmıştı. Tabakların içinde benim tanımadığım daha pek çok yüz vardı; Ayışığı Sofrası birkaç kişi için kurulmuştu bu gece, anlamıştım.

Beyaz, uzun önlüklü iki komi, yolun başındaki çöp bidonuna bir şeyler dökerek uzaklaştılar. Oraya doğru gidip bidonun içine bir göz attım. Artan salatalar ve ekmek dilimleri ile birlikte birkaç kişi dökülmüştü oraya. Kimisi kımıltısız ve gözleri kapalı, öylece duruyordu çöpün içinde; baktım bir tanesi bana bakıyordu, üstüne mayonez bulaşmıştı.

"Doktor Nur!" diye bağırdım. "Sen de mi buradasın?"

Bana çöpün içinden bakan yüzü acı içindeydi, boşuna kollarını kıpırdatmaya çalışıyordu. Ufacık bedenine dökülen mayoneze bulaşmıştı; zorlukla dudaklarını oynattı.

"Selam," dedi.

Yıllar önce kıskançlıktan beni gece gündüz kemirmiş, çok düşkün olduğu annesinin Söke, Bağlararası'ndaki bir hocaya yaptırdığı büyünün etkisinde kalıp bir hafta sonu kaçarak hayatımdan çıkıp gitmiş, o zamanlar beni sonsuz bir acı ve şaşkınlık içinde bırakmış, büyünün etkisi geçince dönüp gelmiş, ama ben artık onu istememiştim.

Ne anımsıyordum onunla ilgili... Ne tuhaf, hemen hemen hiçbir şey. O kaçıp gittiğinde çektiğim o yakıcı acı, o sersemletici şok, onun çekip gittiğine bir türlü inanamamak, bana her şeyi unutturmuştu.

Çalıştığı hastaneyi, kötü arabasını, nöbet saatlerini, birlikte yaşadığımız bazı şeyleri anımsamaya çalıştıysam da aklıma hiçbir şey gelmiyordu.

Karşımdaki ufacık adam, kendi kendini silmiş bir bant gibiydi; bir şeyler mırıldanıyor, besbelli bana birtakım şeyler hatırlatmaya çalışıyordu.

"Bağışla," dedim. "Hiçbir şey hatırlayamıyorum."

Gözleri dolmuştu. Başını hafifçe yana çevirdi.

"Onu atıldığı bu çöpten çıkartmalıyım," diye düşündüm.

Ne yapacaktım onunla, elimde kalmasını istemiyordum. Üstünü başını hafifçe suya tutup bir kenara bırakabilirdim. Gene de şu gece zamanı, elime geçmişten kalmış bir şey almak istemiyordum; benim geceme, benim yalnızlığıma, şu anki hayatıma karışacak hiçbir eski anı parçası, kısacası hiçbir kimseyi istemiyordum. Onu çöpten çıkartırsam, bir tür sorumluluk almış olacaktım; ufacıktı, çaresizdi ne yapacağımı kestiremiyordum.

Çöpün başında kalmıştım, ne yapmak gerektiğini düşünüyordum. Aslında ona karşı hiçbir yükümlülüğüm

yoktu; beni bırakıp gitmiş birine ben hiçbir şekilde yardım etmeye mecbur değildim. Çöpün içinden adımı haykırmaya başlamıştı. Telaşla döndüm o tarafa, kara bir kedi çöpün içine atlayıp kapmıştı onu.

Çöpe bir tekme savurdum; kedi korku ile ağzındakini bırakıp karanlığın içine dalmıştı.

Gittim, düştüğü yerde buldum onu. Elime aldım, sokak lambasının ışığına tutup şöyle bir baktım. Korkudan ve yaşadığı olaylardan yarı baygın haldeydi.

"Bu da nesi ablacığım?" diye bir ses duydum arkamda.

Karı Şefik gelmişti. Büyük bir ilgiyle elimde tuttuğum şeye bakıyordu.

"Nedir o elinde tuttuğun? Balık kılçığı mı?" diye sordu.

Şimdi, bu elimde tuttuğum şeyin eski bir insan olduğunu nasıl anlatabilirim Karı Şefik'e?

"Geçmişten bir tanıdık," dedim. "Kötü durumda. Ona yardımcı olmaya çalışıyorum."

Karı Şefik hayretle baktı bana.

"Elinde geçmişten bir insan mı tutuyorsun?" diye sordu.

"Evet, baksana. Ufacık bir adam bu," dedim.

Şefik eğilmişti, elimdekine dikkatle bakıyordu şimdi.

"Gerçekten ufacık bir adam bu elinde tuttuğun! İnanılacak gibi değil. Şimdi gördüm. Ufacık elleri, ayakları var. Gözlerini kırpıştırıp duruyor. Allah Allah, in mi cin mi bu?" diye sordu.

"Tabaktan çöpe dökülmüş; dediğim gibi, eski bir insan. Geçmişten biri... Kedi kaptı az önce, ölüyordu," dedim.

"Dur, elime alayım, bir bakayım ona," dedi Karı Şefik.

Doktoru usulca elimden aldı.

"Hamsi balığı gibi... Ne denli ilginç. Ama bir insan bu. Gerçekten bir insan," diye mırıldandı.

Eline oyuncak bebek verilmiş bir çocuk gibiydi.

"Şefik, ona sen bakar mısın?" dedim birden.

"Sende durabilir mi o bir süre?" diye sordum.

"Bende mi kalsın?"

"Sende kalsın."

"Olur."

Doktor bize bakıyordu. Hiç sesini çıkartmadı. Sanki onu Şefik'e bıraktığıma bozulmuştu biraz.

"Ben onu kuş yuvasına koyarım," dedi Karı Şefik. "Kuş yuvasında bir şey olmaz."

"Biraz yanında dursun. Sonra yolun kenarına bırakırsın, gideceği yere gider o kendisi," dedim.

Bu yoğun gece, Ayışığı Sofrası yormuştu beni. Bir an önce dinlenmek, kendi dünyama çekilmek istiyordum.

Karı Şefik, avucunun içindeki ufacık eski insanla yolun kenarına çekilmişti.

"Benimle konuşuyor bu, ablacığım," diye seslendi bana.

"Konuşur tabii. Neler anlatıyor?"

"Eskiden yaşadığı bir şeyler varmış, anlatıp duruyor. Çok dilli, çok."

Yavaşça, "Bir süre sonra yolun kenarındaki duvarın üstüne bırakırsın onu Şefik," dedim. "Yolunu bulur, gideceği yere gider."

Karı Şefik:

"Doktor iltica hakkı istiyor!" diye bağırdı.

"O da ne demek?"

"İltica etmek istiyormuş. Geriye dönmeyecek!"

Yanlarına gitmiştim.

Doktor Nur, Karı Şefik'in sol elindeydi.

"İltica hakkı istiyorum," dedi kararlı bir sesle.

"Nereye iltica hakkı?"

"Geceye. Gecenin içine. Artık burada kalmak, bu gece dünyasına ait olmak istiyorum."

Sinirlenmiştim birden;

"Bu gece dünyası bana ait," dedim. "Çevrede gördüğün benim gecem, karanlık benim karanlığım, sokaklar benim sokaklarım. Bunların hepsi benim. Şu yaşanan yalnızlık, gecenin ıssızlığı, içinde barındırdığı gizemler, ayışığının ağaçların arasından boş sokaklara dökülüşü, hep bana ait. Seni bu dünyanın içine alamam. Bağışla beni, kendi yoluna git."

Doktor Nur söylediğim şeylerden sarsılmıştı. Şefik'in elinden aşağıya atlamaya çalıştı.

"Dur!" Ne yapıyorsun?" diye bağırdı Karı Şefik.

"Bırakın beni. Kendi başıma gidebilirim gideceğim yere," dedi Doktor Nur. Alınmıştı besbelli. Sesi dolu dolu çıkıyordu.

Karı Şefik döndü bana, "Ne yapayım, ablacığım?" diye sordu. "Darıldı bu, gitmek istiyor. Aşağıya atlayacak."

"Duvarın üstüne koyuver onu," dedim.

Şefik, Doktor Nur'u usulca yandaki alçak duvarın üstüne bıraktı.

Döndüm ona, "Bu dünyada senin yerin yok," dedim yumuşak bir sesle. "Bağışla beni."

Hiç sesini çıkartmadı. Duvarın üstünde ufak adımlarla yürüyüp akasya dallarının arasında kayboldu.

Karı Şefik:

"Kimdi bu yahu, anlayamadım," diyordu.

"Eski bir insan," dedim. "Bırak kendi yoluna gitsin."

"Onu dünyana almadın."

"Almadım."

"Katı davrandın ona ablacığım. Ne olurdu şu uçsuz bucaksız gecenin bir köşesinde barınıverseydi. Ruhun bile duymazdı. Zaten parmak kadar şey," dedi Şefik.

"Çok sevdiysen, al kendi dünyana sok onu."

Karı Şefik bir an düşündü.

"Kendime zor bakıyorum," diye mırıldandı. "Su kaplumbağasını bile daha getirtemedim Ankara'ya..."

İkimiz yan yana gece sokaklarında yürüyorduk. Doktor Nur'u üstüne bıraktığımız alçak duvar çok gerilerde kalmıştı.

"Ne olacak ona ablacığım?"

"Hiçbir şey olmaz. Maziye geri gitti," diye yanıtladım. "Herkes yerinde kalmalı."

Saatime bir göz attım. Zaman sabaha yaklaşmıştı.

"Birazdan sabah olacak. Bu uzun bir geceymiş," dedim yanımda yürüyen Karı Şefik'e.

... Geçen kış gecelerinden birinde birden kar yağmaya başlamıştı. Yarım saat içinde, bembeyaz bir örtü tüm Gelincik Sokak'ı, kapımın önünü, sokakta park etmiş arabaları, Aşo'nun sokağını, on iki merdivenle aşağıya inilen apartman kapısının önünü, her yeri kaplayıp örmüştü.

Kar, tipi şeklinde yağmaya devam ediyordu. Başımı kaldırıp baktığımda; sokak lambasının ışığında gökyüzü bembeyazdı, gözlerimin içine doluyordu kar tanecikleri.

Kar botlarımı giymiş, başıma yünden bir kukuleta takmıştım. Eldivenli ellerimle dengemi sağlamaya çalışarak karlara bata çıka Aşo'nun evine gittim.

Aşo pencereden bakıyordu, geldiğimi görmüştü.

"Senin merdivenlerden inmek zor. Kar örtmüş onları!" diye seslendim.

Demir tırabzana iki elimle tutunmuş, kaymamaya çalışarak, yan yan inmeyi başarmıştım merdivenlerden.

Aşo düğmeye basıp aşağı kapıyı açmıştı. Koşarak yukarıya çıktım. Üstümdeki kat kat yünleri çıkartıp üstü büzgülü sarı örtü ile kaplı koltuğa attım kendimi.

"Bu gece Salı Sineması var," dedi Aşo.

Bir süre sonra karşılıklı kahvelerimizi yudumlarken, Salı Sineması'nı izlemeye başladık.

Tüm Salı Sineması boyunca dışarıdaki kar hiç durmaksızın yağdı.

Saat gece yarısına gelirken Aşo ile dışarıya çıktık. Aşo ayağına eski topuklu botlarını giymiş, anımsadığım kadarı ile üstlerine yün çorap geçirmişti. Bu renkli atkıyı başına Kürtlerin sardığı gibi sarmış, ellerine kimbilir hangi butikten aldığı parmaksız gri eldivenler geçirmişti.

Evin önündeki merdiveni birbirimize tutunarak çıkmıştık.

Önümüzde dokunulmamış bir beyazlık uzanıyordu. Yolun kenarındaki arabalar, karın altında yok olmuştu. Yumuşak, beyaz çizgili, yuvarlak sırtlarını görebiliyorduk.

Kar neredeyse belimize kadar geliyordu. Her adım atışta çığlıklar koparıyor, karın içine gömülüyorduk.

Gülmekten katılıyordu Aşo; başındaki yünden poşu ile çok komikti; platine saçları görünmüyordu, altındaki eşofman sırılsıklam olmuştu.

Yolu bir boydan bir boya yürümüş, gecenin içine doğru keyifle avaz avaz bağırmıştık.

Karı Şefik heyecan içindeydi. Yerinde duramıyor, tek eliyle kolumu çekiştirip heyecanlı heyecanlı bir şeyler söylüyordu kulağıma.

Dalıp gittiğim dünyadan birden çıkıvermiştim.

"Ne var Şefik? Ne oldu?" diye sordum.

"İşte orada!" dedi Şefik.

Rengi atmıştı, heyecandan tüm gövdesinin titrediğini fark etmiştim.

Parmağı ile karanlıkta gösterdiği yana baktım, hiçbir şey göremedim.

"Ne var orada? Bir şey göremiyorum."

"Orada değil, ablacığım. Parmağımla gösterdiğim yere bak!" dedi. Yolun ortasında çekiştirip duruyordu beni.

"Ne gördün?"

"Şefik Bey... Şefik Bey'i gördüm. Bak, dikkatli bak Serra Abla; benim o. Oradayım işte!" dedi.

Yolun sonundaki duvara dayanmış bir karaltı seçti gözüm.

Karaltı, sigarasından bir nefes çekip izmariti karanlığın içine attı.

"İşte o benim," diye mırıldandı Karı Şefik. Tüm gövdesi elektrik verilmiş gibi titriyor, gözlerinde tuhaf bir hayranlıkla köşe başındaki karaltıya bakıyordu.

"Kendimi buldum," dedi.

Karaltı, pardösüsünün yakasını kaldırmış, hızlı adımlarla uzaklaşmaya başlamıştı.

"Gidiyor!" diye bağırdı Karı Şefik. "Kaybetmemeliyim onu."

Kolumu bırakmış, hızla uzaklaşmakta olan karaltının arkasından koşmaya başlamıştı.

"Dur Şefik! Onu yakalayınca ne yapacaksın?" diye bağırdım arkasından.

"Bilmiyorum," diye seslendi. "İçine girmeye çalışacağım. Onun ruhuna, benliğine, hayatına, alnındaki yazgısına, ruhunun haritasına, dünyasına girmeye çalışacağım!"

Karaltının peşinden köşeyi dönmüştü. Artık görünmüyordu.

Koşarken sırtına bol gelen eski ceketinin cebinden bir şeyler dökülmüştü kaldırımın üstüne.

Yere eğilip Şefik'in cebinden dökülen şeylere baktım.

Ayışığı Sofrası'nda gördüğüm ufacık insanlardı bunlar. Sofradan uzaklaşırken, tabağın birinden bir avuç alıp cebine atmış olmalıydı onları.

Yere çömelmiştim; ceketin cebinden yere dökülen bu küçücük insanları toplamaya çalışıyordum.

Bir tanesini elime alıp ay ışığına tuttum. Uzun yıllar önce, devlet dairesinde küçük bir memurken şube müdürüm olan rahmetli Raif Bey idi bu.

Şaşırmıştım onu görünce; üstünde her zaman giydiği gri takım elbisesi vardı, kır saçları arkaya doğru taranmıştı, gözlerimin içine bakıyordu.

"Raif Bey!" diye mırıldandım. "Burada, şu ay ışığının altında nasıl karşılaşabildik, aklım almıyor..."

Ne söylemek istediğimi anlamıştı.

"Ben öleli çok oldu," dedi.

"Allah rahmet eylesin, Raif Bey."

Bir an gözleri dalıp gitti, sonra gene parlak bakışları ile bana bakmaya başladı.

"Memurken ne kadar haylazdın. Bir küçük çocuk gibiydin. İşini çabuk ve tam yapardın ama her gün daireden kaçar, Kızılay'da dolaşırdın," dedi.

"Uzun yıllar önceydi, Raif Bey," dedim. "O on iki kişilik servise alışamamıştım daireye ilk girdiğimde. Masamda oturup dışarıdan görünen birtakım Ankara bacalarına, onlardan çıkan dumanlara bakardım; değişik yerlerden gelen düdük seslerini dinler, saatin beş olmasını beklerdim. Biliyor musunuz Raif Bey, saat bir türlü beş olmazdı," dedim.

"Disipline alıştıramamıştım seni," dedi Raif Bey. "Dosyalama sistemini öğrenmekte inat ediyordun. Karton yarım kapak dosyaların ortasındaki tellerle parmaklarını kesmiştin."

"Bir gün hindi tüyü süpürge ile odanızı temizletmiştiniz bana..." dedim. "Eve gidip hıçkıra hıçkıra ağlamıştım. O öğlen zamanını hiç unutamam."

"Sigara almaya yolladıydım seni," dedi Raif Bey.

"Önüme mor bir iki buçukluk atmıştınız."

"Anımsıyorum. Uysal bir çocuktun sen. Böyle şeyleri yapabilirsin diye düşünmüştüm. Müdüründüm senin ben ne de olsa."

"O yıllar... Yeni işe başladığım devlet dairesinde kendimi yabancı hissediyordum. Ağrıma gitmişti bunlar, Raif Bey. Eve gidip ağlamıştım," dedim.

"Biliyorum," dedi Raif Bey. "Benim için artık pek çok şey bitti. 'Yaşam' dediğimiz o defteri kapattım."

Ufacık başını kaldırıp bir an için, bulutun arkasından sıyrılan yarımaya bir göz attı.

"Bir sigara olsa içerdim," diye söylendi.

"Durun! Size bir paket sigara alayım Raif Bey!"

Yürekten söyledim bunu, ölmüş olmasına üzülmüştüm.

"Alma, alma. İçemem artık," dedi Raif Bey.

"Başka bir şey ister miydiniz?"

"Şöyle yolun kenarına koy beni. Geceyi doya doya seyredeyim," dedi Raif Bey.

Onu yavaşça duvarın dibine bıraktım.

"Bir şey isterseniz seslenin bana," dedim. "Çekinmeyin, söyleyin ne olur."

'Pekiyi' der gibi başını salladı. Gözleri dalmıştı; karanlık yola, gökyüzündeki bulutların arasına bir girip bir çıkan gümüş renkli aya bakıyordu.

Kaldırıma eğilmiştim yeniden. Karı Şefik'in cebinden çevreye saçılmış küçük insanları toplamaya çalışıyordum.

Ufacık bir kadın parmaklarımın arasındaydı şimdi. Permalı saçlarına, üstündeki keten tayyörüne bakıyor, ondan gelen hafif kolonya kokusunu içime çekip kim olduğunu çıkartmaya çalışıyordum.

Tanıdığım birisi değildi, orta yaşın üstünde bir kadındı; onu tanımadığımı anlamıştı.

"Beni hatırlamazsınız," dedi.

"Hatırlayamadım... Bağışlayın. Tanışıyor muyuz?"

"Yirmi yıl önce bir ağustos ayında Sinop'a giden otobüste yanımda oturuyordunuz," dedi. "Heyecan içindeydiniz, durmadan sigara içiyor, düşüncelere dalıyordunuz oturduğunuz yerde..."

Dinliyorum onu.

Sinop'a yaptığım otobüs yolculuğunu anımsamıştım. O sabah, birkaç yıldır bırakmış olduğum sigaraya yeniden başlamış, Samsun'dan paket paket fuar sigarası almıştım. Eski bir sevgiliye kavuşmuş gibiydim. Peş peşe sigara yakıyor, o yıllarda yaşamımda beni etkilemiş olan bir olayı düşünüyordum.

"Anımsadım o yolculuğu," dedim. "Sinop'u ilk kez görmüştüm. Sisler içindeki bu sessiz dünya büyülemişti beni."

"Yanınızdaki koltukta oturuyordum," dedi kadın. "Gece ikimiz de uyanmış, konuşmaya başlamıştık. Kocam albaydı. Çok yakında bir ihtilal olacağını size söylemiş, bunu kimseye anlatmamanızı tembih etmiştim."

"Anımsadım sizi!" dedim. "Şimdi anımsadım. Alçak sesle, uzun bir süre konuşmuştuk. Bana başka birinden duymuş gibi birtakım bilgiler vermiştiniz. Tüm dediklerinizi çıkmıştı. 12 Eylül sabahı, ihtilal olduğu zaman, Bodrum'daki otel odamda sizi düşünmüştüm."

Dikkatle baktım ona.

"Hayatta mısınız?" diye sordum.

"Hayattayım. Ama çok yaşlıyım. Yoruldum. Beni bir yere bırak da dinleneyim," dedi.

Bu eski yol arkadaşımı, Raif Bey'i bıraktığım yolun kenarına özenle yerleştirdim.

"Dur!" dedi tam uzaklaşırken ben oradan. "Dur bir dakika!"

Hemen yanına gidip yere çömeldim.

"O gece... Otobüste kafan karışıktı. Kendi kendinle kalmak, bir şeyler çözmek için gidiyordun Sinop'a. Anlamıştım seni. Gençtin çok. Hassas olduğun belliydi. Nasıl, düzeldi mi her şey?" diye sordu.

"Düzeldi. Çok uzun yıllar geçti aradan. Ama o otobüs yolculuğunu, sigaraya yeniden başlamanın suçluluğunu ve insanı sarhoş eden özgürlüğünü, Sinop'un beni sarıp sarmalayan sislerini, kaldığım ufak otelde yatak çarşaflarını ıslatan nemli havayı, kıyıdaki sessiz mavili beyazlı takaları hiç unutamam," dedim.

Ay batmak üzereydi.

Kaldırımın kenarına dönüp diğer küçük insanları aramaya başladım.

Mini mini sarışın bir kadın, yüksek topuklu ayakkabısının çözülmüş tokasını kapatmaya uğraşıyordu.

"Yardım edebilir miyim size?" diye sordum.

Sarı saçlarını arkaya atıp dikkatle baktı bana.

"Ayakkabım çıktı yere düşünce," dedi. "Siz beni tanımıyorsunuz," diye ekledi.

Yüzünü, sarı saçlarını, üstündeki siyah, dar kadife elbiseyi süzdüm.

"Gerçekten tanımıyorum sizi," dedim.

Yavaşça elime almıştım onu.

O, ayakkabısının tokasını kapatmayı başarmıştı; uzun, kırmızı tırnaklı başparmağını emdi.

"Ama ben sizi biliyorum," dedi.

"Nereden biliyorsunuz beni?"

"Etlik sırtlarındaki, Esertepe Mahallesi'nde bir gecekonduda karşılaşmıştık yıllar önce."

İlgilenmiştim.

"Esertepe Mahallesi'ndeki bir gecekonduda mı karşılaşmıştık dediniz?" diye sordum.

"Evet. Cinci Celal'in evinde görmüştüm sizi," dedi. "İçeride, Cinci Celal'in koyun postunun üstüne bağdaş ku-

rup tılsımlı çubukları birbirine değdirerek bakım yaptığı odada, kenardaki bir minderin üstünde oturuyordunuz. Cinci Celal'in karısı Hatice ufak bir aynaya bakar, gördüğü olayları anlatırdı, anımsadınız mı?" diye sordu.

Cinci Celal'i, yarı esrik karısı Hatice'yi, askerdeki oğullarının masanın üstündeki çerçevenin içindeki fotoğrafını, pencere kenarlarındaki katmerli begonyaları, duvardaki saatli maarif takvimini birden hatırlamıştım.

"Hatırladım orayı!" diye bağırdım heyecanla. "Ne değişik bir dünyaydı orası. Cinci Celal büyülü insanların büyülerini çözer, bağlıları açar, dilsizleri konuştururdu. Hatice'nin o ufacık dikdörtgen aynasının içinde gizemli bir dünya saklıydı; civardaki gecekondulardan gelen kadınlar bekleme odasında sıra sıra otururlardı. Onlardan birinden sigara falına bakmayı öğrenmiştim!" dedim.

"Evet," dedi sarışın kadın. "Öyle bir dünyaydı işte orası. Ben büyülüydüm o sıralar. Cinci Celal beni sürekli okuyor, üstümdeki büyüyü çözmeye çalışıyordu. Sizi kapı aralığından görmüştüm bir öğleden sonra. Hatice'nin yanındaydınız. Ufak ayna ilginizi çekmişti. Hatice'ye sorular soruyor, arada, elinde tuttuğu dikdörtgen aynaya göz atıp gülmekten katılıyordunuz. Görür görmez hatırladım sizi. Hiç değişmemişsiniz. Saçınızın rengi biraz koyulaşmış," dedi.

"Cinci Celal sizdeki büyüyü çözmeyi başardı mı?" diye sordum.

"Çözdü büyüyü. Sonunda kurtardı beni," dedi. "Şefik diye birine aşıktım. Hem öyle böyle değil. Deli divane oluyordum. Kurtardı beni Cinci Celal."

Bir an durdu. Şöyle bir çevresine bakındı.

"O da büyülüydü..." dedi. "O deli gibi sevdiğim adam da büyülüydü. Karısı büyü yaptırmış, Hatice aynasında görmüştü. Adam birden değişiverir, bambaşka bir insan olurdu. Anlatması çok güç. Çift kişilikli gibi. Karısı yaptırmış. Fanilasını götürmüştüm Cinci Celal'e, fanilayı okudu, benimki giyince onu düzeldi biraz, sonra gene aynı şey başladı. Sanki iki kişiydi o. Ne denli büyük bir aşktı, ne değişik, tuhaf günler yaşadık. Onun büyüsünü bozduramadım, ama Celal Hoca bendeki büyüyü çözdü. O umutsuz sevdadan kurtuldum," dedi.

Bu minicik sarışın kadın büyük bir heyecanla konuşuyor, yıllar önce yaşadığı aşkı anlatırken, ufacık ama dolgun göğüsleri, elbisesinin yuvarlak yakasının içinde sanki titriyordu.

Kulağımıza yolun başından bir ses geldi, ikimiz de o yana döndük.

Şefik Bey geliyordu bize doğru! Üstünde şık bir pardösü, içinde son moda kesimli bir spor ceket, krem renkli ipek gömlek ve boynunda şarap bordosu bir kravat vardı. Elinde tuttuğu puronun tatlımsı kokusu, gece havasının içine yayılmıştı.

Sarışın kadın onu görünce, "Şefik!" diye bir çığlık attı.

Avucumun içinde bayılmak üzereydi, öbür elime aldım onu; heyecandan rengi uçmuş, yolun başında birden beliriveren bu erkeğe bakarak derin derin iç geçirmeye başlamıştı.

"Şefik..." diye mırıldandı bana dönerek. "Şefik geldi. İşte sevdiğim adam."

Şefik Bey iyice yaklaşmıştı şimdi bize.

Tam önümüzde durdu. Hiç konuşmadan öylece bize bakıyordu.

"Konuş Şefik! Bir şey söyle!" diye bağırdı sarışın kadın avucumun içinden.

Şefik Bey bana bakarak;

"Ablacığım başardım," dedi. "Onun içine girmeyi başardım."

Şaşırmıştım. Duyduğum ses, Karı Şefik'in, o çok iyi tanıdığım, kedi miyavlamasını andıran sesiydi.

"Bir boşluk yakaladım ve girdim içeriye," dedi Karı Şefik.

Avucumdaki sarışın dikkatle dinliyordu onun söylediklerini. Karı Şefik, "Bizim hanım beni görse şimdi dünyada tanımaz," dedi. "Ya kaynana? Rüyasında görse inanmaz bu hale geldiğime. Belki su kaplumbağası tanır beni. Bak, o tanıyabilir..."

Sarışın ümitsizlikle inledi.

"Üstündeki büyü dağılmamış. Gene saçmalıyor işte. Hep böyle oluyordu. Bir başka adamı anlatıp duruyordu; tuhaf hikâyeler... Parasız bir ikiz kişilik, hamile bir kadın, köyde bir kaynana, sütü sağılan bir inek, bir su kaplumbağası... Duvarı çatlak bir ev, parasızlık... Oysa çok zengin adam. İşte böyle, bir gidip bir gelirdi sanki. Karısının yaptırdığı büyünün etkisi."

Karı Şefik şimdi dikkatle elimde tuttuğum ufacık sarışına bakıyordu.

"Kim bu ablacığım? Tanıdık mı?" diye sordu.

Sarışın umutsuz bir çığlık attı.

"Şefik, ben Lale. Gene mi anımsamıyorsun beni?"

"Sizi ilk kez görüyorum bayan," dedi Karı Şefik. "Ama çok güzelsiniz. İsterseniz, avucumun içine buyurun."

Avucunu açmış, ufacık sarışına doğru uzatmıştı.

Sarışın kadın saçlarını eliyle şöyle bir düzeltti. Dudaklarını özenle yalayıp ıslattı, avucumun içinde ayağa kalkıp dar elbisesinin eteğini hafifçe çekiştirdi.

Elimi, Karı Şefik'in eline yaklaştırdım.

"Ay, aşağıya düşmeyeyim!" dedi sarışın. Avucumun içinden Karı Şefik'in avucuna, bir tekneden bir başka tekneye atlar gibi geçti; Şefik'in başparmağına tutunup dengesini buldu.

Döndü bana.

"Bakın gene avucunun içindeyim onun," dedi. "Bütün o yapılanlar işe yaramamış besbelli. Ben hâlâ ona tutkunum, avucunun içindeyim, o da sanki başka bir adammış gibi konuşup duruyor!"

Karı Şefik, avucunun içindeki sarışınla sokakta bir aşağı bir yukarı yürüyordu.

Döndü bana.

"Çok güzel bir şey," dedi. "Gezdiriyorum onu."

Düşüncelere dalmıştım. Karı Şefik acaba sarışının dediği gibi çift kişilikli birisi miydi? Olabilir miydi böyle bir şey? Bilemiyordum. Yıllardır tanıdığım Karı Şefik, güçlü bir büyünün etkisinde kalmış varlıklı bir erkek miydi? Şefik Bey miydi o? İnanamıyordum buna, olacak iş değildi. Onu bir gariban olarak tanımıştım; her zaman o yüzünü görmüş, ona alışmıştım. Gene de bir şüphe içindeydim, bu akıl almaz varsayımı düşünmeden edemiyordum.

Sarışın yanılıyor olabilirdi; en akla yakın olan buydu bence. Sarışın bir yerde yanılıyordu. Karı Şefik öteki adamın bedenine nasıl girebilmişti, işte burada kafam karışıyordu. Tuhaf şeylerdi tüm bunlar, düşününce yoruyordu insanı; yaşamın karmaşık gizlerinden biri olarak bir kenara bırakabilirdi insan bu düşünceleri. Gerçeği aramak

boşunaydı belki de; şu yaşadığım boyutun içinde tek bir gerçek yoktu, anlamıştım bunu.

Birisi adımı çağırıyordu. Dönüp bakınca, yolun kenarındaki duvarın yanına bıraktığım eski müdürüm Raif Bey'in bana seslendiğini gördüm.

Koştum, gittim yanına çömeldim.

"Buradayım Raif Bey, bir şey mi istemiştiniz?" diye sordum.

"Gel bakayım yanıma," dedi Raif Bey. "Tuhaf bir şey yaşıyorum ben. Biliyorsun, uzun süre önce öldüm. Ama şimdi geldiğim yere geri gidemiyorum. Kaldım bu yolun kenarında. Yolu kaybetmiş olmalıyım, dönüş oklarını bulamıyorum bir türlü."

"Burada kalın Raif Bey."

"Bana göre hava hoş. Ama olur mu? Kalktık, geldik o taraftan. Geri dönmeyince, kaçtı derler. Ne yapacağımı bilemiyorum," dedi.

"Raif Bey, gideceğiniz yere ait bir harita, yolu gösteren herhangi bir şey var mı yanınızda?" diye sordum.

"Öbür tarafın haritası mı? Yok öyle bir şey. Yolu da pek kimsenin bileceğini tahmin etmiyorum," dedi.

"Bilmez kimse, değil mi?"

"Bilmez. Konuşulmaz böyle şeyler, bilirsin."

Aklıma bir şey gelmişti.

"Tayyar Bey yanınızda mıydı?" diye sordum.

Devlet dairesinde çalıştığım yıllarda, yandaki şubenin müdürüydü Tayyar Bey. Beni çok severdi.

"Tayyar da öbür tarafta. Biliyorsun, o yetmişli yıllarda vefat etti," dedi Raif Bey.

"Onunla bir bağlantı kursanız... Belki bir bildiği vardır."

"Bilmem ki," dedi Raif Bey. "Tayyar'a nasıl ulaşacağımı bilmiyorum. Kuşkusuz bir akıl verirdi bana."

"Bekleyelim biraz," dedim. "Belki size ulaşırlar, bir ses çıkar. Olmazsa kalırsınız burada. Fena mı Raif Bey, geri dönmüşsünüz bir kere! Niye tekrar gitmek istiyorsunuz ki?" diye sordum. "Dünyaya yeniden dönmüşsünüz! Gitmeyin, kalın."

Raif Bey'in boncuk gözleri parlıyordu.

"Olacak iş mi bu?" diye mırıldandı. "Ben de ne yapacağımı kestiremiyorum. Kalkıp bizim eve gitsem, acaba nasıl karşılarlar beni? Deminden beri onu düşünüyorum. Hanım iyice yaşlanmıştır, oğlanlar evlendiler. Gelinlerden biri Amerikalı. Torunlar var. Yıllardır bu düzenin içinde değilim. Salonda, duvarda çerçeveli fotoğrafım asılı; karım her yıl mevlit okutuyor benim için, geçen de apartmanda lokma dağıtmışlar. Kulağıma geldi. Çat kapı gidersem evime ne olur? Bilemiyorum bir türlü. Aslında bunu yapacak cesaretim de yok," dedi.

Düşünmeye çalışıyordum.

Raif Bey, alçak bir ot kümesinin yanına oturmuştu. Parlak gözlerle dünyaya, geceye, karanlığın içine, ay ışığına bakıyor, uzaktan gelen kentin hafif gürültüsünü içine çekiyordu.

"Yaşamak ne güzel," dedi bana bakarak. "Öyle güzel ki yaşamak! İnsan bunu ölmeden dünyada anlayamaz."

Yavaşça sordum.

"Raif Bey, siz kaç yıl önce..."

Hemen anladı ne sormak istediğimi.

"On beş yıl oldu ben öleli," dedi. "On beş yıl. Az zaman değil. Unutmuşlardır beni evde. Karım huyumu suyumu çoktan unutmuştur. Kendi kafasında yarattığı bir Raif'i yaşatıyordur şimdi. Daha sevecen, daha yumuşak, şefkatli, onu hiç üzmemiş bir Raif'i. Tüm sivriliklerimi yıllar geçtikçe törpülemiş, haşin mizacımı, huysuzluklarımı belleğinden silip atmıştır. Şimdi ona beni sorsan, lokum gibi bir adam anlatır sana; onu hiç üzmemiş, yıllar boyu el üstünde tutmuş bir Raif. İnanmıştır da buna, o artık bununla yaşar; istediği gibi bir adam olmuşumdur ölünce, anlıyor musun? Oysa, yaşarken benden çok çekti; üzmüştüm onu," dedi.

Susmuştu.

"İşte bu yüzden gidemem eve," dedi. "Kolay değil."

Ne düşüneceğimi bilemiyordum.

"Siz ister miydiniz evinize dönmeyi?" diye sordum.

"İsterdim tabii," dedi Raif Bey. "Özlediğim şeyler var hayatta. Yatağımı özledim, her gece örtüyü açıp içine kıvrıldıktan sonra konsolun üstündeki gece lambasını söndürüşümü, sabah uyandığımda balkondan duyulan kuş seslerini, karımın yaptığı imambayıldıyı, domatesli pilavı özledim," dedi.

Gözleri daldı bir an.

"Gelin gidelim. Ben sizi götüreyim," dedim.

Raif Bey başını salladı.

"Artık o ev eskisi gibi değildir," diye mırıldandı. "Yatağımı kaldırmışlardır. Eşyalarım dağıtılmıştır ben ölünce. Bir deprem gibi, oturmuş yaşamlarını oynatmaya hakkım yok. Evime gitmeyeceğim. Burada kalacağım ben," dedi. Sesi kararlıydı. "Tayyar'dan bir haber çıkmazsa, burada otururum."

Karı Şefik avucunun içindeki sarışınla konuşuyordu.

"Çok güzelsin canım," diyordu. "Ben seni ilk görüşte hatırlayamadımsa, ne zararı var bunun? Şimdi tanışmış olduk. Daha iyi değil mi? Her şeye yeni baştan başlamak?"

"Ya sözünü ettiğin karın, kaynanan, çocukların... Polatlı'da unuttuğunuz o su kaplumbağası? Onlar ne olacak?" diye sordu sarışın.

"Boş ver Lale. Boş ver onları," dedi Karı Şefik.

"Bu korkunç büyünün etkisindeyken gene birbirimize kavuşmamız çok zor," dedi sarışın. "Sen kocamansın, ben ufacığım. Ne denli güçlü bir büyüymüş bu!"

"Birbirimizi bulduk ya, gerisini düşünme sen," dedi Karı Şefik. "Takma kafanı."

Omzuma birisi dokundu. Dönüp baktım Yemliha gelmiş.

"Ne haber, nasılsın?" diye sordu.

"İyiyim," dedim. "Birazdan sabah olacak. Yoruldum, yoğun bir gece geçirdim."

"Bu bomboş, karanlık, kimsesiz sokaklarda yoğun bir gece geçirebildin demek?"

"Anlatınca şaşıracaksın. Hiç böyle yoğun bir gece yaşamamıştım," dedim. "Mağara nasıl?"

"Bildiğin gibi," dedi Yemliha. "Işığı, televizyonu kapattık. Bizimkiler uyudular."

"Yarın gece uğrarım," dedim.

Gece dört bir yanımı kuşatmıştı. Çevremde dönüyor, yerlere kadar eğilip bana selamlar veriyor, veda ediyor, birazdan gideceğini söylüyordu sanki...

Karanlık yavaş yavaş soluklaşmaya başlamıştı. Hızlı adımlarla eve doğru yürüyordum.

Gecenin o gizemli dünyasından ayrılmayı hiç istemiyordum; ama baktım, Cebeci taraflarında tanyeri ağarmaya başlamıştı. İlk horoz öttü.

Tılsımlı gece insanlarım, Ayışığı Sofrası, Yedi Uyuyanlar Mağarası'nda televizyonun önüne kıvrılıp uykuya dalmış yedi arkadaş ve köpekleri Kıtmir, avucunda bebek gibi bir sarışını tutan Karı Şefik, yolun kenarında sabahın oluşunu heyecanla izleyen devlet dairesinde rahmetli müdürüm Raif Bey, yatağında uyuyan Aşo, rüyasına giren kedisi Felix, evlerinin tüm ışıklarını söndürüp uykuya dalmış olan benim insanlarım, rüyasında sayıklayan Aşo'nun telefonunu soluyan sapık, apartman girişlerinde yalnız kadınlara saldırıp çantalarını ellerinden almaya çalışan tüm saldırganlar, bir rüya sofrasından toplanıp çöpe atılan kırıntılar arasında kalan eski yüzler, kentteki sarhoşlar, bekçiler, Bodrum'da bir ağacın gövdesine çakılı Laetitia Casta'nın renkli fotoğrafı ve Refik Belendir Sokağı'ndaki Enerji Apartmanı çoktan derin bir uykuya dalmışlardı.

Hava ağarırken hepsine şöyle bir baktım.

İçim sevgi doluydu.

Benim yaşamımdı tüm bunlar, biliyordum.

Yarın geceye kadar, onları selamladım.

11 Haziran 2000 Bodrum - 2 Eylül 2000 Ankara



NAZLI
Y
ASI

"Bu kent, bu mahalle, bu sokaklar, üstüne bastığım kaldırım taşları, puslu bir ışık yayarak geceyi aydınlatmaya çalışan sokak lambaları, yolun kenarındaki çöp bidonunu eşeleyen sarı bir kedi, o anda Aşo'nun görmekte olduğu bir rüya parçası, mırıldandığım tılsımlı bir dua, arka balkonuma gri kadife bir kese içinde atılmış olan kokmuş yumurta, ayna parçası, sabun, tuz, kesme şeker ve pirinçten oluşan leş kokulu, karmakarışık bir büyü, telefonumu kaldırdığım zaman kulağıma gelen düdük sesi, çantamda şakırdayan anahtarlarım, içimde duyduğum bir fincan kahve içmek isteği, hepsi bana aitti. Benimdi tüm bunlar. Yaşamımdı."

"Kimdim ben, kimin nesiydim? Nereden gelmiş, nereye gidiyordum? Şu gece karanlığında besbelli bir şeyler arıyordum ya, neydi acaba aradığım? Önemli miydi ne aradığımı bilmek... Belki de hiç önemli değildi, artık biliyordum bunu. Bir şeyi ararken bambaşka bir şey buluyor; tüm düşüncemi, rüyalarımı veya umutlarımı yeni bulduğum bu şey üstüne odaklaştırıp yaşamaya devam ediyordum."

"Bütün bunların bana ait olduğunu artık biliyorum. Yataklarında uyuyan insanların rüyaları bana ait, mırıldanılan dualar, koparılan takvim yaprakları, yatak yanındaki konsolların üstünde duran su bardaklarından içilen sular, kimi uyku ilaçları, pavyonda açılan bir şişe viskinin ilk kadehi, bir telefon sapığının ahizeye kesik kesik soluduğu nefes. Karanlıkta yalnız kalmış bir türbe, bir hastanenin gürültü ile çalışan jeneratörünün sesi, bomboş bir stadyum ve yan yana duran eski otobüsler, bir bardan dışarıya akan şuh bir kadın kahkahası...
Hepsi benim.
Benim hayatım bunlar."

Nazlı Eray'ın çarpıcı ve büyülü dünyasında sıradışı bir yolculuk Ayışığı Sofrası.

"Cevizin kabuğunu kırıp özüne inmeyen, cevizin hepsini kabuk zannede
Gazâli

ISBN 978-605-5711-79-5
9 786055 711795
1
www.postigayayinlari.com
twitter.com/postigayayin
facebook.com/postigayayin
POSTİGA